Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2018. június 8.
(OR. en)

9898/18

Intézményközi referenciaszám:
2018/0236 (COD)

ESPACE 29
RECH 278
COMPET 428
IND 159
EU-GNSS 15
TRANS 251
AVIATION 84
MAR 79
TELECOM 172
MI 440
ENER 227
EMPL 310
CSC 188
CSCGNSS 1
CSDP/PSDC 311
CFSP/PESC 543
CADREFIN 85
CODEC 1007
IA 194

JAVASLAT

Küldi:	az Európai Bizottság főtitkára részéről Jordi AYET PUIGARNAU igazgató
Az átvétel dátuma:	2018. június 8.
Címzett:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, az Európai Unió Tanácsának főtitkára
Biz. dok. sz.:	COM(2018) 447 final
Tárgy:	Javaslat – AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE az Unió űrprogramjának és Az Európai Unió Űrprogramügynökségének a létrehozásáról, valamint a 912/2010/EU, az 1285/2013/EU és a 377/2014/EU rendelet és az 541/2014/EU határozat hatályon kívül helyezéséről

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a COM(2018) 447 final számú dokumentumot.

Melléklet: COM(2018) 447 final

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2018.6.6.
COM(2018) 447 final

2018/0236 (COD)

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE

az Unió űrprogramjának és Az Európai Unió Űrprogramügynökségének a létrehozásáról, valamint a 912/2010/EU, az 1285/2013/EU és a 377/2014/EU rendelet és az 541/2014/EU határozat hatályon kívül helyezéséről

(EGT-vonatkozású szöveg)

{SWD(2018) 327 final} - {SWD(2018) 328 final}

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

• A javaslat indokai és céljai

Az 1990-es évek óta az Unió egyre növeli beruházásait az űriparban. Még azelőtt, hogy a Lisszaboni Szerződés hatályba lépett volna, és vele együtt az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) új 189. cikke, amely az e területen folytatott tevékenységének alapjait fekteti le, az Unió sikeresen kifejlesztette az EGNOS-t és a Galileót, az európai műholdas navigációs programokat. Mindkét program működik[1], de a Galileo jelenleg az Unió kiemelt jelentőségű navigációs programja.

2014-ben a két első program kiegészült a Kopernikusszal[2], a GMES programon alapuló Föld-megfigyelési programmal. Az Unió nemrégiben az űrmegfigyelés és a Föld körüli pályán haladó objektumok nyomon követését (a továbbiakban: SST) támogató rendszer[3] keretében is kezdeményezéseket indított. A 2014–2020 közötti időszakban megvalósuló összes uniós űrtevékenységre – beleértve a kutatást – elkülönített teljes költségvetési előirányzat 12,6 milliárd EUR volt.

A Bizottság 2016. október 26-i „Űrstratégia Európa számára” című közleményében[4] meghatározta az új európai űrstratégiát, négy stratégiai célkitűzésre összpontosítva: a társadalom és az EU gazdasága számára biztosított, a világűr jelentette előnyök maximalizálása, a versenyképes és innovatív európai űripar támogatása, Európa stratégiai autonómiájának megerősítése a világűr biztonságos és védett környezetben való elérése és használata terén, valamint Európa globális szereplőként betöltött szerepének erősítése és a nemzetközi együttműködés előmozdítása.

Az európai űrstratégia elfogadására az Unió világűrágazatának stratégiai jelentőségére való tekintettel került sor, valamint figyelemmel arra, hogy az európai űrágazatnak alkalmazkodnia kell a változó globális környezethez. A világűr az Unió számos szakpolitikáját és stratégiai prioritásait támogatja. A világűr döntő szerepet játszhat az olyan új kihívások hatékony kezelésében, mint az éghajlatváltozás, a fenntartható fejlődés, a határellenőrzés, a tengerfelügyelet és az uniós polgárok biztonsága. Ezen új uniós prioritások megjelenése nyomán a program továbbfejlesztésének új és új módozatai alakulnak ki. Az uniós űrrendszerek kialakítása során meg kellett erősíteni a biztonsági előírásokat, hogy a polgári és biztonsági tevékenységek közötti szinergiákat a lehető legteljesebb mértékben ki lehessen használni.

A világűr azonban egy globális értékláncnak is részét képezi, amely jelentős változásokon megy keresztül, az űrágazat hagyományos határait egyre tágítva. Az úgynevezett „New Space” forradalmasítja az űrágazatot, nemcsak technológiai szempontból, hanem az üzleti modellek szempontjából is. Az űrkutatás egyre több olyan vállalkozást és vállalkozót vonz, amelyek/akik nem feltétlenül rendelkeznek tapasztalattal a területen. Ezért alapvető fontosságú, hogy az Unió aktívan támogassa a teljes űrágazatot, különösen a K+F-et, valamint a világűrágazatban tevékenykedő újonnan indult vállalkozásokat, ideértve az inkubátorházakat is.

---

1 1285/2013/EU rendelet. HL L 347., 2013.12.20., 1. o.
2 377/2014/EU rendelet. HL L 122., 2014.4.24., 44. o.
3 541/2014/EU határozat. HL L 158., 2014.5.27., 227. o.
4 COM(2016) 705 final.

Ami konkrétabban a programokat illeti, a Bizottság az európai űrstratégiában hangsúlyozta a Galileo, az EGNOS és a Kopernikusz által nyújtott szolgáltatások folyamatos működésének, e szolgáltatások új generációi előkészítésének, valamint az SST-szolgáltatások fejlesztésének fontosságát, és bejelentette a „Govsatcom” elnevezésű állami műholdas kommunikációs kezdeményezést, amely eredetileg a Bizottság 2017-es éves munkaprogramjában szerepelt. Hangsúlyozta továbbá a Bizottság, a tagállamok, a (globális navigációs műholdrendszerekkel foglakozó) Európai GNSS Ügynökség, az Európai Űrügynökség és az európai űrpolitika végrehajtásában részt vevő valamennyi más ügynökség és érdekelt fél közötti partnerségek kulcsfontosságú szerepét, kiemelve ezzel, hogy milyen fontos az uniós űrprogram megvalósítását hatékony és megfelelő irányítás alá vonni.

Ami az új kezdeményezést, a Govsatcomot illeti, az Európai Tanács 2013. decemberben elfogadott következtetéseiben és számos azt követő tanácsi következtetésben, az Európa jövőjéről szóló fehér könyvben, a 27 tagállam vezetőinek Római Nyilatkozatában és számos európai parlamenti állásfoglalásban elismerést nyert, hogy Európa képességei hiányosak a biztonságos műholdas kommunikáció terén.

A Bizottság által az európai űrstratégiáról szóló közleményében javasolt megközelítést mind a Tanács, mind az Európai Parlament megerősítette, az előbbi a 2017. május 30-án elfogadott következtetéseiben[5], az utóbbi pedig 2017. szeptember 12-i állásfoglalásában[6]. 2017. május 30-i következtetéseiben a Tanács különösen arra ösztönözte a Bizottságot és a tagállamokat, hogy – adott esetben – továbbra is támaszkodjanak az Európai Űrügynökség és az európai nemzeti űrügynökségek műszaki szakértelmére, továbbá felkérte a Bizottságot, hogy elemezze és értékelje az Európai GNSS Ügynökség feladatainak lehetséges továbbfejlesztését, és elismerte, hogy szükség esetén erősebb szinergiákat kell kialakítani az űreszközök polgári és katonai felhasználása között.

A jelen rendeletjavaslat az európai űrstratégiát követő intézkedések részét képezi. A teljes mértékben integrált űrprogram az e rendkívül stratégiai területet érintő összes uniós tevékenységet összefogja. Koherens keretet biztosít majd a jövőbeli beruházások számára, fokozott láthatóságot és nagyobb rugalmasságot kínálva. A hatékonyság javításával végső soron segít elindítani olyan új, az űrhöz köthető szolgáltatásokat, amelyek valamennyi uniós polgár javát szolgálják.

A program céljai tehát a következők:

- jó minőségű, aktuális és adott esetben biztonságos, űrrel kapcsolatos adatok, információk és szolgáltatások megszakítás nélküli nyújtása, lehetőleg globális szinten, vagy az ehhez való hozzájárulás, a meglévő és az újonnan kialakuló igényeket kielégítve, valamint az Unió politikai prioritásainak, köztük az éghajlatváltozással és a biztonsággal és védelemmel kapcsolatos prioritások teljesítése;
- a társadalmi-gazdasági előnyök maximális kiaknázása, ideértve a program komponensei által biztosított adatok, információk és szolgáltatások lehető legszélesebb körű felhasználásának előmozdítását;
- az Unió és tagállamai biztonságának, valamint az Unió cselekvési szabadságának és autonómiájának garantálása, különösen a technológiákat és a kutatási eredményeken alapuló döntéshozatalt illetően;

[5] A Tanács következtetései az európai űrstratégiáról, elfogadás: 2017. május 30. („Versenyképesség”) (dokumentumszám: 9817/17).

[6] Az Európai Parlament 2017. szeptember 12-i állásfoglalása az európai űrstratégiáról (2016/2325 (INI)).

– az Unió űrágazatban betöltött vezető szerepének támogatása a nemzetközi porondon, megerősítve a globális kihívásokkal való megküzdésben és a globális kezdeményezések támogatásában vállalt szerepét, többek között az éghajlatváltozás és a fenntartható fejlődés területén.

A rendeletjavaslat megfelelő intézkedéseket tartalmaz e célok elérésére.

A rendeletjavaslat jelentős mértékben egyszerűsíti és észszerűsíti a hatályos uniós jogszabályokat azáltal, hogy egyetlen szöveget hoz létre és csaknem minden olyan szabályt harmonizál, amelyet eddig külön rendeletek vagy határozatok tartalmaztak. Ez egyben az uniós űrpolitika láthatóságát is növeli majd, összhangban azzal a szereppel, amelyet az Unió a jövőben a világűr globális szereplőjeként be kíván tölteni.

A javaslat elegendő nagyságú költségvetéssel ruházza fel az Uniót, hogy megvalósítsa a tervbe vett különböző űrtevékenységeket, különösen a Galileo, az EGNOS, a Kopernikusz és az SST folytatása és fejlesztése, valamint a Govsatcom-kezdeményezés elindítása tekintetében.

Meghatározza a program irányítására vonatkozó szabályokat azáltal, hogy tisztázza a különböző érintett szereplők közötti kapcsolatokat és e szereplők – elsősorban a tagállamok, a Bizottság és az Európai Unió Űrügynöksége – feladatait, valamint egységes irányítási rendszert alakít ki e program valamennyi komponense tekintetében. Bővíti a korábbi Európai GNSS Ügynökség tevékenységi körét azáltal, hogy kiterjeszti a biztonsági akkreditációval kapcsolatos feladatai körét a program valamennyi komponensére, ami indokolttá teszi az ügynökség nevének megváltoztatását, amely Az Európai Unió Űrprogramügynöksége lesz.

Végezetül meghatározza és szabványosítja a program biztonsági keretét, különösen a betartandó elveket, a követendő eljárásokat és a meghozandó intézkedéseket illetően, ami alapvető fontosságú tekintettel a fellépések kettős felhasználására.

E javaslat az alkalmazás kezdőnapját 2021. január 1-jében rögzíti, és a javaslatot 27 tagállamból álló Unióra vonatkozóan terjesztik elő. Ez utóbbi összhangban áll azzal, hogy az Egyesült Királyság az Európai Unióról szóló szerződés 50. cikke alapján bejelentette az Európai Unióból és az Euratomból történő kilépésére irányuló szándékát, amely bejelentést az Európai Tanács 2017. március 29-én kapta meg.

- **Összhang a szabályozási terület jelenlegi rendelkezéseivel**

Az űrágazatra vonatkozó jelenlegi uniós joganyag a következő rendeleteket és határozatokat foglalja magukban:

– az 1285/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet az európai műholdas navigációs rendszerek, vagyis a Galileo és az EGNOS létrehozásáról és üzemeltetéséről,

– a 377/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet a Kopernikusz-program létrehozásáról,

– az 541/2014/EU európai parlamenti és tanácsi határozat az űrmegfigyelést és a Föld körüli pályán haladó objektumok nyomon követését (SST) támogató keret létrehozásáról,

– a 912/2010/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet az Európai GNSS Ügynökség létrehozásáról,

– az 1104/2011/EU európai parlamenti és tanácsi határozat a Galileo program keretében megvalósuló kormányzati ellenőrzésű szolgáltatáshoz való hozzáférés szabályairól,

– a 2014/496/KKBP tanácsi határozat a Galileo kiépítésének, üzemeltetésének és használatának egyes, az Európai Unió biztonságát befolyásoló vonatkozásairól.

E rendelet az említett szövegek közül az első négy helyébe lép, amelyeket egyben hatályon kívül is helyez. A rendelet egyrészt a program valamennyi komponensére – köztük a Galileóra, az EGNOS-ra, a Kopernikuszra és az SST-re – vonatkozó szabályokat állapít meg, másrészt az egyes komponensekre vonatkozó egyedi szabályokat is. A 912/2010/EU rendelet tekintetében szükséges változtatások olyan mértékűek, hogy az egyértelműség és az egyszerűsítés érdekében célszerű ezt a szöveget is hatályon kívül helyezni, és az Európai GNSS Ügynökség helyébe lépő új ügynökségre vonatkozó szabályokat egyszerűbb az új uniós űrprogram létrehozásáról szóló, javasolt rendeletbe belefoglalni.

A javasolt rendelet semmilyen módon nem módosítja vagy érinti az 1104/2011/EU határozatot, amely a Galileo által nyújtott egy konkrét szolgáltatást, nevezetesen a kormányzati ellenőrzésű szolgáltatást (PRS) továbbra is szabályozza. Ez a határozat tehát a javasolt rendelettel párhuzamosan továbbra is alkalmazandó, ez utóbbit az adott szolgáltatásra vonatkozó különös szabályként kiegészítve. Ezenkívül az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 28. cikkén alapuló 2014/496/KKBP határozat továbbra is alkalmazandó lesz.

A Galileo és az EGNOS összefüggésében minden olyan esetben, amikor a komponensek kiépítése, üzemeltetése vagy használata akadályozhatja az Unió vagy valamely tagállam biztonságát, különösen olyan nemzetközi helyzet eredményeként, amely az Unió fellépését igényli, vagy ha a komponensek vagy az azok keretében nyújtott szolgáltatások működését veszélyeztető esemény következik be, a 2014/496/KKBP határozatban előírt eljárások alkalmazandók.

- **Összhang az Unió egyéb szakpolitikáival**

Az űripar számos pozitív tovagyűrűző hatást gyakorol más gazdasági ágazatokra is. Az uniós űrstratégia fő céljai közé tartozik az európaiak jólétének és az európai gazdaság virágzásának biztosítása, a tudományos és műszaki fejlődés, csakúgy mint az európai ipar versenyképességének és innovációs képességének előmozdítása, valamint az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés célkitűzéseihez való hozzájárulás – ezek mind megjelennek a rendeletjavaslatban.

Az olyan űrrendszerek, mint az EGNOS, a Galileo vagy a Kopernikusz működtetése közvetlenül kiegészíti a számos más uniós szakpolitika keretében folytatott tevékenységeket, különösen a kutatás és az innováció, a biztonságpolitika és a migráció, az iparpolitika, a közös agrárpolitika, a halászati politika, a transzeurópai hálózatok, a környezetvédelmi politika, az energiapolitika és a fejlesztési támogatás terén.

Az SST és az új Govsatcom-kezdeményezés egyben az európai védelmi cselekvési terv és az Európai Unió globális stratégiájának célkitűzéseihez is hozzájárul. Ezek a kezdeményezések fokozzák a biztonság területén működő szervezetek operatív hatékonyságát, és a polgárok jogait is védik a biztonság, a diplomáciai vagy konzuli védelem, valamint a személyes adatok védelme terén. Végezetül a fontosabb uniós szakpolitikák hatékonyságát is javítják, mint például a tengervédelmi stratégia, a kibervédelmi politikai keret, az északi-sarkvidéki politika, a határigazgatás és a migráció, a humanitárius segítségnyújtás, a halászat, a közlekedés és a kritikus infrastruktúrák kezelése.

A program keretében megvalósuló fellépéseket a piaci hiányosságok vagy az optimálistól elmaradó beruházási helyzetek kezelésére kell felhasználni arányos módon, a magánfinanszírozás megkettőzése vagy kiszorítása nélkül, és mindezek során egyértelmű európai hozzáadott értéket kell teremteni. Ez biztosítja a program és az uniós állami

támogatási szabályok közötti összhangot, elkerülve a belső piacon a verseny indokolatlan torzulását.

2. JOGALAP, SZUBSZIDIARITÁS ÉS ARÁNYOSSÁG

- **Jogalap**

A javasolt rendelet jogalapja az EUMSZ 189. cikkének (2) bekezdése, amely előírja az Unió számára az európai űrpolitika kidolgozását, és felhatalmazza az Európai Parlamentet és a Tanácsot arra, hogy rendes jogalkotási eljárás keretében a szakpolitikai célkitűzések megvalósításához hozzájáruló programot fogadjon el.

Míg a GNSS-rendelet (1285/2013/EU rendelet) és az Európai GNSS Ügynökséget létrehozó rendelet (912/2010/EU rendelet), melyek kifejezetten a Galileóval és az EGNOS-szal foglalkoznak, az EUMSZ 172. cikkén (transzeurópai hálózatok) alapulnak, helyénvalónak tűnik a jelen rendeletjavaslat jogalapjaként – a Bíróság idevágó ítélkezési gyakorlata alapján – az EUMSZ 189. cikkének (2) bekezdését alkalmazni, az abban foglalt intézkedések tartalmát és célkitűzéseit figyelembe véve.

- **Szubszidiaritás**

A világűr olyan élvonalbeli ágazat, amely jelentős pénzügyi forrásokat mozgósít, és különböző területeken fejlett technológiákat alkalmaz. A javasolt rendelet fent ismertetett célkitűzéseit a tagállamok nem tudják megfelelően megvalósítani, még azok sem, amelyek vezető szerepet töltenek be az űriparban. A helyzet úgy fest, hogy ebben az ágazatban felhalmozódott tudományos és műszaki tapasztalat és know-how az Unió számos gazdasági régiójában, valamint az Európai Űrügynökség között oszlik meg, mely nemzetközi szervezetnek a tagállamok többsége tagja. Finanszírozási szempontból pedig az olyan rendszerek, amelyek szolgáltatásaiban az Unió valamennyi tagállama, sőt a világ összes régiója érdekelt (például a Galileo és a Kopernikusz) létrehozásának és üzemeltetésének túlságosan szerteágazó ahhoz, hogy azt egyetlen tagállam egyedül végezze. A javasolt rendelet célkitűzései tehát horderejük és szerteágazó voltuk miatt csak uniós szintű fellépéssel valósíthatók meg megfelelő módon.

- **Arányosság**

A javasolt rendelet olyan intézkedésekről rendelkezik, amelyek nem lépik túl a célkitűzései eléréséhez szükséges mértéket. A Galileo, az EGNOS, a Kopernikusz, az SST és a Govsatcom komponensek megfelelnek az uniós vállalkozások és polgárok igényeinek. Jelentős pozitív továbbgyűrűző hatást gyakorolnak az Unió gazdaságára. E rendszerek kidolgozása úgy történik, hogy az egyben az uniós jogszabályok végrehajtását is támogassa, és a lehető legjobban megfeleljen az Unió szakpolitikai prioritásainak, többek között az éghajlatváltozás, a biztonság és a védelem területén. Az Unión belüli űripar támogatása, különösen az induló vállalkozások felkarolása és a hordozórakéták finanszírozása révén segít megőrizni az Unió cselekvési szabadságát és technológiai stratégiai autonómiáját, valamint nagyobb súlyt ad nemzetközi szerepvállalásának.

Továbbá a programhoz rendelt költségvetés nem aránytalan a kitűzött célokhoz képest. A program megvalósításához szükséges összegeket a hatásvizsgálat részeként elvégzett és az alábbiakban ismertetett elemzések és becslések alapján határozták meg.

- **A jogi aktus típusának megválasztása**

Az, hogy a program létrehozása európai parlamenti és tanácsi rendelettel történjen, nem csupán az EUMSZ 189. cikkének (2) bekezdéséből fakad, hanem a program fenntartható alapokra helyezésének célját szem előtt tartva is ez az előnyben részesített jogi eszköz. Ez a

jogi eszköz biztosítja a program hatékony végrehajtásához szükséges egységes és közvetlen jogalkalmazást, gondoskodik a program kellő láthatóságáról, csakúgy mint a végrehajtásához szükséges pénzügyi forrásokról.

3. AZ UTÓLAGOS ÉRTÉKELÉSEK, AZ ÉRDEKELT FELEKKEL FOLYTATOTT KONZULTÁCIÓK ÉS A HATÁSVIZSGÁLATOK EREDMÉNYEI

- **A jelenleg hatályban lévő jogszabályok utólagos értékelése / célravezetőségi vizsgálata**

A Galileo és az EGNOS tekintetében az 1285/2013/EU rendelet (GNSS-rendelet) 34. cikke és az Európai GNSS Ügynökséget (GSA) létrehozó 912/2010/EU rendelet 26. cikke értelmében a Bizottság félidős jelentést nyújtott be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a Galileo és az EGNOS előrehaladásáról és az Európai GNSS Ügynökség működéséről. Ebben az összefüggésben a Bizottság megbízásából félidős értékelő tanulmány készült[7].

A félidős értékelő jelentés a program 2014–2016 közötti végrehajtására összpontosított. A jelentés szerzői arra a következtetésre jutottak, hogy a Galileo és az EGNOS kielégítő szintű hatékonyságot mutatott, és jó úton haladnak a GNSS-rendelet által 2020-ra meghatározott hosszú távú célkitűzések megvalósítása felé. Mindazonáltal a Galileo biztonsági irányítása, valamint a Galileo és az EGNOS átfogó irányítása terén bizonyos hatékonyságvesztés és hiányosságok mutatkoznak.

Ami az irányítást illeti, a 2014–2016-as időszak fontos átmeneti időszakot jelentett: az irányítási és igazgatási keret kulcsfontosságú elemeit fokozatosan végrehajtották és konszolidálták. Jövőbeni fejlesztésük fontos szempont lesz a Galileo jövőbeli hasznosítási szakaszához, és e kérdés kellő körültekintést igényel.

A biztonsági irányítás tekintetében különös figyelmet kell fordítani a következő szakaszban a Biztonsági Akkreditációs Tanácsnak és személyzetének a Galileóval és az EGNOS-szal kapcsolatos operatív tevékenységektől való függetlenségének biztosítására.

Ami a pénzügyi kérdéseket illeti, 2016 végétől mind a Galileo, mind az EGNOS végrehajtása a GNSS-rendelet által meghatározott költségvetés keretein belül történt (7 071 millió EUR), és nem került sor általános költségtúllépésre.

Ami a többi uniós szakpolitikával való koherenciát illeti, a Galileo és az EGNOS mind egymással, mind más GNSS-programok vonatkozásában magas szintű koherenciát mutatnak.

Végezetül az Európai GNSS Ügynökség sikeresen megvalósította – a Galileo és az EGNOS terén elért előrehaladáshoz és a downstream piac fejlődéséhez kapcsolódódó – célkitűzéseit, mind alapvető feladatainak, mind az átruházott feladatok hatékony végrehajtása révén. A megfelelő személyzet felvételével kapcsolatban azonban nehézségek merültek fel.

Ami a Kopernikusz programot illeti, a Bizottság a Kopernikusz-rendelet (377/2014/EU rendelet) 32. cikke értelmében félidős értékelést nyújtott be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a Kopernikusz által finanszírozott feladatokhoz rendelet célkitűzések eléréséről – eredményeik és hatásaik, európai hozzáadott értékük és az erőforrások felhasználásának hatékonysága tekintetében. A Bizottság megbízásából félidős értékelő tanulmány készült.

---

[7] Mid-term review of the Galileo and EGNOS programmes and the European GNSS Agency (A Galileo és EGNOS programok, valamint az Európai GNSS Ügynökség félidős felülvizsgálata), a PwC France tanulmánya, 2017. június, EU Bookshop: https://publications.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/56b722ee-b9f8-11e7-a7f8-01aa75ed71a1

A félidős értékelés a 2014–2016 közötti időszakra terjedt ki. Azzal a következtetéssel zárult, hogy a Kopernikusz jó úton halad, és már számos fontos elvárást teljesített Európa autonómiáját támogatva minőségi és hasznos adatok biztosítása, valamint azok hasznosítása révén, amelyre mind intézményi, mind kereskedelmi célból sor került, a felhasználók széles köre által.

A jelentés kiemelte a Kopernikusz egyéb jelentős erényeit, mint például a nyíltadat-politikát, a magánszektor általi felhasználást ösztönző intézkedéseket, a kézzelfogható gazdasági előnyöket, a belső és más uniós fellépésekkel való koherencia megfelelő szintjét, a rendelet által meghatározott költségvetésen belüli kiváló költségvetés-végrehajtást, valamint a Bizottságon belüli és a tagállamokkal folytatott jó együttműködést.

A levont tanulságok tekintetében elmondható, hogy a program eddig példa nélküli sikere és adatmennyisége az alábbi két megállapítást eredményezte:

i. Javítani kell az adatok terjesztését és az azokhoz való hozzáférést: a felhasználó-regisztrációk nagyon magas számára tekintettel javítani kell a kommunikációs szempontokat, az adatok terjesztését és az adatokhoz való hozzáférést, valamint az adatok letöltését.

ii. Meg kell erősíteni az űradatok más szakpolitikai területekre és gazdasági ágazatokba való integrálását, a felhasználói alkalmazásra helyezett nagyobb hangsúly révén: a Kopernikusz a hagyományos űrágazat felhasználói köreit éri el, de további erőfeszítésekre van szükség ahhoz, hogy az ágazaton kívüli más potenciális felhasználók esetében is így történjen.

Az SST-t illetően a Bizottság 2018. május 3-án jelentést fogadott el az SST-támogatási keret végrehajtásáról (2014–2017), (COM(2018) 256). A jelentés arra a következtetésre jutott, hogy az EU által megvalósított SST minden fellépés és három szolgáltatás esetében eredményeket hozott, és uniós hozzáadott értéket teremtett, de az SST-t fejleszteni kell hatékonysága javítása érdekében. A jelentés ajánlásaira adott válaszlépésként a kísérő hatásvizsgálat négy kérdést említ, amelyekkel a következő években javítani lehetne a végrehajtáson:

i. Az uniós SST-szolgáltatások fejlesztése az SST-érzékelők korszerűsítésével, új érzékelők kifejlesztésével és az űrobjektumok európai jegyzékének létrehozásával.

ii. Az uniós SST európai dimenziójának megerősítése a nemzeti operatív SST-központok közötti szükségtelen átfedések felszámolásával és a legjobb teljesítmény alapján történő szakosodás előírásával.

iii. A döntéshozatali struktúra módosítása a minősített többség használatával, valamint közös koordinációs csoport létrehozása a technikai munka felügyeletének biztosítása érdekében.

iv. A finanszírozási mechanizmus felülvizsgálata egy egyetlen költségvetési sorral és hosszú távú perspektívával rendelkező program létrehozásával.

- **Konzultáció az érdekelt felekkel**

Ezt a kezdeményezést széles körben végzett nyilvános konzultációk és munkaértekezletek is támogatják, amelyeken valamennyi érdekelt fél (ágazat, tagállamok, kutatók stb.) véleményét kikérték, konkrétabban:

- 2016: a Bizottság az európai űrstratégia elfogadását megelőzően nagyszabású nyilvános konzultációt folytatott a világűr valamennyi aspektusáról, beleértve a következő többéves pénzügyi kerethez jelenleg javasolt programokat is.

- 2015–2016: a világűrkutatási szempontok tekintetében két célzott konzultációra került sor, amely során többek között a tagállamok, a jelentős ipari kereskedelmi szövetségek és a kutatási szervezetek nyújtottak be állásfoglalást.
- 2015–2017: szakértői szinten számos célzott műhelytalálkozóra, megbeszélésre és jelentésre került sor annak érdekében, hogy egyeztessenek az érdekelt felekkel az alábbiakról: i. a Kopernikusz és a Galileo fejlődése; ii. az ipar sajátos igényei; iii. az állami műholdas kommunikációval kapcsolatos egyedi igények; iv. a világűr-megfigyeléssel kapcsolatos sajátos igények, beleértve az SST, az űridőjárást és a Föld-közeli objektumokat.
- 2016–2017: a jövőbeli Govsatcom-programra vonatkozó hatásvizsgálat részeként kétoldalú kapcsolatfelvétel és plenáris ülések formájában célzott konzultációkra került sor valamennyi érdekelt féllel, a tagállamokkal mint Govsatcom-szolgáltatókkal és -felhasználókkal, az uniós intézményekkel és ügynökségekkel, valamint az ágazattal – beleértve a műholdgyártókat, a vállalkozókat és a kkv-kat. A legtöbb tagállam és az ágazat túlnyomó része egyértelműen támogatja a programot és annak célkitűzéseit. Az érdekelt felek ajánlásai, különösen a fokozott biztonsággal, a kereslet összesítésével, a nemzeti és kereskedelmi szolgáltatókra való támaszkodással, a polgári-katonai szinergiákkal és a moduláris szolgáltatás-központú megközelítéssel kapcsolatban mind bekerültek a javaslatba.

Az európai űrstratégia 2016-es elfogadását megelőzően a Bizottság által indított fő nyilvános konzultáció során kapott legfontosabb üzenetek a következők:

A Galileo és az EGNOS esetében az érdekeltek globálisan megfelelő szintű elégedettséget tanúsítanak az uniós beavatkozási logika végrehajtásával és a programok értékelési időszak alatti eredményeivel szemben.

A két program hatékonysága különösen szembetűnő volt a Galileo űrszegmensével kapcsolatos eredmények terén, valamint az EGNOS szolgáltatás stabilitásának és magas teljesítményének megszilárdításában, amihez az LPV-200 szolgáltatás bejelentése és APV-I szolgáltatásoknak az uniós tagállamok, valamint Norvégia és Svájc szárazföldi területének több mint 98,98 %-ára kiterjedő biztosítása is hozzájárult. Mindazonáltal az érdekelt felek úgy vélik, hogy az irányítást némi egyszerűsítés révén hatékonyabbá lehetne tenni, mert az jelenleg olyan összetett, hogy az gyakran párhuzamos munkavégzéshez és a késedelmekhez vezet. Ezen túlmenően az érdekelt felek úgy vélik, hogy a kormányzást a jövőben arra való tekintettel is ki kell igazítani, hogy a Galileo a hasznosítási szakaszába lép.

A Kopernikusz esetében a nyíltadat-politika erősségnek minősül. A Kopernikusz-szolgáltatásokat a felhasználók nagyra értékelik a termékek relevanciája, gyors rendelkezésre bocsátásuk és elérhetőségük tekintetében. A lokális komponens koordinációja jó eredményeket mutatott: nőtt a felhasználók száma és bővült az előállított adatkészletek köre. Ugyanakkor még nagyobb hangsúlyt kell fektetni a Kopernikusz lokális komponensének fejlesztésére és a releváns lokális adatkészletek használatára, minek során a különböző Föld-megfigyelési adatok integrálásával hozzáadott értéket lehet teremteni. A Kopernikusz irányítása eredményesnek tekinthető. A lokális adatokhoz való hozzáférést azonban javítani kell. A lokális adatok rendelkezésre állásának hiányosságai akadályozzák a Kopernikusz-szolgáltatások teljes potenciáljának kibontakoztatását.

A Kopernikusz célkitűzései továbbra is megfelelőek, de az érdekeltek említést tettek arról, hogy további célokat kellene kitűzni (pl. az emberi eredetű CO_2-kibocsátás, a

környezetvédelmi és az éghajlattal kapcsolatos jogszabályok betartása[8], a sarkvidéki övezetek, a kulturális örökség megőrzése stb. terén). Megjegyezték továbbá, hogy a Sentinelekből származó adatokhoz való hozzáférés és a különböző adatforrások integrálása terén további javulásokat lehetne elérni.

Ami a program uniós dimenzióját illeti, az érdekeltek között nagy volt az összhang az uniós fellépés folytonosságának szükségességét illetően, miközben abban is egyetértettek, hogy a meglévő uniós beavatkozás megszüntetése vagy visszavonása olyan súlyos következményekkel járna a Galileo, az EGNOS és a Kopernikusz számára, hogy az már az egész programot veszélyeztetné.

- **Szakértői vélemények beszerzése és felhasználása**

Külön jelentések készültek:

- A fent említetteknek megfelelően 2017. június 23-án félidős értékelő tanulmány készült, amelyet külső szakértők végeztek. A tanulmány az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak címzett, a Galileo és az EGNOS státuszáról és az Európai Űrügynökség létrehozásáról szóló bizottsági jelentés alapjául szolgált, amelynek benyújtására az 1285/2013/EU rendelet (GNSS-rendelet) 34. cikkében és az Európai GNSS Ügynökséget létrehozó 912/2010/EU rendelet 26. cikkében előírt követelmény teljesítése érdekében került sor.
- 2018 első negyedévében tanulmány készült a Galileo és az EGNOS finanszírozásának hatásairól.
- Szintén a fent említetteknek megfelelően a külső szakértők 2017. június 23-án a Kopernikuszról is félidős értékelő tanulmányt készítettek. A tanulmány az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak címzett, a Kopernikusz státuszáról szóló bizottsági jelentés alapjául szolgált, amelynek benyújtására a 377/2014/EU rendelet (Kopernikusz-rendelet) 32. cikkében előírt követelmény teljesítése érdekében került sor.
- 2018 januárjában külső szakértők tanulmányt készítettek a Kopernikusz társadalmi-gazdasági előnyeiről, és véglegesítették is a tanulmányt.
- 2018 májusában külső szerződéses megbízottak tanulmányt készítettek az SST-fejlesztések hatásairól, költségeiről és előnyeiről[9].
- A Govsatcom esetében a Bizottság a tagállami szakértőkre, valamint az Európai Űrügynökség és az Európai Védelmi Ügynökség szakértői csoportjára hagyatkozott. A csoport kidolgozta a Govsatcommal kapcsolatos magas szintű polgári-katonai felhasználói igényeket tartalmazó dokumentumot (GOVSATCOM High Level Civil-Military User Needs Document), figyelemmel kísérte a hatásvizsgálati eljárást, beleértve a PwC által a Govsatcomról készített hatásvizsgálati tanulmányt is, amelyet 2018 februárjában tettek közzé, és szakértelmet biztosított a Bizottságnak műholdas kommunikációs ügyekben. Az érdekelt felekkel folytatott konzultáció során a

[8] A Bizottság cselekvési terve a környezetvédelmi megfelelés és irányítás javítására: „Uniós intézkedések a környezetvédelmi megfelelés és irányítás javítására” című közlemény, COM(2018) 10; az egyes fellépésekre vonatkozó részleteket leíró bizottsági szolgálati munkadokumentum, SWD(2018) 10; C(2018) 10 határozat a környezetvédelmi megfeleléssel és irányítással foglalkozó szakértői csoport létrehozásáról.

[9] Tanulmány az EGNSS-programokhoz nyújtott finanszírozás változásainak hatásairól, a PwC France tanulmánya, 2018. június. Még nem jelent meg az EU Bookshopban.

nemzeti hatóságok és az ágazat további szakértelemmel támogatta a Bizottság munkáját.

- Egyes kérdésekben (pl. a világűrbe jutás) további tanulmányokat is végeztek.

Valamennyi tanulmány nyilvánosan hozzáférhető az EU Bookshop portálon.

- **Hatásvizsgálat**

A Bizottság a „minőségi jogalkotás” elvével összhangban hatásvizsgálatot végzett az uniós űrprogram létrehozására való tekintettel.

A hatásvizsgálat három konkrét célkitűzésen alapult:

- a meglévő űrinfrastruktúrák és -szolgáltatások folytonosságának biztosítása, továbbá újak kifejlesztése vagy a meglévőek továbbfejlesztése,
- az európai űrágazatban zajló innováció előmozdítása, valamint
- az EU azon képességének fenntartása, hogy a független uniós ágazatnak köszönhetően autonóm módon hozzáférjen a világűrhöz, biztonságos hozzáférést élvezzen az uniós űradatokhoz és szolgáltatásokhoz, és biztonságosan és védetten használja őket.

A program finanszírozását illetően **két lehetőség** került értékelésre.

Az „alapforgatókönyv” a jelenlegi költségvetés (–15 %-os) csökkentésében állt, tekintettel az Egyesült Királyság EU-ból való kilépésére. A javasolt forgatókönyv a finanszírozás növelését propagálta, a jelenlegi költségvetéshez képest 50 %-kal.

Az alapforgatókönyvet nem bizonyult elegendőnek az uniós űrpolitika ambiciózus, az európai űrstratégiában is kiemelt célkitűzéseinek eléréséhez. Ha csökkenne a jelenlegi költségvetés, az a Galileo esetében az infrastruktúráinak és szolgáltatásainak fokozatos romlásához, valamint a következő évtizedekben tevékenységeinek végleges leállításához vezetne. Ami az EGNOS-t illeti, az továbbra is működőképes maradna, de arra már nem lenne alkalmas, hogy a GNSS-rendeletben előírtak szerint pontosítsa a Galileóból származó jeleket. Hasonló következmények várhatók a Kopernikusz esetében is, hiszen a Kopernikusz teljes architektúrája ellehetetlenülne, és semmiféle fejlesztésre nem kerülhetne a továbbiakban sor, így ha a meglévő műholdak elérik a keringési pályán hasznos élettartamuk végét, teljes körű lecserélésük nem lenne lehetséges.

A javasolt forgatókönyv biztosítaná a működés és a szolgáltatásnyújtás folytonosságát, a 30 Galileo-műholdból álló konstellációt és azt a technológiai fejlődést, amely hozzájárulna a második generáció bevezetéséhez, és támogatná az alkalmazások piacának fellendülését. A Kopernikusz finanszírozásának tartós szintje lehetővé tenné az Unió számára, hogy fenntartsa autonómiáját és vezető szerepét a környezeti monitoring, a vészhelyzetkezelés, valamint a határbiztonság és a tengervédelem támogatása terén, továbbá bizalmat építsen a downstream ágazatban a meglévő Kopernikusz-infrastruktúrán és -szolgáltatásokon alapuló Kopernikusz-adatok és -információk felhasználásával szemben.

A Galileo, az EGNOS, a Kopernikusz és az SST folytonossága – a megfelelő költségvetési források biztosítását feltételezve – várhatóan jelentős társadalmi-gazdasági és környezeti előnyökkel jár, beleértve a munkahelyteremtést is. A végfelhasználók szintjén jelentkező közvetlen előny, hogy számos új alkalmazásból válogathatnak, ami több területen jobbítást jelent mindennapjaikban, legyen szó utazásról, munkavállalásról vagy kommunikációról. A várakozások szerint a polgárok korszerűsített és környezetbarát közlekedési szolgáltatásokból fognak profitálni, amelyek hatékonyabb és kevésbé szennyező közlekedésszervezést eredményeznek. A hatékonyabb sürgősségi segélyszolgálatok jobb és gyorsabb reagálást

tesznek lehetővé vészhelyzetekben, míg a fejlett GNSS-alkalmazások használata a mezőgazdaságban a Föld-megfigyelési adatokkal kiegészítve biztosítja a fenntarthatóbb élelmiszer-termelést.

A Govsatcom esetében külön hatásvizsgálatra került sor. A Szabályozói Ellenőrzési Testület 2017. szeptember 29-én kedvező véleményt adott. A hatásvizsgálat az alapforgatókönyvön túlmenően négy szakpolitikai lehetőséget elemzett, amelyek az uniós autonómia és az ipari versenyképesség erősítése érdekében a következő közös alapelemekre épülnek: többek között közös biztonsági előírásokra, a nemzeti és az uniós kereslet összesítésével járó szinergiákra, a kínálat koordinálására, a polgári-katonai felhasználások koherenciájára, a méretgazdaságosságra, a hatékonyságnövelésre. A négy lehetőség közötti eltérések a kínálati oldalon jelentkeznek: a nemzeti avagy kereskedelmi műholdas kapacitások és szolgáltatások, illetve azok kombinációjának használata terén. Az egyes opciók az űrinfrastruktúra lehetséges jövőbeli beszerzését illetően is különböznek: vagy a köz- és a magánszféra partnerségét támogatják, vagy a teljes mértékben uniós tulajdonú eszközöket.

Az előnyben részesített alternatíva optimalizálja a különböző lehetőségek előnyeit, tiszteletben tartja a szubszidiaritás elvét, és figyelembe veszi az érdekeltek ajánlásait. A polgári és katonai felhasználók nemzeti és uniós szinten történő egyesítése, a szolgáltatások finanszírozása a program költségvetéséből, valamint a nemzeti és biztonsági akkreditált kereskedelmi eszközök együttes használata lehetővé teszi a műveletek gyors megkezdését, valamint a Govsatcom rugalmasságának fokozását és alkalmazási körének kibővítését. Szükség esetén a köz- és magánszféra közötti költséghatékony partnerségek tekinthetők a legjobbnak a világűr-infrastruktúra jövőbeni fejlesztése szempontjából. Az EU tulajdonában lévő technológiai központ és a koherens biztonsági előírások elengedhetetlenek.

2018. április 11-én benyújtották a Szabályozói Ellenőrzési Testület elé a program hatásvizsgálatának tervezetét (kivéve a Govsatcomot, amelyről külön hatásvizsgálat készült). A Szabályozói Ellenőrzési Testület 2018. április 13-án elutasító véleményt adott. Ezt követően a jelentéstervezeten számottevő módosításokat hajtott végre annak érdekében, hogy figyelembe vegyék a jobbító jellegű ajánlásokat, különösen:

- a program előtt álló kihívások egyértelműbb leírása, beleértve a kihívások eredetét (politikai kihívások, globális kihívások, a meglévő programokból levont tanulságokon alapuló kihívások),
- egyértelműbb kapcsolódási pontok e kihívások és a program konkrét célkitűzései között,
- a program prioritásainak, valamint a kihívásokhoz és célkitűzésekhez való kapcsolódás módjának pontosabb leírása,
- a program irányításának változásaival kapcsolatos pontosítások,
- további információk a fő tevékenységek számára rendelkezésre álló költségvetésről.

A Szabályozói Ellenőrzési Testületnek 2018. április 25-én megküldték a második verziótervezetet. A testület 2018. május 3-án kedvező véleményt adott ki, azzal az ajánlással, hogy a jelentést két kulcsfontosságú szemponttal tovább javítsa. Ezt követően összhangban azzal az utasítással, hogy ezeket az észrevételeket a szolgálatközi konzultáció megkezdése előtt vegyék figyelembe, a jelentéstervezet különösen a következő pontokat illetően módosult:

- az Európai Unió Űrprogramügynöksége és a Bizottság közötti feladatmegosztás leírásának javítása,
- a folytonosság és az új tevékenységek számára elkülönített költségvetés kiegészítő magyarázata,
- világosabb különbségtétel az általános és az egyedi célkitűzések között.

2018. május 3-án a Szabályozói Ellenőrzési Testület kedvező véleményt adott a hatásvizsgálat tervezetéről.

- **Célravezető szabályozás és egyszerűsítés**

A fent kifejtettek szerint a javasolt rendelet a hatályos jogszabályok jelentős mértékű egyszerűsítésére és az uniós űrprogram kulcsfontosságú elemeinek egyetlen szövegben való összefoglalására irányul, és a komponenseket jelenleg szabályozó három európai parlamenti és tanácsi rendelet, valamint egy európai parlamenti és tanácsi határozat helyébe lép.

- **Alapjogok**

A javasolt rendelet a személyes adatok és a magánélet védelmére vonatkozó szokásos kikötéseket tartalmazza. Előírja különösen, hogy az e rendeletben előírt feladatokkal és tevékenységekkel összefüggésben – többek között Az Európai Unió Űrprogramügynöksége által – kezelt valamennyi személyes adatot a személyes adatok védelméről szóló alkalmazandó jogszabályoknak megfelelően kell feldolgozni.

4. KÖLTSÉGVETÉSI VONZATOK

A program 2021. évi uniós hozzájárulása folyó árakon 16 milliárd EUR.

A költségvetés nagy részét a megbízott szervezetekkel kötött hozzájárulási megállapodásoknak alapján közvetett irányítással hajtják végre.

A program költségbecslése kiterjedt elemzések eredménye, amelyeket a Bizottság a meglévő intézkedések (Galileo, EGNOS, Kopernikusz és SST) irányítása során, valamint a Govsatcomra vonatkozó előkészítő tanulmányok és az érdekelt felekkel folytatott konzultációk során szerzett tapasztalatokkal támogat. A Bizottság által szerzett szakértelem alapvető tényező az intézkedések folytonosságának biztosításában. Az e rendelet kísérő pénzügyi kimutatásában szereplő, az emberi erőforrások iránti becsült igény tükrözi a szakértelem folytonosságának szükségességét.

5. EGYÉB ELEMEK

- **Végrehajtási tervek, valamint a nyomon követés, az értékelés és a jelentéstétel szabályai**

A javasolt rendelet előírja, hogy a programot a Bizottság a költségvetési rendelet [108. cikkében] említett munkaprogramokon keresztül hajtja végre, figyelembe véve a változó felhasználói igényeket és a technológiai fejlődést.

A javasolt rendelet végrehajtását számos módon nyomon kell követni.

Először is, a Bizottság évente jelentést tesz az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a program végrehajtásáról. A jelentés tartalmazza a kockázatkezelésre, az általános költségekre, az éves működési költségekre, az ajánlati felhívások eredményeire, a bevételekre, a menetrendre és a teljesítményre vonatkozó információkat.

Másodszor, a program végrehajtásának nyomon követésére és a rendelet célkitűzéseinek elérésére teljesítménymutatókat kell meghatározni, de úgy, hogy az uniós források kedvezményezettjei kötelesek a vonatkozó információkat megadni. Adatokat kell gyűjteni a kutatási és innovációs eredmények hasznosításáról és felhasználásáról is, többek között a kutatási és innovációs eredmények – különösen a „Horizont Európa” – felhasználására elkülönített finanszírozás nyomon követése révén.

Harmadszor, a programot legalább négyévente értékelni kell. Ezeket az értékeléseket kellő időben el kell végezni ahhoz, hogy megfelelő döntéseket lehessen hozni.

Értékelésekre kerül majd sor a 2016. április13-i intézményközi megállapodás[10] (22) és (23) bekezdésének megfelelően, amelyekben a három intézmény megerősítette, hogy a jövőbeni fellépésekre vonatkozó lehetőségeket elemző hatásvizsgálatok alapját a meglévő jogszabályok és szakpolitika értékelésének kell képeznie. Az értékelések során vizsgálni kell a program gyakorlati hatását a mutatók/célok alapján, illetve annak részletes elemzésével, hogy mennyire releváns, eredményes és hatásos, teremt-e elegendő uniós hozzáadott értéket, továbbá koherens-e más uniós szakpolitikákkal. Az értékelések bemutatják a levont tanulságokat is azzal a céllal, hogy megállapítsák, hol vannak hiányosságok/problémák, hol lehetne javítani az intézkedéseken vagy azok eredményein, illetve hogyan lehetne maximalizálni hasznosításukat/hatásukat.

Az értékelések megállapításait a Bizottság saját megfigyelései kíséretében közli az Európai Parlamenttel, a Tanáccsal, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottsággal és a Régiók Bizottságával.

- **A javaslat egyes rendelkezéseinek részletes magyarázata**

A rendeletjavaslat 12 címből áll.

Az I. cím olyan általános rendelkezéseket tartalmaz, amelyek többek között meghatározzák a rendelet tárgyát, a program elemeit, a program célkitűzéseit, valamint a program keretében létrehozott vagy kifejlesztett eszközök uniós tulajdonlásának elvét.

A II. cím a program költségvetési hozzájárulásairól és mechanizmusairól rendelkezik.

A III. cím a programra alkalmazandó pénzügyi rendelkezéseket határozza meg. Ami a közbeszerzést illeti, az űrágazatban megkötendő szerződések összetettségére és sajátosságaira tekintettel rendelkezni kell a költségvetési rendeletet végrehajtó intézkedésekről. A pénzügyi rendelkezéseknek ki kell elégíteniük a program különböző komponenseinek eltérő igényeit, valamint lehetővé kell tenniük az érdekeltek közötti együttműködés és partnerség különböző formáit.

A IV. cím a program irányítására vonatkozik. Részletesen ismerteti a program négy fő szereplőjének – nevezetesen a Bizottság, az Európai Unió Űrprogramügynöksége, az Európai Űrügynökség és a tagállamok – feladatait, valamint az e különböző szereplők közötti kapcsolatokat.

Az V. cím a biztonsággal foglalkozik, amely különösen fontos a program több komponensének stratégiai jellege, valamint a világűr és a biztonság közötti összefüggések szempontjából. Magas szintű biztonságot kell elérni és fenntartani olyan hatékony irányítási intézkedések bevezetésével, amelyek nagyrészt a tagállamok tapasztalataira és a Bizottság által az elmúlt években szerzett tapasztalatokra épülnek. Továbbá, mint bármely stratégiai jelentőségű programnak, az idevágó megfelelő szabványok alapján ennek a programnak is független biztonsági akkreditációval kell rendelkeznie.

A VI. cím a Galileóra és az EGNOS-ra vonatkozik. Ezek a rendelkezések nagyrészt a GNSS-rendelet (1285/2013/EU rendelet) vonatkozó rendelkezésein alapulnak, melyeket aktualizáltak és szükség esetén ki is igazítottak, figyelembe véve többek között, hogy e két rendszer már működik, és az Unió átfogó űrprogramjának részét alkotja.

[10] Intézményközi megállapodás az Európai Parlament, az Európai Unió Tanácsa és az Európai Bizottság között a jogalkotás minőségének javításáról, 2016. április 13. (HL L 123., 2016.5.12., 1. o.).

A VII. cím a Kopernikuszra vonatkozik. Ez a cím tartalmaz ugyan néhány olyan rendelkezést, amelyek nagyon hasonlóak a jelenlegi Kopernikusz-rendelet (377/2014/EU rendelet) előírásaihoz, ugyanakkor tükrözi a rendszerrel kapcsolatos egyes jelentős fejleményeket, pl. az adatfeldolgozással és -kezeléssel, valamint egy átfogó jogi keret kialakításával kapcsolatban.

A VIII. cím az Unió űrprogramjának egyéb komponenseire, főként az SST-re és a Govsatcomra vonatkozó részleteket tartalmazza. Míg az SST-vel kapcsolatban megállapított rendelkezések az SST-határozatban (541/2014/EU határozat) foglalt előírásokon alapulnak, a Govsatcomra vonatkozó szakasz teljesen új.

A IX. cím az Európai GNSS Ügynökség nevét Az Európai Unió Űrprogramügynökségére változtatja, és részben módosítja az Ügynökség 912/2010/EU rendeletben meghatározott működési szabályait. Ezek a változások különösen az Ügynökség új szerepét tükrözik, amelynek feladatai most már az Unió űrprogramjának valamennyi elemére kiterjednek.

A X., a XI. és a XII. cím az egyéb rendelkezéseket, a hatáskör-átruházásra és a végrehajtási intézkedésekre vonatkozó rendelkezéseket, valamint a záró rendelkezéseket határozza meg.

- **Éghajlati szempontok érvényesítése**

A Bizottság 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről szóló javaslata az éghajlat-politikai szempontok erőteljesebb érvényesítését javasolja az összes uniós programban, annak érdekében, hogy az uniós kiadások összességükben 25 %-ban hozzájáruljanak az éghajlat-politikai célok eléréséhez. Ennek a programnak az említett összesített célhoz való hozzájárulását egy uniós éghajlati markerrendszeren keresztül fogják nyomon követni megfelelő szintű bontásban, adott esetben a lehető legpontosabb módszerek alkalmazásával. A Bizottság az adatokat továbbra is éves alapon, kötelezettségvállalási előirányzatokra vonatkozóan fogja közölni az éves költségvetés-tervezet keretében.

Annak érdekében, hogy a programon belül minden lehetőséget ki lehessen aknázni az éghajlat-politikai célok előmozdítására, a Bizottság a program előkészítési, végrehajtási, felülvizsgálati és értékelési eljárása során azonosítani fogja a releváns intézkedéseket.

2018/0236 (COD)

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE

az Unió űrprogramjának és Az Európai Unió Űrprogramügynökségének a létrehozásáról, valamint a 912/2010/EU, az 1285/2013/EU és a 377/2014/EU rendelet és az 541/2014/EU határozat hatályon kívül helyezéséről

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 189. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

rendes jogalkotási eljárás keretében,

mivel:

(1) A világűrhöz kapcsolódó technológia, adatok és szolgáltatások nélkülözhetetlen elemeivé váltak az európaiak mindennapjainak, és alapvető szerepet játszanak számos stratégiai érdek védelmében. Versenyképességét tekintve az Unió űripara már ma is a legjobbak között van a világon. Az új szereplők és az új műszaki megoldások megjelenése azonban forradalmi változásokat idéz elő a hagyományos ipari modellekben. Ezért létfontosságú, hogy az Unió továbbra is vezető szerepet töltsön be világviszonylatban és nagy fokú szabadsággal rendelkezzen a világűr területén való fellépésben, ösztönözze a tudományos és a műszaki haladást, és előmozdítsa a világűrhöz kötődő uniós gazdasági ágazatokban, különösen pedig a kis- és középvállalkozások, az induló vállalkozások és az innovatív vállalkozások körében a versenyképességet és az innovációs készséget.

(2) Az űrágazat fejlődése hagyományosan a biztonság kérdésköréhez igazodott. Az űrágazatban használatos berendezések, alkatrészek és műszerek gyakran kettős felhasználású termékek. Ezért gondoskodni kell az Unió és az uniós tagállamok biztonsága szempontjából a világűrben rejlő lehetőségek kihasználásáról.

(3) Az Unió már az 1990-es évek végétől kezdve létrehozott saját kezdeményezéseket és programokat a világűr területén – előbb az európai geostacionárius navigációs lefedési szolgáltatást (EGNOS), majd a Galileo és a Kopernikusz programot –, amelyek az Unió polgárainak szükségleteit és a közpolitikai igényeket egyaránt kielégítik. Nemcsak a továbbvitelét kell biztosítani ezeknek a kezdeményezéseknek, hanem továbbfejlesztésükről is gondoskodni kell ahhoz, hogy továbbra is élharcosai legyenek az új műszaki megoldások kifejlesztésének és a digitális ágazatban, illetve az informatikai és a kommunikációs technológia területén zajló átalakulásoknak, képesek legyenek kielégíteni a felhasználók új igényeit, és szolgálni tudják a kiemelt szakpolitikai célokat egyebek mellett az éghajlatváltozás – és különösen az Északi-sarkvidéken zajló változások figyelemmel kísérése –, a biztonság és a katonai védelem területén.

(4) Az Uniónak biztosítania kell, hogy szabadon, autonóm módon férjen hozzá a világűrhöz, és azt biztonságosan igénybe vehesse. Ezért – figyelemmel különösen a kritikus infrastruktúrára és technológiára, a közbiztonságra, valamint az Unió és az uniós tagállamok biztonságára – alapvetően fontos, hogy az Unió autonóm, megbízható és költséghatékony módon férjen hozzá a világűrhöz. Lehetőséget kell biztosítani arra, hogy a Bizottság a felbocsátási szolgáltatásokat – a Szerződés 189. cikkének (2) bekezdésében foglalt rendelkezéseknek megfelelően – egyesítse európai szinten mind saját célú felhasználásra, mind pedig a mások céljaira való igény szerinti felhasználásra, ideértve a tagállamok általi felhasználást is. Kulcsfontosságú továbbá, hogy az Unió továbbra is modern, hatékony és rugalmas felbocsátási infrastruktúrával rendelkezzen. A tagállamok és az Európai Űrügynökség intézkedésein túlmenően a Bizottságnak meg kell fontolnia ezen infrastruktúra támogatásának lehetőségeit. Ezen belül lehetővé kell tenni, hogy azokban az esetekben, amikor egyértelműen megállapítható az európai uniós hozzáadott érték, a program szükségleteivel összhangban végzett felbocsátásokhoz szükséges földi űrinfrastruktúra karbantartása és korszerűsítése a program keretében – a költségvetési rendelettel összhangban – részleges finanszírozásban részesüljön, és ezáltal javuljon a program költséghatékonysága.

(5) Az uniós űrágazat versenyképességének megerősítése és a saját rendszerek tervezésére, építésére és üzemeltetésére való képesség kialakítása érdekében az Uniónak támogatnia kell a teljes űrágazat létrehozását, növekedését és fejlődését. A vállalkozás- és innovációbarát modell kialakulását európai, regionális és nemzeti szinten az űrtechnológiai, a digitális és a felhasználói ágazatok együttműködését lehetővé tévő űrtechnológiai központok létrehozásával kell támogatni. Az Uniónak helyénvaló előmozdítania az Unióban működő űrtechnológiai vállalatok bővülését és sikerességét, és ennek érdekében – mivel az Unióban az űrágazatban működő induló vállalkozásoknak szűkek a lehetőségeik megfelelő módon magántőkéhez jutni – indokolt többek között támogatnia a kockázatfinanszírozáshoz jutást, valamint innovációs partnerségeket létrehoznia (az „első szerződés” elve).

(6) Földrajzi kiterjedése és a globális kihívások kezelésében való hasznossága miatt az Unió űrprogramja (a továbbiakban: program) hangsúlyos nemzetközi vetülettel is rendelkezik. Ezért lehetővé kell tenni a Bizottság számára, hogy az Unió nevében irányítsa és koordinálja az Unió nemzetközi tevékenységét, különösen azért, mert ily módon megvédhetné az Unió és az uniós tagállamok érdekeit a nemzetközi fórumokon, ideértve a frekvencia területét is, előmozdíthatná az uniós technológia és ipar ügyét, és ösztönözhetné az együttműködést a képzés területén, figyelemmel annak szükségességére is, hogy a felek jogai és kötelezettségei tekintetében viszonosság álljon fenn. Különösen fontos, hogy az Unió a Bizottságon keresztül képviseltetve legyen a Nemzetközi Cospas-Sarsat Program szerveiben, az ENSZ kapcsolódó ágazati szerveiben, ideértve az Élelmezési és Mezőgazdasági Szervezetet is, valamint a Meteorológiai Világszervezetben.

(7) A Bizottságnak a tagállamokkal és a főképviselővel közösen elő kell mozdítania a világűr minden szegmensében a felelős magatartást, és fontolóra kell vennie az ezzel a kérdéskörrel foglalkozó ENSZ-egyezményekhez való csatlakozás lehetőségét.

(8) A program céljai hasonlóak más uniós programok, nevezetesen a Horizont Európa, az InvestEU Alap, az Európai Védelmi Alap és az (EU) ... rendelet [a közös rendelkezésekről szóló rendelet] hatálya alá tartozó alapok céljaihoz. Ezért elő kell irányozni, hogy azokban az esetekben, amikor valóban ugyanazon költségelemek finanszírozására irányulnak, ezek a programok együttesen nyújtsanak finanszírozást, és ennek érdekében különösen – ott, ahol erre az irányítási módszerek lehetőséget adnak – lehetővé kell tenni az uniós programokból való kiegészítő finanszírozást, akár úgy, hogy a különböző források egymást követik, akár úgy, hogy egymást váltják, illetőleg az együttes forrásfelhasználást, ideértve a fellépések közös finanszírozását, valamint a lehetőségek szabta keretek között az innovációs partnerségek és a

vegyesfinanszírozási műveletek eszközének igénybevételét is. Ezért a program végrehajtása során a Bizottságnak gondoskodnia kell arról, hogy ösztönözze a szinergiák kialakítását más kapcsolódó uniós programokkal, ami a lehetőségek szabta keretek között lehetővé teszi a kockázatfinanszírozáshoz jutást, az innovációs partnerségek létrehozását, valamint a halmozott vagy a vegyes finanszírozást.

(9) A program szakpolitikai céljai továbbá beletartoznak az InvestEU Alap keretében finanszírozási és beruházási műveletekkel támogatható területekbe, különös tekintettel a „fenntartható infrastruktúra” és a „kutatás, innováció és digitalizáció” szakpolitikai keretre, és megvalósításukhoz felhasználhatók az InvestEU Alap finanszírozási eszközei és költségvetési garanciái. A pénzügyi támogatás lehetőségével – arányos módon – azokban az esetekben indokolt élni, amikor a piac nem működik megfelelően vagy a befektetési környezet nem optimális, és biztosítani kell, hogy a fellépések ne mutassanak átfedéseket egymással, ne szorítsák ki a magánfinanszírozást, és ne torzítsák a belső piaci versenyt. A fellépéseknek egyértelmű európai hozzáadott értékkel kell rendelkezniük.

(10) A Horizont Európa és a program közötti koherencia és szinergiák elősegítik egy versenyalapú, innovatív európai űrágazat létrejöttét, megerősítik Európa autonómiáját a világűrhöz való biztonságos hozzáférésben és a világűr biztonságos hasznosításában, és megerősítik Európa mint globális szereplő pozícióit. A Horizont Európa áttörést ígérő megoldásait a program által a kutató- és az innovációs közösség rendelkezésére bocsátott adatok és szolgáltatások is támogatni fogják.

(11) Fontos, hogy az Unió gyakorolja a tulajdonosi jogokat mindazon tárgyi eszközök és immateriális javak felett, amelyek olyan közbeszerzések útján jönnek létre vagy kerülnek kifejlesztésre, amelyekhez az Unió az uniós űrprogram keretében finanszírozást nyújtott. A tulajdonhoz kapcsolódó alapvető jogok teljes körű tiszteletben tartása érdekében megfelelő megállapodásokat kell kötni a meglévő tulajdonosokkal. Az Uniót megillető tulajdonjog nem akadályozhatja az Uniót abban, hogy amennyiben e rendelettel összhangban eseti vizsgálat alapján az indokoltnak bizonyul, ezeket az eszközöket, illetve javakat harmadik felek rendelkezésére bocsássa, vagy rendelkezzen azokról.

(12) Ez a rendelet meghatározza a program pénzügyi keretösszegét, amely a költségvetési fegyelemről, a költségvetési ügyekben való együttműködésről és a hatékony és eredményes pénzgazdálkodásról szóló, az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság közötti 2013. december 2-i intézményközi megállapodás 17. pontja értelmében az éves költségvetési eljárás során az elsődleges referenciaösszeget jelenti az Európai Parlament és a Tanács számára.

(13) Annak érdekében, hogy az Uniónak a Párizsi Megállapodás végrehajtásával és az ENSZ fenntartható fejlesztési céljainak megvalósításával kapcsolatos vállalásaival összhangban megfelelőképpen képviselje az éghajlatváltozás kezelésének fontosságát, a program elő fogja segíteni az éghajlatváltozással kapcsolatos fellépések beépülését a különböző szakpolitikákba, valamint annak az általános célnak az elérését, hogy az EU költségvetési kiadásainak 25 %-a az éghajlatváltozáshoz kapcsolódó célokat szolgáljon. A megfelelő fellépések kiválasztása a program előkészítése és végrehajtása során fog történni, és a vonatkozó értékelések és felülvizsgálatok keretében értékelésre fog kerülni.

(14) Az Unió által előzetesen végrehajtott beruházások részleges kompenzálása érdekében a program által generált bevételeknek az Uniót kell illetniük, és ezeket a bevételeket a program célkitűzéseinek támogatására kell felhasználni. Ugyanebből a megfontolásból lehetségesnek kell lennie annak is, hogy a magánszektorbeli jogalanyokkal kötött szerződések rendelkezzenek a bevételek megosztásának mechanizmusáról.

(15) Tekintettel arra, hogy a programot főszabályként az Unió finanszírozza, a program keretében kötött beszerzési szerződéseknek tiszteletben kell tartaniuk az uniós szabályokat. Ebben az

összefüggésben az Unió feladataként kell meghatározni a közbeszerzések célkitűzéseinek meghatározását is.

(16) A program műszaki háttere összetett és folyamatosan változik. Ebből a műszaki háttérből bizonytalanságok és kockázatok fakadnak a program keretében kötött közbeszerzési szerződések tekintetében, annál is inkább, mert ezek a közbeszerzések hosszú távú kötelezettségvállalásokat keletkeztetnek az érintett berendezések vagy szolgáltatások kapcsán. Emiatt a közbeszerzési szerződések területén speciális, a költségvetési rendeletben foglalt szabályokon túlmutató intézkedésekre van szükség. Lehetővé kell például tenni az ajánlatkérő szerv számára, hogy feltételhez kötött sávos szerződés formájában ítéljen oda szerződést, a szerződés teljesítése során bizonyos feltételek fennállása esetén módosítsa a szerződést, vagy előírja az alvállalkozásba adás minimális mértékét. Végezetül a program egyes komponenseit jellemző műszaki bizonytalanságok miatt a közbeszerzési árak nem mindig jelezhetők előre pontosan, ezért lehetőséget kell biztosítani olyan szerződések kötésére, amelyek egyfelől nem határoznak meg végleges rögzített árat, másfelől pedig olyan rendelkezéseket tartalmaznak, amelyek biztosítják az Unió pénzügyi érdekeinek védelmét.

(17) A program célkitűzéseinek teljesülése szempontjából fontos, hogy a világűrhöz kapcsolódó szakterületeken működő uniós köz- és magánszektorbeli jogalanyok kapacitása indokolt esetekben mozgósítható legyen, és emellett nemzetközi szinten együtt lehessen működni a harmadik országokkal és a nemzetközi szervezetekkel. Ezért lehetővé kell tenni a költségvetési rendelet valamennyi releváns eszközének (különös tekintettel a vissza nem térítendő támogatásokra, a pénzdíjakra és a finanszírozási eszközökre), az irányítás különböző módszereinek (például közvetlen és közvetett irányítás, a köz- és a magánszféra közötti partnerségek, közös vállalkozások) és a közös közbeszerzés eljárásainak igénybevételét.

(18) Konkrétabban a vissza nem térítendő támogatásokkal kapcsolatban a tapasztalatok azt mutatják, hogy a felhasználók és a piac mozgósítása, valamint az általános tudatosságnövelés céljából eredményesebben lehet fellépni decentralizált módon, mint felülről építkezve, a Bizottság irányításával. Az utalványok a vissza nem térítendő támogatások kedvezményezettjei által harmadik feleknek adott pénzbeni támogatás egy formáját képezik, és az egyik legsikeresebb megoldásnak bizonyultak az új piaci szereplők, valamint a kis- és középvállalkozások körében. Alkalmazásukat azonban akadályozta a költségvetési rendeletben a pénzügyi támogatásokra előírt felső határ. Ezt a felső határt ezért az EU űrprogramja esetében meg kell növelni annak érdekében, hogy lépést lehessen tartani az űrágazatban a piaci alkalmazásokban rejlő egyre növekvő potenciállal.

(19) E rendelet céljaira a finanszírozási formákat és a végrehajtási módszereket annak alapján kell megválasztani, hogy mennyiben képesek biztosítani a fellépések különös célkitűzéseinek teljesülését és az eredmények elérését, figyelembe véve különösen az ellenőrzési költségeket, az adminisztratív terheket és a meg nem felelés kockázatát. Ennek kapcsán – a költségvetési rendelet [125. cikke (1) bekezdésének] megfelelően – meg kell fontolni az egyösszegű átalányok, a százalékos átalányfinanszírozás és az egységköltség-alapú finanszírozás, valamint a költségektől független finanszírozás lehetőségét.

(20) A programra az (EU, Euratom) [the new FR] rendelet (a továbbiakban: költségvetési rendelet) alkalmazandó. A költségvetési rendelet megállapítja az uniós költségvetés végrehajtására – többek között a vissza nem térítendő támogatásokra, a pénzdíjakra, a közbeszerzésre, a közvetett végrehajtásra, a pénzügyi támogatásra, a finanszírozási eszközökre és a költségvetési garanciákra – vonatkozó szabályokat.

(21) [A hivatkozás az új TOT-határozatnak megfelelően kiigazítandó: Az (EU) .../... tanácsi határozat 88. cikke] alapján a tengerentúli országokban és területeken (TOT-ok) letelepedett személyek és szervezetek jogosultak finanszírozásban részesülni, figyelemmel a program

szabályaira és célkitűzéseire, valamint azon tagállam esetleges megállapodásaira is, amelyhez az érintett tengerentúli ország vagy terület kapcsolódik.

(22) Erre a rendeletre alkalmazni kell az Európai Parlament és a Tanács által az Európai Unió működéséről szóló szerződés 322. cikke alapján elfogadott horizontális pénzügyi szabályokat. Ezek a szabályok a költségvetési rendeletben találhatók, és meghatározzák különösen a költségvetés összeállításának és vissza nem térítendő támogatások, beszerzések, pénzdíjak és közvetett végrehajtás útján történő végrehajtásának eljárását, továbbá rendelkeznek a pénzügyi szereplők felelősségével kapcsolatos ellenőrzésekről. Tekintettel arra, hogy a jogállamiság tiszteletben tartása alapvető előfeltétele a hatékony és eredményes pénzgazdálkodásnak és az eredményes EU-finanszírozásnak, az EUMSZ 322. cikke alapján elfogadott szabályok az Unió költségvetésének védelmét is biztosítják azokban az esetekben, amikor a tagállamokban a jogállamiság tekintetében általánossá vált hiányosságok állnak fenn.

(23) A költségvetési rendelettel, a 2988/95/EK, Euratom tanácsi rendelettel,[11] a 2185/96/Euratom, EK tanácsi rendelettel[12] és az (EU) 2017/1939 tanácsi rendelettel[13] összhangban az Unió pénzügyi érdekeit arányos intézkedésekkel kell védeni, ideértve a szabálytalanságok és a csalás megelőzését, feltárását, korrekcióját és kivizsgálását, az eltűnt, jogalap nélkül kifizetett vagy szabálytalanul felhasznált pénzeszközök visszafizettetését és adott esetben közigazgatási szankciók alkalmazását is. Az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) a 883/2013/EU, Euratom rendelettel és a 2185/96/Euratom, EK rendelettel összhangban igazgatási vizsgálatokat – többek között helyszíni ellenőrzéseket és szemléket – végezhet annak megállapítása céljából, hogy történt-e csalás, korrupció vagy bármilyen más jogellenes tevékenység, amely sérti az Unió pénzügyi érdekeit. Az (EU) 2017/1939 rendelettel összhangban az Európai Ügyészség kinyomozhatja és büntetőeljárás alá vonhatja az (EU) 2017/1371 európai parlamenti és tanácsi irányelv[14] szerinti, az Unió pénzügyi érdekeit sértő csalást és más bűncselekményeket. A költségvetési rendelettel összhangban minden olyan személynek vagy szervezetnek, amely uniós finanszírozásban részesül, maradéktalanul együtt kell működnie az Unió pénzügyi érdekeinek védelmében, biztosítania kell a Bizottság, az OLAF, az Európai Ügyészség és az Európai Számvevőszék számára a szükséges jogokat és hozzáférést, valamint gondoskodnia kell arról, hogy az uniós források felhasználásában részt vevő harmadik felek ezekkel egyenértékű jogokat biztosítsanak.

(24) Azok a harmadik országok, amelyek tagjai az Európai Gazdasági Térségnek (EGT), az EGT-megállapodás alapján létrehozott együttműködés alapján részt vehetnek az uniós programokban; ezzel összefüggésben az EGT-megállapodás úgy rendelkezik, hogy a programok végrehajtásáról egy, a megállapodás alapján elfogadott határozatban kell rendelkezni. A harmadik országok az uniós programokban más jogi aktusok alapján is részt vehetnek. E rendeletben külön ki kell mondani, hogy az engedélyezésre jogosult felelős tisztviselő, az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) és az Európai Számvevőszék rendelkezik mindazokkal a jogokkal és hozzáférésekkel, amelyek szükségesek hatáskörük maradéktalan gyakorlásához.

---

[11] A Tanács 2988/95/EK, Euratom rendelete (1995. december 18.) az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek védelméről (HL L 312., 1995.12.23., 1. o.).

[12] A Tanács 2185/96/Euratom, EK rendelete (1996. november 11.) az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek csalással és egyéb szabálytalanságokkal szembeni védelmében a Bizottság által végzett helyszíni ellenőrzésekről és vizsgálatokról (HL L 292., 1996.11.15., 2–5. o.).

[13] A Tanács (EU) 2017/1939 rendelete (2017. október 12.) az Európai Ügyészség létrehozására vonatkozó megerősített együttműködés bevezetéséről (HL L 283., 2017.10.31., 1–71. o.).

[14] Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/1371 irányelve (2017. július 5.) az Unió pénzügyi érdekeit érintő csalás ellen büntetőjogi eszközökkel folytatott küzdelemről (HL L 198., 2017.7.28., 29. o.).

(25) A program felelősségteljes központi irányítása szükségessé teszi, hogy az átfedések, valamint a költségtúllépések és a késedelmek elkerülése érdekében szigorú felelősség- és feladatmegosztás érvényesüljön a különböző érintett jogalanyok között.

(26) A tagállamok régóta aktívan foglalkoznak a világűrrel. Rendszereket, infrastruktúrát, nemzeti ügynökségeket és szerveket hoztak létre a világűr területén. Ezért nagyban hozzájárulhatnak a programhoz és különösen annak végrehajtásához, és arra kell őket kötelezni, hogy teljes mértékben együttműködjenek az Unióval a program szolgáltatásainak és alkalmazásainak előbbre vitelében. A Bizottságnak képesnek kell lennie arra, hogy mozgósítsa a tagállamok eszközeit, nem szabályozási jellegű feladatokat bízzon a tagállamokra a program végrehajtásában, és igénybe vegye segítségüket. Továbbá az érintett tagállamoknak minden olyan intézkedést meg kell hozniuk, amely szükséges ahhoz, hogy biztosítsák a területükön létesített földi állomások védelmét. Emellett a tagállamoknak és a Bizottságnak együtt kell működniük egymással és a megfelelő nemzetközi szervekkel és szabályozó hatóságokkal annak érdekében, hogy a program céljaira szükséges frekvenciák rendelkezésre álljanak és védettek legyenek, és ezáltal az egy többéves rádióspektrum-politikai program létrehozásáról szóló, 2012. március 14-i 243/2012/EU európai parlamenti és tanácsi határozattal[15] összhangban maradéktalanul lehetővé váljék a kínált szolgáltatásokon alapuló alkalmazások fejlesztése és üzemeltetése.

(27) Az Unió általános érdekének védelmezőjeként a Bizottságra hárul az a feladat, hogy végrehajtsa a programot, általános szinten viselje a felelősséget a programért, és előmozdítsa igénybevételét. A különböző érdekeltek erőforrásainak és szakértelmének optimális kihasználása érdekében lehetővé kell tenni a Bizottság számára, hogy egyes feladatokat más jogalanyokra ruházzon. Továbbá a Bizottság van a legjobb helyzetben ahhoz, hogy meghatározza a rendszerek megvalósításához és a szolgáltatások fejlődéséhez szükséges fő műszaki és operatív előírásokat.

(28) A 912/2010/EU rendelettel létrehozott Európai GNSS Ügynökség helyett annak jogutódjaként létrejövő Az Európai Unió Űrprogramügynöksége (a továbbiakban: Ügynökség) feladata, hogy – különösen a biztonság területén – hozzájáruljon a program megvalósításához. Egyes, a biztonsággal és a program promóciójával összefüggő feladatokkal ezért az Ügynökséget indokolt megbízni. A biztonság területén különösen – figyelemmel az ezen a területen szerzett tapasztalataira – az Ügynökségnek indokolt viselnie a felelősséget az űrágazatban végrehajtott összes uniós fellépés biztonsági akkreditációjával összefüggő feladatokért. Emellett az Ügynökségnek el kell látnia mindazokat a feladatokat, amelyeket a Bizottság egy vagy több, a programmal kapcsolatos további konkrét feladatokat meghatározó hozzájárulási megállapodással átad neki.

(29) Az Európai Űrügynökség egy, a világűr területén széles körű szakértelemmel rendelkező nemzetközi szervezet, amely 2004-ben keretmegállapodást kötött az Európai Közösséggel. Ebből kifolyólag fontos partner a program végrehajtásában, és minden megfelelő kapcsolatot ki kell vele alakítani. Ezzel összefüggésben fontos, hogy az Unió a költségvetési rendeletnek megfelelően olyan pénzügyi partnerségi keretmegállapodást kössön az Európai Űrügynökséggel, amely a Bizottság, az Ügynökség és az Európai Űrügynökség közötti összes pénzügyi kapcsolatot szabályozza, biztosítja azok koherenciáját, és megfelel az Európai Űrügynökséggel kötött keretmegállapodásnak és különösen annak 5. cikkének. Mivel azonban az Európai Űrügynökség nem uniós szerv és nem áll az uniós jog hatálya alatt, az Unió és az uniós tagállamok érdekeinek védelme érdekében a megállapodás megkötésének feltételéül kell

[15] Az Európai Parlament és a Tanács 243/2012/EU határozata (2012. március 14.) egy többéves rádióspektrum-politikai program létrehozásáról (HL L 81., 2012.3.21., 7. o.).

szabni, hogy az Európai Űrügynökség megfelelő működési szabályokat vezessen be. A megállapodásnak továbbá tartalmaznia kell mindazokat a rendelkezéseket, amelyeket az Unió pénzügyi érdekeinek védelme megkíván.

(30) A SATCEN – mint a releváns űreszközök és kiegészítő adatok, köztük műholdas és légi felvételek felhasználásával termékeket és szolgáltatásokat biztosító autonóm európai képesség – működése alapvetően fontos eleme a közös kül- és biztonságpolitika megerősítésének. Ebben az értelemben a SATCEN maximalizálni fogja a más uniós programokkal és különösen a programmal és annak komponenseivel fennálló szinergiákat és kiegészítő jelleget.

(31) Annak érdekében, hogy a Govsatcom irányításában strukturálisan biztosított legyen a felhasználók képviselete és a felhasználói igényeknek és elvárásoknak a tagállamokon, illetve a polgári és a katonai szakterületeken átívelő egysége, a felhasználókhoz szoros szálakkal kötődő uniós szervezeteknek, például az Európai Védelmi Ügynökségnek, az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökségnek, az Európai Tengerészeti Biztonsági Ügynökségnek, az Európai Halászati Ellenőrző Hivatalnak, A Bűnüldözési Együttműködés Európai Uniós Ügynökségének, a Katonai Tervezési és Végrehajtási Szolgálatnak / Polgári Tervezési és Végrehajtási Szolgálatnak és a Veszélyhelyzet-reagálási Koordinációs Központnak meghatározott felhasználói csoportokkal kapcsolatban koordinációs feladatokat kell ellátniuk. Összesített szinten az Ügynökségnek és az Európai Védelmi Ügynökségnek kell képviselnie a polgári, illetve a katonai felhasználói közösségeket, és nyomonkövetési feladatokat láthatnak el az operatív felhasználás, az igények, az elvárásoknak való megfelelés, valamint az igények és az elvárások változásai területén.

(32) A világűrrel kapcsolatos tevékenységnek az Unió gazdasága és az Unió polgárainak élete szempontjából vett fontossága, valamint az érintett rendszerek és az érintett rendszereken alapuló alkalmazások kettős felhasználású természete miatt a programnak – különösen az Unió és az uniós tagállamok érdekeinek védelme érdekében, ideértve a minősített adatok és más nem minősített különleges adatok védelmét is – kiemelten törekednie kell a fokozott biztonság elérésére és fenntartására.

(33) A Bizottságnak és a főképviselőnek – hatáskörükhöz igazodva, e rendelettel, valamint az indokolt körben a 2014/496/KKBP tanácsi határozattal összhangban – gondoskodnia kell a program biztonságáról.

(34) A program biztonsági vonatkozásaival kapcsolatos irányításnak három fő elven kell nyugodnia. Először: kiemelten fontos a tagállamok által a biztonsági kérdésekben szerzett széles körű és pótolhatatlan tapasztalatok lehető legnagyobb mértékű figyelembevétele. Másodszor: az összeférhetetlenség eseteinek megelőzése és a biztonsági szabályok hiányos alkalmazásának kiküszöbölése érdekében az operatív funkciókat el kell különíteni a biztonsági akkreditációval összefüggő funkcióktól. Harmadszor: helyzeténél fogva a program teljes egészével vagy egyes komponenseivel kapcsolatban igazgatási feladatokat ellátó szerv a legalkalmasabb arra, hogy egyben a feladatköréhez kapcsolódó biztonsági kérdéseket is kezelje. A biztonság területén a felelősségteljes irányítás azt is megköveteli, hogy a feladatok megfelelően szét legyenek osztva az egyes szereplők között. A programért felelős szervként a Bizottságnak kell meghatároznia a program egyes komponenseire alkalmazandó általános biztonsági követelményeket.

(35) A program különleges jellege és összetettsége, valamint a biztonság területével fennálló kapcsolata miatt a biztonsági akkreditáció területén elismert és jól megalapozott elveket kell követni. Ezért elengedhetetlen, hogy a biztonsági akkreditációs tevékenység végzése az Unió és az uniós tagállamok biztonsága iránti kollektív felelősség alapján, konszenzusra törekedve, a biztonsági kérdésekben érintett valamennyi szereplő részvételével történjék, és kialakításra kerüljenek a folyamatos kockázatmonitoring eljárásai. Ugyancsak elengedhetetlen, hogy a műszaki biztonsági akkreditációval kapcsolatos feladatokat olyan szakemberek lássák el, akik

az összetett rendszerek akkreditálása területén kellő felkészültséggel, valamint megfelelő szintű biztonsági tanúsítvánnyal rendelkeznek.

(36) A biztonságos információáramlás biztosítása érdekében megfelelő szabályokat kell megállapítani annak biztosítására, hogy a program végrehajtásában részt vevő különböző köz- és magánszektorbeli jogalanyok és természetes személyek egymáshoz képest egyenértékű biztonsági szabályozások hatálya alá tartozzanak.

(37) A program egyik fő célja a biztonság és a stratégiai autonómia biztosítása, a cselekvési képesség megerősítése számos ágazatra kiterjedően és különösen a biztonság területén, valamint a világűr területén az Unió és az uniós tagállamok biztonsága tekintetében adódó lehetőségek kihasználása. Ez a célmeghatározás megköveteli, hogy a program keretében finanszírozott, EU-minősített adatokhoz vagy nem minősített különleges adatokhoz való hozzáférést igénylő tevékenységekben való részvételre szigorú jogosultsági szabályok vonatkozzanak.

(38) A műholdas navigációs rendszereket egyre több kulcsfontosságú gazdasági ágazat – köztük kiemelten a közlekedés, a távközlés, a mezőgazdaság és az energiaágazat – veszi igénybe egyre nagyobb mértékben, és fontosak az Unió és az uniós tagállamok biztonságához és katonai védelméhez kapcsolódó tevékenységekkel fennálló szinergiák is. A műholdas navigáció feletti teljes körű ellenőrzés ezért garancia az Unió technológiai függetlenségére – ideértve hosszabb távon az infrastruktúrát alkotó berendezések komponenseivel kapcsolatos függetlenséget is –, és biztosítéka az Unió stratégiai autonómiájának.

(39) A Galileo célja, hogy létrehozza és üzemeltesse az első olyan, kifejezetten polgári célokra tervezett globális műholdas navigációs és helymeghatározó infrastruktúrát, amelyet Európában és világszerte a köz- és a magánszektor különféle szereplői vehetnek igénybe. A Galileo függetlenül működik a már kialakított vagy potenciálisan kialakítandó más rendszerektől, így többek között hozzájárul az Unió stratégiai autonómiájához. A rendszer második generációja a tervek szerint még 2030 előtt fokozatosan kiépítésre kerül, kezdetben csökkentett üzemi kapacitással.

(40) Az EGNOS célja a meglévő globális navigációs műholdrendszerek, különösen pedig a Galileo rendszer által a nyilvános szolgáltatás keretében sugárzott jelek minőségének javítása. Az EGNOS által nyújtott szolgáltatásoknak elsősorban a tagállamok földrajzilag Európában fekvő területeit kell lefedniük, ideértve ebben az összefüggésben az Azori-szigetek, a Kanári-szigetek és Madeira területét is; a cél az, hogy e területek lefedése 2025 végéig megtörténjék. Az EGNOS szolgáltatásainak földrajzi lefedettsége a műszaki kötöttségek szabta határokon belül – az életbiztonsági szolgáltatás esetében nemzetközi megállapodások alapján – kiterjeszthető lehet a világ más területeire is. Az (EU) [2018/XXX] rendelet [EASA-rendelet] és a Galileo által nyújtott szolgáltatások minőségére vonatkozóan a légi közlekedés szempontjából szükséges ellenőrzések sérelme nélkül megjegyzendő, hogy noha a Galileo által kibocsátott jelek valóban segíthetik a légi járművek helyzetének meghatározását, légiforgalmi szolgáltatásnak (ATM) és léginavigációs szolgáltatásnak (ANS) csak a helyi vagy regionális kiegészítő (pontosító) rendszerek, mint például Európában az EGNOS szolgáltatásai tekinthetők.

(41) Különösen fontos biztosítani a Galileo és az EGNOS rendszer által nyújtott szolgáltatások folyamatosságát, fenntarthatóságát és jövőbeni rendelkezésre állását. Változó világunkban, a gyors piaci fejlődés mellett ugyanakkor ezeket a rendszereket tovább is kell fejleszteni, újabb generációjukat elő kell készíteni.

(42) A maximális kihasználás érdekében a Galileo nyilvános szolgáltatását és nagy pontosságú szolgáltatását, valamint az EGNOS nyilvános szolgáltatását és életbiztonsági szolgáltatását ingyenesen kell nyújtani a felhasználóknak.

(43) Az európai műholdas navigációs rendszerek létrehozásáról és üzemeltetéséről, valamint a 876/2002/EK tanácsi rendelet és a 683/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. december 11-i 1285/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletben[16] található „kereskedelmi szolgáltatás” kifejezés a szolgáltatás időközben bekövetkezett fejlődése nyomán már nem megfelelő. Helyette két, egymástól eltérő szolgáltatást kell megkülönböztetni: a nagy pontosságú szolgáltatást és a hitelesítési szolgáltatást.

(44) A nyújtott szolgáltatások igénybevételének optimalizálása érdekében a Galileo és az EGNOS által nyújtott szolgáltatásoknak kompatibiliseknek és interoperábiliseknek kell lenniük egymással, valamint – amennyiben erről a kompatibilitásról és interoperabilitásról nemzetközi megállapodás rendelkezik, az Unió stratégiai autonómiájára vonatkozó célkitűzés sérelme nélkül, a lehetőségek szabta keretek között – más műholdas navigációs rendszerekkel és a hagyományos műholdas rádiónavigációs eszközökkel.

(45) A földi infrastruktúrának a Galileo és az EGNOS szempontjából vett jelentősége és a Galileo és az EGNOS biztonságára gyakorolt hatása miatt indokolt, hogy az infrastruktúra helyét a Bizottság határozza meg. A rendszerek földi infrastruktúráját továbbra is nyílt, átlátható folyamat keretében kell kiépíteni.

(46) A Galileo és az EGNOS által – különösen a biztonság területén – kínált társadalmi-gazdasági előnyök minél nagyobb kihasználása érdekében azokban az esetekben, amikor az indokolt és előnyös, elő kell mozdítani az EGNOS és a Galileo által kínált szolgáltatások igénybevételét az Unió más szakpolitikáiban.

(47) A Kopernikusz célja, hogy önálló hozzáférést biztosítson a környezeti ismeretekhez és biztosítsa a Föld-megfigyelési és a geoinformációs szolgáltatások legfontosabb technológiáit, ezáltal pedig lehetővé tegye az Unió számára a független döntéshozatalt és fellépést egyebek mellett olyan területeken, mint a környezetvédelem, az éghajlatváltozás, a polgári védelem, a biztonság és a digitális gazdaság.

(48) A Kopernikusznak a folytonosság biztosítása mellett – a Föld-megfigyeléssel kapcsolatos kutatás, műszaki eredmények és innováció legújabb tendenciái, valamint a nagy adathalmazok elemzése és a mesterséges intelligencia területén bekövetkezett fejlemények és az azokkal kapcsolatos uniós szintű stratégiák és kezdeményezések figyelembevételével – tovább kell vinnie az uniós Föld-megfigyelési programot (Kopernikusz) létrehozó 377/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet,[17] illetőleg a Kopernikusz elődprogramját, a globális környezetvédelmi és biztonsági megfigyelés programját (GMES) létrehozó és az annak kezdeti működésére irányadó végrehajtási szabályokról rendelkező, az európai Föld-megfigyelési programról (GMES) és annak kezdeti működéséről szóló 911/2010/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet[18] alapján végzett tevékenységet és annak eredményeit.[19] A lehető legnagyobb mértékben ki kell használnia a tagállamoknak, az Európai Űrügynökségnek, az Eumetsatnak[20] és más szervezeteknek a világűrből végzett megfigyeléssel kapcsolatos kapacitásait, egy életképes európai kereskedelmi űrágazat kialakulásának elősegítése érdekében ideértve az

---

16 HL L 347., 2013.12.20., 1–24. o.

17 Az Európai Parlament és a Tanács 377/2014/EU rendelete (2014. április 3.) a Kopernikusz program létrehozásáról és a 911/2010/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 122., 2014.4.24., 44. o.).

18 Az Európai Parlament és a Tanács 911/2010/EU rendelete (2010. szeptember 22.) az európai Föld-megfigyelési programról (GMES) és annak kezdeti működéséről (2011–2013) (HL L 276., 2010.10.20., 1. o.).

19 A Bizottság közleménye: „Mesterséges intelligencia Európa számára” (COM(2018) 237 final); a Bizottság közleménye: „A közös európai adattér kialakítása felé” (COM(2018) 232 final); javaslat: a Tanács rendelete az Európai Nagy Teljesítményű Számítástechnika Közös Vállalkozás létrehozásáról (COM(2018) 8 final).

20 A Meteorológiai Műholdak Hasznosításának Európai Szervezete.

európai kereskedelmi kezdeményezések ilyen jellegű kapacitásait is. Azokban az esetekben, amikor az lehetséges és helyénvaló, fel kell használnia továbbá az elsősorban a tagállamok által a 2007/2/EK irányelv[21] alapján szolgáltatott, hozzáférhető lokális és kiegészítő adatokat is. Annak érdekében, hogy biztosítsa a helyszíni adatkészletekhez a Kopernikusz céljaira történő hatékony hozzáférést és az érintett adatok hatékony felhasználását, a Bizottságnak együttműködést kell folytatnia a tagállamokkal és az Európai Környezetvédelmi Ügynökséggel.

(49) A Kopernikuszt a közszféra információinak további felhasználásáról szóló 2003/98/EK irányelv módosításáról szóló, 2013. június 26-i 2013/37/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvvel[22] módosított, a közszféra információinak további felhasználásáról szóló 2003/98/EK európai parlament és tanácsi irányelv célkitűzéseivel, köztük különösen az átláthatóság, a szolgáltatások fejlődését eredményező feltételek kialakítása, valamint az Unión belüli gazdasági növekedéshez és munkahelyteremtéshez való hozzájárulás célkitűzésével összhangban kell végrehajtani. A Kopernikusz-adatoknak és a Kopernikusz-információknak szabadon és nyílt módon kell rendelkezésre állniuk.

(50) A Kopernikusz felhasználó-központú program. Jövőjét ezért a Kopernikusz-alapfelhasználók változó elvárásainak kell meghatároznia, figyelemmel ugyanakkor – mind a köz-, mind a magánszektorra kiterjedően – az új felhasználói közösségek megjelenésére is. A Kopernikusz keretében a változó felhasználói igények kielégítésére – ideértve az Unió szakpolitikáinak végrehajtásával és nyomon követésével kapcsolatos igények kielégítését is – rendelkezésre álló lehetőségek elemzéséből kell kiindulni, ami szükségessé teszi a felhasználók folyamatos és tényleges részvételét különösen a követelmények meghatározásában és validálásában.

(51) A Kopernikusz már üzemel. Ezért fontos, hogy a Kopernikusz biztosítsa a már meglévő infrastruktúra és szolgáltatások folyamatosságát, de eközben – különösen a magánszektor világűrrel kapcsolatos szerepvállalásával és a gyors reakciót igénylő társadalmi-politikai jelenségekkel összefüggésben – alkalmazkodnia is kell a változó piaci környezethez. Ehhez újra kell gondolni a Kopernikusz funkcionális felépítését, és biztosítani kell, hogy az jobban tükrözze az operatív szolgáltatások első szakaszáról az új felhasználói közösségeknek nyújtott fejlett és célzottabb szolgáltatásokra való áttérést és a hozzáadott értéket képviselő felhasználói piacok bővítésére irányuló törekvést. Ennek jegyében a további végrehajtásnak elvi szinten az adatok értékláncát kell követnie (adatbeszerzés, adat- és információfeldolgozás, terjesztés és hasznosítás, a felhasználói kör és a piac bővítésére irányuló tevékenység), miközben a Horizont Európa keretében zajló stratégiai tervezési folyamat fogja azonosítani azokat a kutatási és innovációs tevékenységeket, amelyeknek indokolt igénybe venniük a Kopernikusz szolgáltatásait.

(52) Az adatbeszerzés területén a Kopernikusz keretében végzett tevékenység számára azt a célt kell kitűzni, hogy kiegészítse és fenntartsa a meglévő világűr-infrastruktúrát, előkészítse a műholdak hosszú távú élettartam végi lecserélését, továbbá új megfigyelési rendszerekkel kapcsolatos új küldetéseket kezdeményezzen a globális éghajlatváltozással összefüggő kihívások kezelésének támogatása (például az emberi tevékenységből eredő szén-dioxid-kibocsátás és más üvegházhatásúgáz-kibocsátások nyomon követése) céljából. A Kopernikusz keretében végzett tevékenységnek ki kell terjesztenie a globális megfigyelést a sarkvidéki területekre, továbbá támogatnia kell a környezetvédelmi szabályok betartatását, a jogszabályokon alapuló környezetvédelmi nyomon követést és jelentéstételt és az innovatív

[21] Az Európai Parlament és a Tanács 2007/2/EK irányelve (2007. március 14.) az Európai Közösségen belüli térinformációs infrastruktúra (INSPIRE) kialakításáról.

[22] HL L 175., 2013.6.27., 1–8. o.

környezeti alkalmazásokat (például növénytermesztési hozammonitoring, vízgazdálkodási alkalmazások és korszerű tűzvédelmi megfigyelés). Ennek keretében a Kopernikusznak a lehető legnagyobb mértékben ki kell használnia az előző finanszírozási időszakban (2014–2020) rendelkezésére bocsátott eszközöket és élnie kell azok multiplikátorhatásával, miközben kapacitásainak további kiegészítése céljából új működési és üzleti modellekkel is kísérleteznie kell. A biztonság területén jelentkező változó felhasználói igények kielégítése érdekében a Kopernikusznak a tagállamokkal meglévő sikeres partnerségek kihasználásával és megfelelő irányítási mechanizmusok alkalmazásával tovább kell fejlesztenie biztonsági dimenzióját.

(53) Az adat- és információfeldolgozás területén a Kopernikusznak biztosítania kell a Kopernikusz alapszolgáltatásainak hosszú távú fenntarthatóságát és továbbfejlesztését, a közszektorban jelentkező és az Unió nemzetközi kötelezettségeiből fakadó igények kielégítése érdekében folytatott információszolgáltatást, valamint a kereskedelmi hasznosítás lehetőségeinek maximalizálását. A Kopernikusznak helyi, nemzeti, európai és globális léptékben egyaránt információkat kell szolgáltatnia különösen a légkör állapotáról; az óceánok állapotáról; a helyi, a nemzeti és az uniós szakpolitikák végrehajtását elősegítő szárazföld-monitoring céljaira; az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás és az éghajlatváltozás hatásainak mérséklése céljaira; valamint a többek között a megelőzés révén megvalósuló veszélyhelyzet-kezelést, a környezetvédelmi szabályok betartatását, valamint a polgári biztonságot és az Unió ilyen irányú külső tevékenységét szolgáló térinformatikai információk körében. A Bizottságnak azonosítania kell a szolgáltatásnyújtás fenntarthatóságát elősegítő megfelelő szerződéses megállapodásokat.

(54) A Kopernikusz szolgáltatásainak valóra váltása céljából a Bizottság igénybe veheti az illetékes szervezetek, az érintett uniós ügynökségek, a nemzeti szerveket tömörítő csoportosulások és konzorciumok, valamint a hozzájárulási megállapodás feleként szóba jövő további szervek segítségét. E szervezetek kiválasztása során a Bizottságnak biztosítania kell, hogy ne következzen be zavar a rendszer működésében és a szolgáltatásokban, valamint hogy a biztonsági szempontból érzékeny adatokkal kapcsolatban az érintett szervezetek a közös kül- és biztonságpolitika (KKBP) és különösen a közös biztonság- és védelempolitika (KBVP) keretei között rendelkezzenek korai előrejelző és válságfigyelő képességgel.

(55) A várakozások szerint a Kopernikusz szolgáltatásainak valóra váltása elő fogja segíteni, hogy ezek a szolgáltatások elterjedjenek a felhasználók körében, tekintettel arra, hogy a felhasználók előre tisztában lesznek a szolgáltatások elérhetőségével és fejlődési irányával, továbbá elő fogja mozdítani a tagállamokkal és más felekkel való együttműködést. Ehhez a Bizottságnak és a hozzá tartozó, szolgáltatásokat nyújtó megbízott szervezeteknek – a változó közszektorbeli elvárások és szakpolitikai igények kielégítése és ezzel együtt a Föld-megfigyelési adatok minél szélesebb körű felhasználása érdekében – szorosan együtt kell működniük Európa-szerte a különböző felhasználói közösségekkel a Kopernikusz szolgáltatásai és az általa szolgáltatott információk továbbfejlesztésében. A Bizottságnak és a tagállamoknak együttműködést kell folytatniuk egymással annak érdekében, hogy kialakítsák a Kopernikusz lokális komponensét, és a továbbfejlesztett Kopernikusz-szolgáltatások céljaira elősegítsék a helyszíni adatkészleteknek a világűrből származó adatkészletekkel való integrációját.

(56) Felhasználásuk és megosztásuk előmozdítása, valamint az európai Föld-megfigyelési piacok és különösen a felhasználói ágazat megerősítése, mindezeken keresztül pedig az Unión belüli gazdasági növekedés és munkahelyteremtés megalapozása érdekében a Kopernikusz keretében előállított adatokhoz és információkhoz – megfelelő feltételek és korlátozások mellett – teljes körű, nyílt és ingyenes hozzáférést kell biztosítani. A szolgáltatás keretében az adatokat és az információkat továbbra is magas fokú következetesség, folyamatosság, megbízhatóság és minőség mellett kell szolgáltatni. Ez a Kopernikusz-adatok és a Kopernikusz-információk tekintetében széles körű és felhasználóbarát hozzáférést, valamint feldolgozási és hasznosítási

lehetőségeket tesz szükségessé különböző időhorizontokon, aminek érdekében a Bizottságnak továbbra is integrált megközelítést kell követnie mind az EU, mind pedig a tagállamok szintjén, továbbá biztosítania kell a más forrásokból származó adatokkal és információkkal való integrációját. A Kopernikusz-adatok és a Kopernikusz-információk piaci elterjedésének maximalizálása és megerősítése érdekében a Kopernikusznak további erőfeszítéseket kell tennie adat- és információ-hozzáférési szolgáltatásainak (DIAS) a tagállamokon belüli megismertetésére, és szinergiákat kell kialakítania a tagállamok eszközeivel.

(57) Annak érdekében, hogy megkönnyítse a harmadik felektől származó adatok felhasználását a Kopernikusz keretei között, a Bizottságnak az adatszolgáltatókkal közösen – e rendelethez igazodva, a harmadik felek érintett jogainak tiszteletben tartásával – ki kell dolgoznia a szóban forgó adatok felhasználására vonatkozó engedélyezési feltételeket. Figyelembe véve, hogy egyes Kopernikusz-adatok és Kopernikusz-információk, ideértve a nagy felbontású képeket is, befolyásolhatják az Unió vagy az uniós tagállamok biztonságát, lehetőséget kell adni arra, hogy kellően indokolt esetekben olyan intézkedések elfogadására kerüljön sor, amelyek kezelik az Unió vagy a tagállamok biztonságát veszélyeztető kockázatokat és fenyegetéseket.

(58) A korábbi szabályozás alapján elfogadott jogi aktusok rendelkezéseinek minden olyan esetben érvényesnek kell maradniuk, amikor alkalmazásukra nem vonatkozik időbeli korlát, és nem állnak ellentétben az új szabályozással. Ez a helyzet áll fenn különösen a GMES-felhasználókra vonatkozó nyilvántartásbavételi és engedélyezési feltételeket és a különös GMES-adatokhoz és a GMES-szolgáltatásokból származó információkhoz való hozzáférés korlátozására vonatkozó kritériumokat meghatározó 1159/2013/EU felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet[23] esetében.

(59) Annak elősegítése és megkönnyítése érdekében, hogy a Föld-megfigyelési adatokat és technológiákat a helyi hatóságok, a kis- és középvállalkozások, valamint a tudományos szakemberek és a kutatók egyaránt felhasználják, a felhasználókat célzó intézkedések révén ösztönözni kell a Kopernikusz-adatok terjesztését szolgáló, a nemzeti és a regionális szerveket is magukban foglaló célzott hálózatok kialakítását. Ebből a célból a Bizottságnak és a tagállamoknak törekedniük kell arra, hogy szorosabb kapcsolatokat alakítsanak ki a Kopernikusz, valamint az uniós és a nemzeti szakpolitikák között, és ezáltal ösztönözzék a kereslet bővülését a kereskedelmi alkalmazások és szolgáltatások iránt, lehetővé tegyék a vállalkozások, különösen pedig a kis- és középvállalkozások és az induló vállalkozások számára a Kopernikusz-adatokon és a Kopernikusz-információkon alapuló alkalmazások kifejlesztését, végső soron pedig versenyképes ökoszisztémát alakítsanak ki Európában a Föld-megfigyelési adatok számára.

(60) Nemzetközileg a Kopernikusznak pontos és megbízható információkat kell szolgáltatnia a harmadik országokkal és a nemzetközi szervezetekkel folytatott együttműködés, valamint az Unió külpolitikája és fejlesztési együttműködési politikája támogatásához. A Kopernikuszra úgy kell tekinteni, hogy Európa hozzájárulását képezi a Föld-megfigyelési rendszerek globális rendszeréhez (GEOSS), a Föld-megfigyelő Műholdak Bizottsága (CEOS) és az ENSZ 1992. évi Éghajlatváltozási Keretegyezménye (UNFCCC) Feleinek Konferenciája (COP) keretében végzett tevékenységhez, valamint a sendai katasztrófakockázat-csökkentési kerethez. A Kopernikusznak megfelelő együttműködést kell kialakítania, illetve fenntartania az ENSZ ágazati szerveivel és a Meteorológiai Világszervezettel.

(61) A Kopernikusz megvalósítása során a Bizottságnak az űreszközök fejlesztésével és beszerzésével, az adatokhoz való hozzáféréssel és a célzott programok végrehajtásával kapcsolatban – a megfelelő esetekben – támaszkodnia kell azokra az európai nemzetközi

[23] HL L 309., 2013.11.19., 1–6. o.

szervezetekre, köztük az Európai Űrügynökségre, amelyekkel korábban már partnerséget alakított ki. Emellett a Bizottságnak a célzott programok végrehajtásával kapcsolatban – annak szakértelméhez és feladatköréhez igazodva – az Eumetsatra is támaszkodnia kell. A szolgáltatások területén a Bizottságnak megfelelő módon ki kell használnia az uniós ügynökségek, köztük az Európai Környezetvédelmi Ügynökség, az Európai Tengerészeti Biztonsági Ügynökség és az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség, valamint a kormányközi alapon működő Középtávú Időjárás Előrejelzések Európai Központja speciális kapacitásait, és élnie kell a tengeri környezetre irányuló monitoringszolgáltatások területén a Mercator Ocean cégen keresztül már megvalósított európai beruházások adta lehetőségekkel. A biztonság vonatkozásában – a főképviselővel együtt – átfogó uniós szintű megközelítés kialakítására kell törekedni. A Bizottság Közös Kutatóközpontja (JRC) már a kezdetektől fogva aktív szerepet játszott a GMES kezdeményezésben, és támogatást nyújtott a Galileo és az űridőjárás területén folytatott fejlesztési tevékenység számára. A JRC a 377/2014/EU rendelet alapján működteti a Kopernikusz katasztrófakezelési szolgáltatását és a Kopernikusz szárazföldmonitoring-szolgáltatásának globális komponensét, továbbá részt vesz a termékek és az információk minőségének és alkalmasságának értékelésében, valamint a jövőorientált fejlesztésekben. A Bizottságnak a program végrehajtásához a továbbiakban is támaszkodnia kell a JRC tudományos és műszaki tanácsaira.

(62) Az Európai Parlament és a Tanács többszöri felkérése nyomán az Unió az űrmegfigyelést és a Föld körüli pályán haladó objektumok nyomon követését támogató keret létrehozásáról szóló, 2014. április 16-i 541/2014/EU európai parlamenti és tanácsi határozattal[24] keretet hozott létre az űrmegfigyelés és a Föld körüli pályán haladó objektumok nyomon követése (a továbbiakban: SST) támogatására. Az űrszemét ma már komolyan veszélyezteti a világűrrel kapcsolatos tevékenység biztonságát és fenntarthatóságát. Ezért az SST létfontosságú a program komponensei és az azok által az uniós szakpolitikák számára nyújtott támogatás fenntartásához. Azzal, hogy elősegíti az űrszemét képződésének megelőzését, az SST hozzájárul annak biztosításához, hogy a világűrhöz fenntartható és garantált módon lehessen hozzáférni és azt fenntartható és garantált módon lehessen hasznosítani, amihez világszinten is közös érdek fűződik.

(63) Az SST-nek javítania kell az SST-képességek műszaki paramétereit és autonómiáját. Ebből a célból azt kell eredményeznie, hogy az SST-érzékelők hálózata által előállított adatokra támaszkodva létrejöjjön egy autonóm európai jegyzék az űrobjektumokról. Emellett az SST-nek továbbra is támogatnia kell az SST-szolgáltatások megvalósítását és fenntartását. Mivel az SST felhasználó-központú rendszer, megfelelő mechanizmusokat kell kialakítani a felhasználói igények összegyűjtésére, ideértve a biztonsággal kapcsolatos igényeket is.

(64) Az SST-szolgáltatások megvalósításának az Unió és a tagállamok együttműködésén kell alapulnia, és ki kell használnia a tagállamokban már meglévő és a jövőben létrehozandó szaktudást és eszközöket, ideértve az Európai Űrügynökség és az Unió keretei között létrehozottakat is. Lehetővé kell tenni az új SST-érzékelők kifejlesztésének pénzügyi támogatását. Az SST érzékeny jellegére való tekintettel mind a tagállami érzékelők feletti ellenőrzésnek, mind pedig azok működtetésének, karbantartásának és cseréjének, valamint az SST-szolgáltatások nyújtását lehetővé tévő adatfeldolgozásnak a részt vevő tagállamok hatáskörében kell maradnia.

(65) Biztosítani kell, hogy az SST-képességekkel összefüggésben megfelelő tulajdonosi vagy hozzáférési jogokkal rendelkező tagállamok részt vehessenek az SST-szolgáltatások megvalósításában. Úgy kell tekinteni, hogy az 541/2014/EU határozattal létrehozott SST-

[24] HL L 158., 2014.5.27., 227. o.

konzorciumban részt vevő tagállamok teljesítik ezeket a kritériumokat. Ezeknek a tagállamoknak javaslatot kell előterjeszteniük, amelyben igazolják az operatív felépítés további elemeivel kapcsolatos követelmények teljesülését. Arra az esetre, ha ilyen javaslat nem kerül benyújtásra, a szóban forgó tagállamok számára biztosítani kell annak lehetőségét, hogy ajánlatokat nyújtsanak be a tevékenységnek a keringési pályák egy-egy konkrét alosztálya – például az alacsony Föld körüli pályák vagy a közepes magasságú és a geostacionárius pályák – tekintetében történő végzésére. Megfelelő szabályokat kell megállapítani a tagállami résztvevők kiválasztására és a részvétel szervezeti hátterére vonatkozóan.

(66) Létrehozása után az SST-nek tiszteletben kell tartania a tevékenység kiegészítő jellegével, valamint a kiváló minőségű felhasználó-központú SST-szolgáltatások folyamatosságával kapcsolatos elveket, és a lehető legjobb szaktudáson kell alapulnia. Az SST-nek tehát el kell kerülnie a szükségtelen átfedéseket. Az esetleges redundáns kapacitásoknak szigorúan az SST-szolgáltatások folyamatosságának és minőségének biztosítását kell szolgálniuk. A szakértői csoportok tevékenységének segítenie kell e szükségtelen átfedések elkerülését.

(67) Emellett az SST tevékenységének – a világűrben folytatott tevékenység biztonságának és fenntarthatóságának biztosítása érdekében – ki kell egészítenie a meglévő enyhítő intézkedéseket, köztük az ENSZ Világűrbizottságának (COPUOS) az űrszemét csökkentéséről szóló iránymutatását, a világűrben folytatott tevékenység hosszú távú fenntarthatóságáról szóló iránymutatást és más kezdeményezéseket. Az összeütközések kockázatának csökkentése érdekében az SST-nek emellett törekednie kell a szinergiák kialakítására az űrszemét aktív eltávolítását és semlegesítését célzó kezdeményezésekkel. Az SST-nek hozzá kell járulnia a világűr békés célú igénybevételének és megismerésének biztosításához. A világűrben végzett tevékenység intenzívebbé válása kihathat a világűrbeli közlekedés szervezésével kapcsolatos nemzetközi kezdeményezésekre. Az Uniónak figyelemmel kell kísérnie az ilyen irányú fejleményeket, és szükség esetén figyelembe veheti őket a jelenlegi többéves pénzügyi keret félidei értékelésében.

(68) A világűrbeli összeütközések elkerülése, az űrszemétképződés megelőzése, valamint az űridőjárás szélsőséges eseményeinek és a Föld-közeli objektumok jelenlétének hatásaival kapcsolatos készültség fokozása érdekében az SST-nek, valamint az űridőjárással és a Föld-közeli objektumokkal kapcsolatos tevékenységnek tekintettel kell lennie a nemzetközi partnerekkel – köztük különösen az Amerikai Egyesült Államokkal, a nemzetközi szervezetekkel és más harmadik felekkel – folytatott együttműködésre.

(69) A Tanács Biztonsági Bizottsága kockázatkezelési struktúra létrehozását javasolta annak érdekében, hogy az 541/2014/EU határozat végrehajtása során kellő figyelmet kapjanak az adatbiztonsági kérdések. Ebből a célból a részt vevő tagállamoknak a már elvégzett munka figyelembevételével megfelelő kockázatkezelési struktúrákat és eljárásokat kell kialakítaniuk.

(70) Az űridőjárás szélsőséges és intenzívebb eseményei veszélyeztethetik a polgárok biztonságát, és zavart idézhetnek elő a világűrbe telepített és a földi infrastruktúra működésében. Ezért a program részeként létre kell hozni egy, az űridőjárással foglalkozó funkciót, amelynek célja az űridőjárással kapcsolatos kockázatok és a kapcsolódó felhasználói igények értékelése, az űridőjárás jelenségeivel kapcsolatos tudatosságnövelés, az űridőjárással összefüggő felhasználó-központú szolgáltatások megvalósításának biztosítása, valamint a tagállami képességek javítása az űrmeteorológiai szolgáltatások területén. A Bizottságnak a felhasználói igények, a kockázatok és a műszaki felkészültség figyelembevételével meg kell határoznia, mely ágazatok élveznek előnyt az űridőjárással kapcsolatos operatív szolgáltatások igénybevételében. Hosszú távon más ágazatok igényei is kielégíthetők lehetnek. A szolgáltatásoknak a felhasználók igényeihez igazodó uniós szintű megvalósítása célzott, koordinált, folyamatos kutatási-fejlesztési tevékenységet igényel az űrmeteorológiai

szolgáltatások fejlődésének támogatása területén. Az űrmeteorológiai szolgáltatások megvalósításának a meglévő nemzeti és uniós képességeken kell alapulnia, és lehetővé kell tennie a tagállamok széles körű részvételét, valamint a magánszektornak a folyamatba való bekapcsolódását.

(71) A Bizottságnak az Európa jövőjéről szóló fehér könyve,[25] a 27 EU-tagállam állam-, illetve kormányfőinek Római Nyilatkozata,[26] valamint az Európai Parlament több állásfoglalása emlékeztet arra, hogy az EU-ra fontos szerep hárul egy olyan biztonságos és ellenállóképes Európa kialakításában, amely képes kezelni a regionális konfliktusokat, a terrorizmusveszélyt, a kiberfenyegetettséget, az erősödő migrációs nyomást és más hasonló kihívásokat. A műholdas kommunikációhoz való biztonságos és garantált hozzáférés elengedhetetlen eszköze a biztonság területén működő szervezeteknek, és e kulcsfontosságú biztonsági erőforrás uniós szintű egységbe szervezése és megosztása erősíti a polgárainak védelmet nyújtó Uniót.

(72) Az Európai Tanács 2013. december 19–20-i ülésszakának következtetései[27] üdvözlik, hogy a műholdas kommunikáció területén a tagállamok, a Bizottság és az Európai Űrügynökség szoros együttműködésében megkezdődött az állami műholdas kommunikáció (a továbbiakban: Govsatcom) új generációjának előkészítése. A Govsatcom a kül- és biztonságpolitika területén 2016 júniusában elfogadott globális európai uniós stratégia elemei között is szerepel. A Govsatcom hozzájárulhat az EU-nak a hibrid fenyegetésekkel kapcsolatos fellépéséhez, és támogathatja az EU tengerstratégiájának és az Északi-sarkvidékkel kapcsolatos politikájának végrehajtását.

(73) A Govsatcom hangsúlyos biztonsági vonatkozásokkal rendelkező, felhasználó-központú program. Igénybevételének esetei három fő csoportra tagolhatók: válságkezelés, amely a közös biztonság- és védelempolitika hatálya alá tartozó polgári és katonai missziókra és műveletekre, a természeti katasztrófákra és az ember által előidézett katasztrófahelyzetekre, a humanitárius válsághelyzetekre, valamint a tengeri veszélyhelyzetekre terjedhet ki; térfigyelés, amely a határőrizetre, a határövezetek felügyeletére, a tengeri határőrizetre, a tengerfelügyeletre és az illegális kereskedelem felügyeletére terjedhet ki; kulcsfontosságú infrastruktúra, amely a diplomáciai hálózatokra, a rendőrség által folytatott kommunikációra, a kritikus infrastruktúrára (például energia, közlekedés, gátak) és a világűrbe telepített infrastruktúrára terjedhet ki.

(74) A műholdas kommunikáció véges erőforrás, amelyet mennyiségileg korlátoz a műholdak kapacitása, a frekvencia és a földrajzi lefedettség. Ezért a költséghatékonyság és a méretgazdaságosság kihasználása azt kívánja, hogy a Govsatcom optimális egyensúlyt alakítson ki a Govsatcom iránti, az arra feljogosított felhasználóktól származó kereslet, valamint a műholdas kapacitásokra és szolgáltatásokra vonatkozó Govsatcom-szerződések alapján nyújtott kínálat között. Mivel mind a kereslet, mind a potenciális kínálat változik időben, ehhez folyamatos nyomon követés és a Govsatcom-szolgáltatások kiigazíthatóságát biztosító rugalmasság szükséges. A méretgazdaságosság előnyei csak a kapacitások, a szolgáltatások és a felhasználói bázis kellően széles körű egységbe szervezése esetén jelentkeznek.

(75) Az operatív követelmények meghatározása az igénybevétel esetei alapján fog történni. Ezekből az operatív követelményekből kell származtatni – a biztonsági követelmények figyelembevételével – a szolgáltatásportfóliót. A szolgáltatásportfóliónak meg kell határoznia a Govsatcom által biztosítandó alapszolgáltatásokat. A kereslet és a kínált szolgáltatások közötti

[25] https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/white_paper_on_the_future_of_europe_en.pdf
[26] http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/intm/146072.pdf
[27] EUCO 217/13.

lehető legjobb egyensúly fenntartása érdekében a Govsatcom szolgáltatásportfóliója rendszeres felülvizsgálatra szorulhat.

(76) A Govsatcom kiépítésének első szakaszában (körülbelül 2025-ig) a szolgáltatás a magánszektorbeli szereplők és a tagállamok meglévő kapacitásain fog alapulni. Az első szakaszban a szolgáltatások fokozatosan kerülnek bevezetésre, elsőként az uniós szintű felhasználók számára. Amennyiben az első szakasz folyamán a kínálat és a kereslet részletes elemzése azt mutatja, hogy ez a kereslet alakulása tükrében nem elegendő, olyan döntés hozható, hogy a rendszer a második szakaszába lép, és egy vagy több köz-magán társuláson keresztül, például az uniós műhold-üzemeltetők részvételével megkezdődik a világűrben az igényekre szabott kiegészítő infrastruktúra vagy képességek létrehozása.

(77) A műholdas kommunikáció céljára rendelkezésre álló erőforrások optimalizálása, az előre nem látható helyzetekben, például természeti katasztrófák esetén szükségessé váló hozzáférés garantálása, valamint a működési hatékonyság és a rövid szolgáltatásidők biztosítása érdekében ki kell alakítani egy vagy két Govsatcom-központot. A földi szegmenst a működési és a biztonsági követelményekből kiindulva kell megtervezni. A kockázatok mérséklése érdekében a földi szegmens fizikailag több helyen osztozhat. Emellett a földi szegmenshez további elemekre, például bázisállomásokra is szükség lehet.

(78) A műholdas kommunikáció igénybevevői számára a legfontosabb üzemi interfész a felhasználói berendezés. Az EU által a Govsatcom kapcsán alkalmazott megközelítésből következően a legtöbb felhasználó a Govsatcom-szolgáltatások igénybevételére a meglévő felhasználói berendezéseit használhatja, amennyiben azok uniós technológián alapulnak.

(79) A felhasználók jelezték, hogy a működési hatékonyság érdekében fontos törekedni a felhasználói berendezések műszaki átjárhatóságára és olyan felhasználói berendezések alkalmazására, amelyek különböző műholdas rendszerek igénybevételére képesek. Ezen a területen kutatási-fejlesztési tevékenységre lehet szükség.

(80) A végrehajtás szintjén a feladatokat és a felelősségi köröket az érintett szakosított szervezetek, köztük az Európai Védelmi Ügynökség, az EKSZ, az Európai Űrügynökség, az Ügynökség és más uniós ügynökségek között kell megosztani annak biztosításával, hogy – különösen a felhasználókat érintő vonatkozásokkal összefüggésben – minden részt vevő szervezet a legfontosabb szerepének megfelelő feladatokat kapja.

(81) Az illetékes Govsatcom-hatóságra fontos szerep hárul annak figyelemmel kísérésében, hogy a felhasználók és a Govsatcommal összefüggésben feladatokat ellátó más nemzeti szervezetek a biztonsági követelményekben meghatározott módon betartják-e a megosztási és az elsőbbségi szabályokat, és követik-e a biztonsági eljárásokat. Azoknak a tagállamoknak, amelyek nem jelöltek ki illetékes Govsatcom-hatóságot, mindenképpen ki kell jelölniük egy kapcsolattartót a Govsatcomra kiható észlelt zavarások kezelésére.

(82) E rendelet egységes feltételek mellett történő végrehajtása érdekében a Bizottságra végrehajtási hatásköröket kell ruházni a Govsatcom keretében nyújtott szolgáltatások működési követelményeivel kapcsolatban. Ez lehetőséget ad arra, hogy a Bizottság meghatározza az igénybevétel egyes eseteihez, tehát a válságkezeléshez, a térfigyeléshez és a kulcsfontosságú infrastruktúra kezeléséhez (a diplomáciai hírközlési hálózatokat is ideértve) tartozó műszaki előírásokat. Ezeket a hatásköröket a 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek megfelelően kell gyakorolni.

(83) E rendelet egységes feltételek mellett történő végrehajtása érdekében a Bizottságra végrehajtási hatásköröket kell ruházni a Govsatcom keretében nyújtott szolgáltatások szolgáltatásportfóliójával kapcsolatban. Ez lehetőséget ad arra, hogy a Bizottság meghatározza a szükséges attribútumokat, köztük a földrajzi lefedettséget, a frekvenciát, a sávszélességet, a

felhasználói berendezéseket és a biztonsági elemeket. Ezeket a hatásköröket a 182/2011/EU rendeletnek megfelelően kell gyakorolni.

(84) E rendelet egységes feltételek mellett történő végrehajtása érdekében a Bizottságra végrehajtási hatásköröket kell ruházni a Govsatcom egységbe szervezett műholdas kommunikációs kapacitásainak igénybevételére irányadó megosztási és elsőbbségi szabályokkal kapcsolatban. Ez lehetőséget ad arra, hogy a Bizottság figyelembe vegye a működési és a biztonsági követelményeket, valamint a Govsatcom résztvevői részéről jelentkező kockázatok és várható kereslet elemzését. Ezeket a hatásköröket a 182/2011/EU rendeletnek megfelelően kell gyakorolni.

(85) E rendelet egységes feltételek mellett történő végrehajtása érdekében a Bizottságra végrehajtási hatásköröket kell ruházni a Govsatcom földi szegmensét alkotó infrastruktúra helyével kapcsolatban. Ez lehetőséget ad arra, hogy a Bizottság figyelembe vegye a helyek kiválasztásával kapcsolatos működési és biztonsági követelményeket. Ezeket a hatásköröket a 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek megfelelően kell gyakorolni.

(86) A programhoz rendelt infrastruktúra további kutatást és innovációt tehet szükségessé, amelynek támogatása a Horizont Európa keretprogram keretei között történhet, és amelynek során törekedni kell az Európai Űrügynökség által e területen folytatott tevékenységgel való koherenciára. A Horizont Európa keretprogrammal fennálló szinergiáknak biztosítaniuk kell, hogy a stratégiai kutatás- és innovációtervezési folyamat keretében azonosításra és meghatározásra kerüljenek az űrágazat kutatási és innovációs igényei. A program által térítésmentesen rendelkezésre bocsátott űradatok és szolgáltatások segítségével áttörést jelentő megoldások születhetnek a kutatás és az innováció keretében, ideértve a Horizont Európa keretprogramot is, egyebek mellett a fenntartható élelmezés és a fenntartható természeti erőforrások, az éghajlati változások nyomon követése, az intelligens városok, az automatizált járművek, a biztonság és a katasztrófavédelem területén. A Horizont Európa keretprogram stratégiai tervezési folyamata azonosítani fogja azokat a kutatási és innovációs tevékenységeket, amelyek igénybe vehetik az Unió tulajdonában lévő infrastruktúrát, ezen belül a Galileo, az EGNOS és a Kopernikusz infrastruktúráját is. A kutatási infrastruktúra, különösen pedig a lokális figyelőhálózatok alapvető elemét fogják képezni a Kopernikusz-szolgáltatásokat megalapozó lokális megfigyelési infrastruktúrának.

(87) A 912/2010/EU rendelet a Galileo és az EGNOS műholdas navigációs programok egyes aspektusaival kapcsolatos igazgatási feladatok ellátására létrehozott egy uniós ügynökséget, az Európai GNSS Ügynökséget. E rendelet rendelkezik különösen arról, hogy az Európai GNSS Ügynökség új feladatokat kap, éspedig nemcsak a Galileo és az EGNOS rendszereivel, hanem a program más komponenseivel összefüggésben is, különösen a biztonsági akkreditáció területén. Ezért az Európai GNSS Ügynökség elnevezését, feladatait és szervezeti felépítését megfelelő módon módosítani kell.

(88) Feladatainak kiterjesztésére való tekintettel, amelyek a jövőben nem csupán a Galileo és az EGNOS rendszereihez kapcsolódnak, az Európai GNSS Ügynökséget át kell alakítani. Ugyanakkor azonban az Ügynökség keretében biztosítani kell az Európai GNSS Ügynökség tevékenységének folytonosságát, ideértve a jogok és a kötelezettségek, a személyi állomány, valamint valamennyi már meghozott döntés érvényessége folytonosságát is.

(89) Az Ügynökség küldetését és a Bizottságnak a program végrehajtásában betöltött szerepét figyelembe véve helyénvaló úgy rendelkezni, hogy az Igazgatótanács egyes döntéseinek meghozatalához a Bizottság képviselőinek igen szavazata is szükséges.

(90) A Bizottság hatásköreinek sérelme nélkül az Igazgatótanácsnak, a Biztonsági Akkreditációs Tanácsnak és az ügyvezető igazgatónak feladatai ellátásában függetlennek kell lennie, és kizárólag a közérdek szem előtt tartásával kell eljárnia.

(91) Lehetséges, sőt, valószínű, hogy a program egyes komponensei érzékeny vagy biztonsági vonatkozású nemzeti infrastruktúra igénybevételére fognak támaszkodni. Nemzetbiztonsági megfontolásból úgy szükséges rendelkezni, hogy ilyen esetekben az Igazgatótanács és a Biztonsági Akkreditációs Tanács ülésein csak azon tagállamok képviselői vehetnek részt, amelyek rendelkeznek ilyen infrastruktúrával.

(92) Annak előmozdítása érdekében, hogy a program szolgáltatásait minél szélesebb körben igénybe vegyék, hasznos volna hangsúlyozni, hogy az adatok, az információk és a szolgáltatások rendelkezésre bocsátása garanciavállalás nélkül történik.

(93) Meg kell erősíteni, hogy a Bizottság egyes nem szabályozási jellegű feladatainak ellátásához esetenként a szükséges mértékben igénybe veheti egyes külső felek technikai segítségnyújtását. Ugyanebben a technikai segítségnyújtásban a program központi irányításában részt vevő egyéb jogalanyok is részesülhetnek az e rendelet alapján rájuk bízott feladatok ellátásához.

(94) A jogalkotás minőségének javításáról szóló 2016. április 13-i intézményközi megállapodás (22) és (23) pontja szerint a programot konkrét nyomonkövetési követelmények szerint összegyűjtött információk alapján értékelni kell, és ennek keretében el kell kerülni a túlszabályozást és az adminisztratív terheket, főként a tagállamokra nehezedőket. Ezek a követelmények az indokolt esetekben olyan mérhető mutatókat is magukban foglalhatnak, amelyek alapján elvégezhető a program hatásainak értékelése.

(95) E rendelet egységes feltételek mellett történő végrehajtása érdekében a Bizottságra végrehajtási hatásköröket kell ruházni. Ezeket a hatásköröket a 182/2011/EU rendeletnek megfelelően kell gyakorolni.

(96) Tekintettel arra, hogy a felelősségteljes központi irányítás megköveteli a program egységes igazgatását, a gyorsabb döntéshozatalt és az információkhoz való egyenlő hozzáférést, a programmal összefüggésben feladatokat ellátó jogalanyok képviselői számára lehetővé kell tenni, hogy megfigyelőként részt vegyenek a 182/2011/EU rendeletnek megfelelően létrehozott bizottság munkájában. Ugyanebből a megfontolásból azon harmadik országok és nemzetközi szervezetek képviselőinek, amelyek az Unióval nemzetközi megállapodást kötöttek, szintén lehetővé kell tenni, hogy meghatározott biztonsági korlátozások, illetve az irányadó megállapodásban előírt feltételek mellett részt vegyenek a bizottság munkájában. A programmal összefüggésben feladatokat ellátó jogalanyok, a harmadik országok és a nemzetközi szervezetek képviselői a bizottság szavazásain nem vehetnek részt.

(97) Annak biztosítása érdekében, hogy a programnak a kitűzött célok teljesítése felé való előrehaladását eredményesen értékelni lehessen, a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés 290. cikkének megfelelően jogi aktusokat fogadjon el a X. melléklet módosítására és ezen keresztül az abban foglalt mutatóknak a szükségesnek ítélt körben történő felülvizsgálatára vagy kiegészítésére, valamint e rendeletnek a nyomonkövetési és értékelési keretet megállapító rendelkezésekkel történő kiegészítésére vonatkozóan. Különösen fontos, hogy a Bizottság az előkészítő munkája során megfelelő konzultációkat folytasson, többek között szakértői szinten, és hogy e konzultációkra a jogalkotás minőségének javításáról szóló 2016. április 13-i intézményközi megállapodásnak megfelelően kerüljön sor. A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésében való egyenlő részvétel biztosítása érdekében az Európai Parlament és a Tanács a tagállamok szakértőivel egyidejűleg kap kézhez minden dokumentumot, és szakértőik rendszeresen részt vehetnek a Bizottság felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésével foglalkozó szakértői csoportjainak ülésein.

(98) Mivel e rendelet célját a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, hiszen az meghaladja bármely egyedül fellépő tagállam pénzügyi és műszaki képességeit, és mivel ezért ez a cél – nagyságrendje és hatásai miatt – uniós szintű fellépés útján jobban megvalósítható, az

Unió az EUSZ 5. cikkében foglalt szubszidiaritási elvnek megfelelően intézkedéseket hozhat. Az ugyanezen cikkben foglalt arányossági elvnek megfelelően ez a rendelet nem lépi túl az e cél eléréséhez szükséges mértéket,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

I. CÍM

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. cikk

Tárgy

(1) Ez a rendelet létrehozza az Unió űrprogramját (a továbbiakban: program). Megállapítja a program célkitűzéseit, a 2021-től 2027-ig tartó időszakra szóló költségvetést, az uniós finanszírozás formáit és a finanszírozás nyújtására vonatkozó szabályokat, valamint a program végrehajtásának szabályait.

(2) Ez a rendelet létrehozza Az Európai Unió Űrprogramügynökségét (a továbbiakban: Ügynökség), amely a 912/2010/EU rendelettel létrehozott Európai GNSS Ügynökség helyett jön létre annak jogutódjaként, továbbá meghatározza az Ügynökség működésének szabályait.

2. cikk

Fogalommeghatározások

E rendelet alkalmazásában:

1. „űreszköz”: meghatározott célt szolgáló űrobjektum, ideértve az aktív műholdat és a hordozórakéta utolsó fokozatát is;

2. „az űridőjárás eseményei”: a Nap és a Föld közötti világűrbeli környezet természetes változásai, ideértve egyebek mellett a napkitöréseket, a Napból érkező nagy energiájú részecskéket, a napszelet, valamint azokat a koronakidobódásokat, amelyek a Földre potenciálisan kiható napviharokat (geomágneses viharokat, szoláris sugárviharokat és ionoszféra-zavarokat) okozhatnak;

3. „Föld-közeli objektumok”: a naprendszerben található olyan természetes objektumok, amelyek potenciálisan kihathatnak a Földre;

4. „űrobjektum”: a világűrben található, ember által előállított objektum;

5. „világűr-megfigyelés”, „SSA”: olyan holisztikus megközelítés a világűrben rejlő legfontosabb kockázati tényezőkkel kapcsolatban, amely kiterjed a műholdak űrszeméttel való ütközésére, az űridőjárás jelenségeire és a Föld-közeli objektumokra;

6. „vegyesfinanszírozási műveletek”: az uniós költségvetésből – többek között a költségvetési rendelet 2. cikkének (6) bekezdése szerinti vegyesfinanszírozási eszköz keretében – támogatott olyan tevékenységek, amelyek az uniós költségvetésből nyújtott nem visszafizetendő támogatási formákat és/vagy finanszírozási eszközöket ötvöznek fejlesztési vagy egyéb állami pénzügyi intézményektől, valamint kereskedelmi pénzügyi intézményektől és befektetőktől származó visszafizetendő támogatási formákkal;

7. „jogalany”: minden olyan természetes személy, valamint a nemzeti jog, az uniós jog vagy a nemzetközi jog alapján létrehozott olyan jogi személy, amely jogi személyiséggel rendelkezik, és saját nevében jogokat gyakorolhat és kötelezettségeket vállalhat, illetve a költségvetési rendelet 197. cikke (2) bekezdésének c) pontja szerinti, jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet;

8. „harmadik ország”: olyan ország, amely nem tagállama az Uniónak;

9. „SST-információ”: olyan feldolgozott SST-adat, amely a szolgáltatás igénybevevője számára közvetlenül értelmezhető;

10. „SST-adat”: az „űrmegfigyelés és a Föld körüli pályán haladó objektumok nyomon követése” (SST) komponens keretében az űrobjektumoknak az SST-érzékelők által rögzített fizikai paraméterei és az űrobjektumok keringési pályájára vonatkozóan az SST-érzékelők által észlelt adatok alapján meghatározott paraméterek;

11. „visszajelzés”: a légi járműveknek a Nemzetközi Polgári Repülési Szervezet által meghatározott globális nyomon követését segítő szolgáltatás;

12. „Kopernikusz-Sentinelek”: a Kopernikusz keretében a világűrből Föld-megfigyelést végző, kifejezetten erre a célra szolgáló műholdak, űreszközök és űreszköz-hasznosterhek;

13. „Kopernikusz-adatok”: a Sentinelek által szolgáltatott adatok, beleértve a metaadatokat is;

14. „harmadik felektől származó Kopernikusz-adatok”: a Sentieneleken kívüli forrásból származó olyan adatok, amelyek felhasználására a Kopernikusz felhasználási engedélyt kapott;

15. „lokális Kopernikusz-adatok”: a földfelszínen, a tengeren és a levegőben telepített érzékelőkből származó megfigyelési adatok, valamint a Kopernikusz keretei között történő felhasználás céljából átadott vagy felhasználásra engedélyezett referencia- és kiegészítő adatok;

16. „Kopernikusz-információk”: a Kopernikusz-szolgáltatások által feldolgozás vagy modellezés útján előállított információk, beleértve az ezekre az információkra vonatkozó metaadatokat is;

17. „megbízott jogalany”: a Bizottságtól vagy egy harmadik féltől független olyan jogalany, amely a Bizottságtól vagy a harmadik féltől biztonságos tárolás és kezelés céljából adatokat kap;

18. „űrszemét”: minden olyan, a Föld körül keringő vagy a Föld légkörébe visszatérő űrobjektum, beleértve az űreszközöket és azok darabjait és elemeit is, amely nem működik vagy már nem szolgál konkrét célt, ideértve a rakéták és a műholdak részeit és a nem működő műholdakat is;

19. „SST-érzékelő”: olyan eszköz vagy eszközök, a földfelszínre vagy a világűrbe telepített radarok, lézerek vagy teleszkópok olyan együttese, amely képes az űrobjektumok fizikai paramétereinek, például méretének, helyzetének és sebességének mérésére;

20. „Govsatcom-felhasználó”: az Unió vagy valamely tagállam közhatalmi feladatot ellátó olyan hatósága vagy közhatalmi feladat ellátásával megbízott más olyan szerve, valamint az olyan természetes vagy jogi személy, aki vagy amely kellő felhatalmazással vagy megbízással rendelkezik biztonsági szempontból kritikus missziók, műveletek és infrastruktúra felügyeletével és irányításával összefüggő feladatok elvégzésére;

21. „a Govsatcom igénybevételének esete”: olyan, meghatározott környezethez tartozó üzemi forgatókönyv, amely szerint Govsatcom-felhasználóknak Govsatcom-szolgáltatásokra van szükségük;

22. „nem minősített különleges adat”: olyan nem minősített adat, amelyet a Bizottságnak a Szerződésekben vagy az azok végrehajtása céljából elfogadott jogi aktusokban megállapított jogi kötelezettségekből adódóan és/vagy érzékeny jellege miatt védelemben kell részesítenie;

23. „Kopernikusz-felhasználók”:

a „Kopernikusz-alapfelhasználók”, azaz azok a felhasználók, amelyek élvezik a Kopernikusz-adatok és a Kopernikusz-információk előnyeit, és emellett szerepet játszanak a Kopernikusz fejlődési irányának meghatározásában; a Kopernikusz-alapfelhasználók az Unió azon

intézményei és szervei és azok az európai nemzeti és regionális állami és önkormányzati szervek, amelyek közszolgálati feladataik keretében a környezetvédelmi politika, a polgári védelmi politika vagy a biztonságpolitika területén a szakpolitika meghatározásával, végrehajtásával, érvényesítésével vagy nyomon követésével vannak megbízva;

az „egyéb Kopernikusz-felhasználók”, azaz azok a további felhasználók, amelyek élvezik a Kopernikusz-adatok és a Kopernikusz-információk előnyeit, például a kutatási és az oktatási, a kereskedelmi és a magánjogi, a jótékonysági, a nem kormányzati, valamint a nemzetközi szervezetek.

3. cikk

A program komponensei

A program a következő komponensekből áll:

a) egy polgári irányítás alatt álló, önálló, polgári célú globális navigációs műholdrendszer (GNSS), amely műholdak konstellációját, valamint több központot és földi állomások globális hálózatát foglalja magában, és amely – a biztonsági elvárások és előírások teljes körű integrációja mellett – helymeghatározási, navigációs és időmérési szolgáltatásokat nyújt (a továbbiakban: Galileo);

b) egy földi központokból és állomásokból, valamint geoszinkron műholdakon elhelyezett több jeladóból álló regionális navigációs műholdrendszer, amely pontosítja és korrigálja a Galileo és egyéb GNSS-ek által kiadott nyílt jeleket, többek között légiforgalmi szolgáltatások és léginavigációs szolgáltatások céljára (a továbbiakban: európai geostacionárius navigációs lefedési szolgáltatás vagy EGNOS);

c) egy geoinformációs adatokat és szolgáltatásokat nyújtó, önálló, felhasználó-központú, polgári irányítás alatt álló Föld-megfigyelési rendszer, amely műholdakból, földi infrastruktúrából, adat- és információfeldolgozási létesítményekből, valamint elosztási infrastruktúrából áll, és a biztonsági elvárásokat és előírásokat teljeskörűen integrálja (a továbbiakban: Kopernikusz);

d) űrmegfigyelésre és a Föld körüli pályán haladó objektumok nyomon követésére szolgáló olyan rendszer, amely a Föld körüli pályán haladó aktív és inaktív űreszközök, rakétafokozatok, űrszemét és űrszeméttörmelék megfigyelésével és nyomon követésével kapcsolatban hivatott adatokat, információkat és szolgáltatásokat biztosítani, illetve fejleszteni és ellátni; kiegészítve mindezt az űridőjárási jelenségek megfigyelési paramétereivel és a Földet megközelítő objektumok kockázatának nyomon követésével (a továbbiakban: SST);

e) állami műholdas kommunikációs rendszer, amely műholdas kommunikációs szolgáltatás biztosítását teszi lehetővé az Unió, valamint a biztonsági szempontból kritikus missziókat teljesítő és infrastruktúrákat kezelő tagállami nemzeti hatóságok számára (a továbbiakban: Govsatcom).

Emellett a program olyan intézkedéseket is magában foglal, amelyek hatékony hozzáférést biztosítanak a világűrhöz a program számára, és támogatják az űrszektorban zajló innovációt.

4. cikk

Célkitűzések

(1) A program általános célkitűzései a következők:

a) jó minőségű, aktuális és adott esetben biztonságos, űrrel kapcsolatos adatok, információk és szolgáltatások megszakítás nélküli nyújtása, lehetőleg globális szinten, vagy az ehhez való hozzájárulás, a meglévő és az újonnan kialakuló igényeket

kielégítve, valamint az Unió politikai prioritásainak, köztük az éghajlatváltozással és a biztonsággal és védelemmel kapcsolatos prioritások teljesítése;

b) a társadalmi-gazdasági előnyök maximális kiaknázása, ideértve a program komponensei által biztosított adatok, információk és szolgáltatások lehető legszélesebb körű felhasználásának előmozdítását;

c) az Unió és tagállamai biztonságának, valamint az Unió cselekvési szabadságának és stratégiai autonómiájának garantálása, különösen a technológiákat és a tényeken alapuló döntéshozatalt illetően;

d) az Unió űrágazatban betöltött vezető szerepének támogatása a nemzetközi porondon, megerősítve a globális kihívásokkal való megküzdésben és a globális kezdeményezések támogatásában vállalt szerepét, többek között az éghajlatváltozás és a fenntartható fejlődés területén.

(2) A program egyedi célkitűzései a következők:

a) a Galileo és az EGNOS vonatkozásában: a lehető legkorszerűbb és adott esetben biztonságos helymeghatározási, navigációs és időmeghatározási szolgáltatások nyújtása;

b) a Kopernikusz vonatkozásában: pontos és megbízható Föld-megfigyelési adatok és információk hosszú távon és fenntartható módon történő biztosítása – a környezettel, az éghajlatváltozással, a mezőgazdasággal és vidékfejlesztéssel, a polgári védelemmel, a biztonsággal és védelemmel, csakúgy mint a digitális gazdasággal kapcsolatos uniós és tagállami szakpolitikák végrehajtásának és nyomon követésének támogatása érdekében;

c) a világűr-megfigyelés vonatkozásában: az űrobjektumok megfigyelésére, nyomon követésére és azonosítására irányuló SST-képességek javítása, továbbá az űridőjárás megfigyelése és a tagállamok Föld-közeli objektumokkal kapcsolatos kapacitásainak feltérképezése és hálózatba szervezése;

d) a Govsatcom vonatkozásában: megbízható, biztonságos és költséghatékony műholdas kommunikációs szolgáltatások hosszú távú elérhetőségének biztosítása;

e) hozzájárulás a világűrhöz való önálló, biztonságos és költséghatékony hozzáférés képességéhez, amennyiben a program szükségletei igénylik;

f) az ágazatban már tevékeny vagy aktív szerepvállalásra készülő, az Unióban letelepedett vagy lakhellyel rendelkező jogi és természetes személyek versenyképességének, vállalkozó kedvének, készségeinek, továbbá innovációs képességének támogatása és megerősítése, különös tekintettel a kis- és középvállalkozások, valamint az induló vállalkozások helyzetére és szükségleteire.

5. cikk

Hozzáférés a világűrhöz

A program a következőket támogatja:

a) felbocsátási szolgáltatások nyújtása a program szükségleteinek ellátása érdekében;

b) a világűrhöz való önálló, megbízható és költséghatékony hozzáféréssel kapcsolatos tevékenységek fejlesztése;

c) a földi űrinfrastruktúra szükséges kiigazításai, amennyiben a program szükségletei ezt igénylik.

6. cikk

Az uniós űrágazat innovációját támogató fellépések

A program a következőket támogatja:

a) az űrtechnológiák, -infrastruktúrák vagy -szolgáltatások lehető legjobb felhasználására irányuló innovációs tevékenységek;

b) a világűrrel kapcsolatos innovációs partnerségek létrehozása innovatív termékek vagy szolgáltatások kifejlesztése, majd a létrejött áruk vagy szolgáltatások beszerzése érdekében;

c) vállalkozó kedv, a kezdetektől a növekedési szakaszig a 21. cikknek, valamint a III. cím I. fejezetének 18. cikkében említett, a finanszírozási eszközökhöz való egyéb hozzáféréssel kapcsolatos rendelkezéseknek megfelelően;

d) vállalkozások közötti együttműködés űrtechnológiai központok formájában, amelyek regionális és nemzeti szinten összehozzák az űrtechnológiai és a digitális ágazatot, továbbá a felhasználókat, valamint támogatást nyújtanak a polgároknak és a vállalkozásoknak a vállalkozó kedv és a vállalkozói készségek előmozdításához;

e) oktatási és képzési tevékenységek biztosítása;

f) hozzáférés a feldolgozó és vizsgáló létesítményekhez;

g) tanúsítási és szabványosítási tevékenységek.

7. cikk

A programhoz társult harmadik országok és nemzetközi szervezetek

(1) A program komponensei az SST és a Govsatcom kivételével nyitva állnak az alábbi harmadik országok számára:

a) az Európai Szabadkereskedelmi Társulás (EFTA) olyan tagjai, amelyek az Európai Gazdasági Térség (EGT) tagjai is, az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban meghatározott feltételekkel összhangban;

b) csatlakozó országok, tagjelölt országok és potenciális tagjelöltek, az uniós programokban való részvételüknek a vonatkozó keretmegállapodásokban és társulási tanácsi határozatokban vagy hasonló megállapodásokban meghatározott általános alapelveivel és általános feltételeivel, valamint az Unió és az említett országok közötti megállapodásokban meghatározott egyedi feltételekkel összhangban;

c) az európai szomszédságpolitika hatálya alá tartozó országok, a szóban forgó országok uniós programokban való részvételének a vonatkozó keretmegállapodásokban és társulási tanácsi határozatokban vagy hasonló megállapodásokban meghatározott általános alapelveivel és általános feltételeivel, valamint az Unió és az említett országok közötti megállapodásokban meghatározott egyedi feltételekkel összhangban.

(2) A program komponensei az SST kivételével nyitva állnak továbbá minden harmadik ország vagy nemzetközi szervezet számára a harmadik ország vagy a nemzetközi szervezet uniós programokban való részvételét szabályozó egyedi megállapodásban meghatározott feltételekkel összhangban, feltéve, hogy a megállapodás:

a) méltányos egyensúlyt biztosít az uniós programokban részt vevő harmadik ország vagy nemzetközi szervezet hozzájárulásai és a nekik biztosított juttatások tekintetében,

b) meghatározza a programokban való részvétel feltételeit, beleértve az egyedi programokhoz való pénzügyi hozzájárulások és azok igazgatási költségeinek

kiszámítását. Ezek a hozzájárulások [az új költségvetési rendelet] [21. cikkének (5) bekezdésével] összhangban címzett bevételnek minősülnek,

c) nem ruház a harmadik országra vagy a nemzetközi szervezetre döntéshozatali jogkört a programra vonatkozóan,

d) garantálja az Uniónak a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás biztosításához és a pénzügyi érdekeinek védelméhez való jogát.

(3) A program komponensei csak az (1) és (2) bekezdésben említett harmadik országok és nemzetközi szervezetek számára állnak nyitva, amennyiben az Unió és tagállamai alapvető biztonsági érdekei nem sérülnek.

8. cikk

Harmadik országok vagy nemzetközi szervezetek SST-hez, Govsatcomhoz és kormányzati ellenőrzésű szolgáltatásokhoz (PRS) való hozzáférése

(1) Harmadik országok vagy nemzetközi szervezetek csak akkor válhatnak a 67. cikkben említett Govsatcom-résztvevővé, vagy csak akkor kaphatnak hozzáférést az SST által nyújtott szolgáltatásokhoz, ha az Európai Unió működéséről szóló szerződés 218. cikkében meghatározott eljárás szerint megállapodást kötnek, amely meghatározza az ilyen adatokhoz, információkhoz, kapacitásokhoz és szolgáltatásokhoz való hozzáférés feltételeit és részletes szabályait, valamint a minősített adatok cseréjének és védelmének keretét.

(2) A harmadik országoknak vagy nemzetközi szervezeteknek a Galileo által biztosított kormányzati ellenőrzésű szolgáltatásokhoz való hozzáférésére az 1104/2011/EU európai parlamenti és tanácsi határozat[28] 3. cikkének (5) bekezdése vonatkozik.

9. cikk

Tulajdonjog és az eszközök használata

(1) A program komponenseinek keretében létrehozott vagy kifejlesztett tárgyi eszközök és immateriális javak tulajdonjoga az Uniót illeti. Ennek érdekében a Bizottság megteszi az annak biztosításához szükséges lépéseket, hogy a potenciálisan az említett eszközök vagy javak létrehozását vagy kifejlesztését eredményező tevékenységekkel kapcsolatos idevágó szerződések, megállapodások és egyéb egyezmények tartalmazzanak olyan rendelkezéseket, amelyek meghatározzák a szóban forgó eszközök és javak tulajdonjogi rendszerét.

(2) Az (1) bekezdés nem vonatkozik a program komponensei keretében létrehozott vagy kifejlesztett olyan tárgyi eszközökre és immateriális javakra, amelyek esetében a potenciálisan ezen eszközök és javak létrehozását vagy kifejlesztését eredményező tevékenységek:

a) elvégzésére teljes mértékben az Unió által finanszírozott vissza nem térítendő támogatásoknak vagy pénzdíjaknak köszönhetően került sor;

b) finanszírozását nem teljes mértékben az Unió végezte, vagy

c) EU-minősített adatokat magukban foglaló PRS-vevőkészülékek vagy ilyen vevőkészülékek alkatrészeinek kifejlesztéséhez, gyártásához vagy használatához kapcsolódnak.

[28] HL L 287., 2011.11.4., 1–8. o.

(3) A Bizottság megteszi az annak biztosításához szükséges lépéseket, hogy az (1) bekezdésben említett tevékenységekkel kapcsolatos szerződések, megállapodások és egyéb egyezmények tartalmazzanak olyan rendelkezéseket, amelyek meghatározzák a szóban forgó eszközök és javak megfelelő tulajdonjogi rendszerét, valamint a c) pontot illetően az Unió szabadon használhassa a PRS-vevőkészülékeket az 1104/2011/EU határozatnak megfelelően.

(4) A Bizottság a következők tekintetében törekszik szerződések vagy egyéb egyezmények megkötésére harmadik felekkel:

a) a program komponenseinek keretében létrehozott vagy kifejlesztett tárgyi eszközök és immateriális javak tekintetében előzetesen fennálló tulajdonjogok;

b) az egyéb tárgyi eszközök és immateriális javak tekintetében fennálló, a program végrehajtásához szükséges tulajdon- vagy használati jogok megszerzése.

(5) A Bizottság megfelelő keretrendszer révén gondoskodik az Unió tulajdonában lévő, az (1) és (2) bekezdésben említett tárgyi eszközök és immateriális javak optimális alkalmazásáról.

(6) Amennyiben az említett eszközök és javak szellemitulajdon-jogok formáját öltik, a Bizottság a lehető leghatékonyabban kezeli ezeket a jogokat, figyelemmel egyrészt arra, hogy e jogok védelemre szorulnak, és a lehető legjobban hasznosítani kell őket, másrészt minden érdekelt fél jogos érdekeire, harmadrészt pedig arra, hogy a piacoknak és az új technológiáknak harmonikusan kell fejlődniük, és biztosítani kell a program komponensei által nyújtott szolgáltatások folyamatosságát. E célból a Bizottság különösen arról gondoskodik, hogy az idevágó szerződések, megállapodások és egyéb egyezmények lehetővé tegyék a szóban forgó jogok harmadik felekre történő átruházását, illetve e jogok használatának harmadik felek számára történő engedélyezését, és hogy az Ügynökség szabadon élhessen e jogokkal, amennyiben az szükségesnek mutatkozik az e rendelet szerinti feladatai elvégzéséhez.

10. cikk

A garancia hiánya

A program komponensei által nyújtott szolgáltatások, adatok és információk minőségére, pontosságára, elérhetőségére, megbízhatóságára, sebességére és bármilyen célra való alkalmasságára nem adható sem kifejezett, sem hallgatólagos garancia. E célból a Bizottság megteszi az annak biztosításához szükséges lépéseket, hogy a szóban forgó szolgáltatások, adatok és információk felhasználói megfelelő tájékoztatásban részesüljenek az említett garancia hiányáról.

II. CÍM

KÖLTSÉGVETÉSI HOZZÁJÁRULÁS ÉS KÖLTSÉGVETÉSI MECHANIZMUSOK

11. cikk

Költségvetés

(1) A programnak a 2021–2027 közötti időszakban történő végrehajtására szánt pénzügyi keretösszeg folyó áron [16] milliárd EUR.

Az első albekezdésben említett összeg indikatív felosztása a következő:

a) Galileo és EGNOS: [9,7] milliárd EUR

b) Kopernikusz: [5,8] milliárd EUR

c) Világűr-megfigyelés/Govsatcom: [0,5] milliárd EUR.

(2) A 3. cikk által előirányzott, több területet érintő tevékenységek a program komponenseinek finanszírozásából részesülnek.

(3) A programra elkülönített uniós költségvetési előirányzatok fedezik a 4. cikkben említett célkitűzések megvalósításához szükséges valamennyi tevékenységet. Az ilyen kiadások a következőkre terjedhetnek ki:

a) tanulmányok és szakértői találkozók, különös tekintettel a költség- és időbeli korlátoknak való megfelelésre;

b) tájékoztatási és kommunikációs tevékenységek, ideértve az Unió politikai prioritásaira vonatkozó intézményi kommunikációt is, amennyiben ezek e rendelet céljaival közvetlenül összefüggenek, különösen, ha más uniós szakpolitikákkal való szinergiák lehetősége áll fenn;

c) az információk feldolgozását és cseréjét szolgáló információtechnológiai hálózatok, valamint a Bizottság által többek között a biztonság területén végrehajtott adminisztratív irányítási intézkedések;

d) a program végrehajtásához kapcsolódó technikai és igazgatási segítségnyújtás, így például előkészítő, nyomonkövetési, kontroll-, ellenőrzési és értékelési intézkedések, ideértve a vállalati információtechnológiai rendszereket is.

(4) A különböző uniós programokból kumulatív finanszírozásban részesülő fellépéseket elég egyszer ellenőrizni, de az ellenőrzésnek az összes érintett programra és azok alkalmazandó szabályaira ki kell terjednie.

(5) A programmal kapcsolatos költségvetési kötelezettségvállalások, amelyek egy pénzügyi évnél hosszabb időszakra terjednek ki, felbonthatók több évre esedékes éves részletekre.

(6) A tagállamok részére megosztott irányítás keretében allokált források a tagállamok kérésére átcsoportosíthatók a programra. A Bizottság ezeket a forrásokat a költségvetési rendelet 62. cikke (1) bekezdésének a) pontjával összhangban közvetlenül vagy 62. cikke (1) bekezdésének c) pontjával összhangban közvetve hajtja végre Ezeket a forrásokat lehetőség szerint az érintett tagállam javára kell felhasználni.

12. cikk

Címzett bevételek

(1) A program komponenseiből származó bevételeket be kell fizetni az Unió költségvetésébe, és azon komponens finanszírozására kell használni, amely révén a bevétel keletkezett.

(2) A tagállamok további pénzügyi hozzájárulást is elkülöníthetnek a program valamelyik komponense számára, azzal a feltétellel, hogy az ilyen többletelemek az érintett program tekintetében nem teremtenek pénzügyi vagy műszaki terhet, és nem vezetnek késedelemhez az adott komponens esetében.

(3) Az ebben a cikkben említett kiegészítő finanszírozás a költségvetési rendelet [21. cikkének (2) bekezdése] szerinti külső címzett bevételnek minősül.

13. cikk

Az uniós finanszírozás végrehajtása és formái

(1) A programot a költségvetési rendelettel összhangban közvetlen irányítással kell végrehajtani vagy közvetett irányítással a költségvetési rendelet [62. cikke (1) bekezdésének c) pontjában] említett szervekkel.

(2) A program a költségvetési rendeletben meghatározott bármely formában – különösen vissza nem térítendő támogatás, pénzdíj és közbeszerzés formájában – nyújthat finanszírozást. Vegyesfinanszírozási műveletek keretében finanszírozási eszköz formájában is nyújtható finanszírozás.

III. CÍM

PÉNZÜGYI RENDELKEZÉSEK

I. FEJEZET

Közbeszerzés

14. cikk

A közbeszerzés alapelvei

Az ajánlatkérő szervek a következő alapelveknek megfelelően járnak el a program céljára végzett közbeszerzési eljárások során:

a) valamennyi tagállamban a teljes ellátási láncban elősegítik, hogy az induló vállalkozások, az új belépők, a kis- és középvállalkozások és egyéb gazdasági szereplők a lehető legnagyobb mértékben és legnyíltabb módon részt vegyenek az eljárásban, ideértve azt az előírást is, hogy az ajánlattevők alkalmazzanak alvállalkozókat;

b) lehetőség szerint kerülik az egyetlen beszállítótól való túlzott függést, különösen a kritikus berendezéseket és szolgáltatásokat illetően, figyelembe véve a technológiai függetlenség és a szolgáltatások folyamatosságának célkitűzését;

c) a költségvetési rendelet 167. cikkétől eltérve adott esetben több beszerzési forrást használnak a program komponenseinek, azok költségeinek és ütemtervének megfelelőbb általános ellenőrzése érdekében;

d) erősítik az Unió autonómiáját, különösen technológiai vonatkozásban;

e) gondoskodnak a program komponenseinek biztonságáról és hozzájárulnak az Unió és tagállamai alapvető biztonsági érdekeinek védelméhez;

f) teljesítik a megfelelő társadalmi és környezetvédelmi kritériumokat.

15. cikk

Feltételhez kötött sávos szerződések

(1) Az ajánlatkérő szerv feltételhez kötött sávos szerződés formájában is köthet szerződést.

(2) A feltételhez kötött sávos szerződésnek tartalmaznia kell az adott sávra szerződött munkák, áruk vagy szolgáltatások teljesítésére vonatkozó határozott kötelezettségvállalással kísért rögzített sávot, továbbá egy vagy több, költségvetési és teljesítési szempontból feltételhez kötött sávot. Az ajánlattételi dokumentáció megjelöli a feltételhez kötött sávos szerződések egyedi elemeit. Az ajánlattételi dokumentáció minden egyes sávra meghatározza a szerződés tárgyát, árát vagy az ár kialakításának módozatait, valamint a munkák, áruk és szolgáltatások teljesítésének részleteit.

(3) A rögzített sávhoz tartozó kötelezettségeknek – az egyes feltételhez kötött sávokhoz tartozó kötelezettségekhez hasonlóan – összefüggő egészet kell alkotniuk, figyelembe véve az előző sávokhoz tartozó kötelezettségeket.

(4) Minden egyes feltételhez kötött sáv lehívása az ajánlatkérő szerv döntésétől függ, amelyről a vállalkozót a szerződésben kikötött feltételekkel összhangban értesíti.

16. cikk

Ellenőrzött kiadásokkal díjazott szerződések

(1) Az ajánlatkérő szerv a (3) bekezdésben foglalt feltételekkel választhatja a teljesen vagy részben ellenőrzött kiadásokkal díjazott közbeszerzési szerződést is.

A fizetendő ár a szerződés teljesítésének eredményeképpen a vállalkozó által viselt összes közvetlen kiadás megtérítéséből áll – ilyenek például a szerződés teljesítéséhez szükséges, munkaerővel kapcsolatos, anyagjellegű és fogyóeszköz-kiadások, valamint a berendezések és infrastruktúrák használatával összefüggő kiadások –, továbbá egy, a közvetett költségeket, valamint vagy a nyereséget, vagy pedig egy az eredménycélok és az ütemterv célkitűzéseinek betartásától függő érdekeltséget megtestesítő felárat fedező átalányösszegből áll.

(2) Az ellenőrzött kiadásokkal díjazott szerződéseknek legfelső összeghatára van.

(3) Azokban az esetekben, amikor a rögzített ár pontos meghatározása a szerződés teljesítésében rejlő bizonytalanságok miatt nehéz vagy nem praktikus, az ajánlatkérő szerv teljesen vagy részben ellenőrzött kiadásokkal díjazott szerződést is választhat az alábbi okokból:

a) a szerződés igen összetett vagy egy újszerű technológiát igénybe vevő elemekre vonatkozik, következésképpen számottevő műszaki kockázatot rejt magában; vagy

b) a szerződés tárgyát képező tevékenységeket üzemeltetési okokból haladéktalanul meg kell kezdeni, miközben a rögzített és végleges ár meghatározása összességében még nem lehetséges, vagy azért, mert jelentős kockázatok állnak fenn, vagy pedig azért, mert a szerződés teljesítése részben más szerződések teljesítésétől függ.

(4) A teljesen vagy részben ellenőrzött kiadásokkal díjazott szerződés legfelső összeghatára a kifizethető legmagasabb összeg. A szerződéses árat a költségvetési rendelet [172. cikkének] megfelelően módosítani lehet.

17. cikk

Alvállalkozó megbízása

(1) Az új belépők, a kis- és középvállalkozások és az induló vállalkozások ösztönzése, a lehető legszélesebb földrajzi lefedettség biztosítása és ezzel egyidejűleg az Unió stratégiai autonómiájának védelme érdekében az ajánlatkérő szerv kérheti, hogy az ajánlattevő a szerződés egy részét versenyeztetés keretében adja ki megfelelő szintű alvállalkozásba olyan vállalatoknak, amelyek nem tartoznak az ajánlattevő vállalatcsoportjához.

(2) Az ajánlatkérő szerv a szerződés alvállalkozásba adandó részét egy minimum- és egy maximumarányt tartalmazó, százalékban kifejezett tartomány formájában adja meg.

(3) Az (1) bekezdésnek megfelelő kéréstől való bármely eltérést az ajánlattevőnek meg kell indokolnia.

II. FEJEZET

Vissza nem térítendő támogatások, pénzdíjak és vegyesfinanszírozási műveletek

18. cikk

Vissza nem térítendő támogatások és pénzdíjak

(1) A társfinanszírozási elv sérelme nélkül az Unió az elszámolható költségek akár 100 %-át is fedezheti.

(2) A költségvetési rendelet [181. cikkének (6) bekezdésétől] eltérve a támogatható közvetett költségek összege az – alvállalkozói szerződésekre fordított támogatható közvetlen költségek, a harmadik felek által rendelkezésre bocsátott és nem a kedvezményezett telephelyén felhasznált erőforrások költségei, valamint a harmadik feleknek nyújtott pénzügyi támogatás összege nélkül számított – összes támogatható közvetlen költségek 25 %-ával egyenlő.

(3) Ha a 100. cikkben említett munkaprogram úgy rendelkezik, a közvetett költségek elszámolása – a (2) bekezdéstől eltérően – egy összegben vagy egységköltség-alapon is történhet.

(4) A költségvetési rendelet [204. cikkétől] eltérve a harmadik feleknek fizethető pénzügyi támogatás legfeljebb 200 000 EUR lehet.

19. cikk

Közös pályázati felhívások vissza nem térítendő támogatások elnyerésére

A Bizottság vagy a finanszírozó szerv a következő szereplőkkel közös pályázati felhívást írhat ki:

a) harmadik országok, ideértve tudományos és technológiai szervezeteiket és szerveiket is;

b) nemzetközi szervezetek;

c) nonprofit jogalanyok.

Közös pályázati felhívások esetében az ajánlatok kiválasztására és értékelésére közös eljárásokat kell kidolgozni. Az eljárásokban részt kell vennie egy, a felek által kinevezett szakértőkből álló, kiegyensúlyozott összetételű csoportnak is.

20. cikk

A kereskedelmi hasznosítást megelőző közbeszerzésre és az innovatív megoldások közbeszerzésére irányuló vissza nem térítendő támogatások

(1) A fellépések kiterjedhetnek a kereskedelmi hasznosítást megelőző közbeszerzésre és az innovatív megoldások közbeszerzésére is, illetve lehet ez is elsődleges céljuk; a közbeszerzést a 2014/24/EU, a 2014/25/EU és a 2009/81/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvben meghatározott ajánlatkérő szervnek vagy közszolgáltató ajánlatkérőnek minősülő kedvezményezettek végzik.

(2) A közbeszerzési eljárások:

a) megfelelnek az átláthatóság, a megkülönböztetésmentesség, az egyenlő bánásmód, a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás és az arányosság elvének, valamint a versenyszabályoknak;

b) a kereskedelmi hasznosítást megelőző közbeszerzést illetően különleges feltételeket is előírhatnak, így például a közbeszerzés tárgyát képező tevékenységek teljesítésének helyét a tagállamok és a társult országok területére korlátozhatják;

c) engedélyezhetik több szerződés odaítélését ugyanazon eljárás keretében („beszerzés több forrásból”); valamint

d) biztosítják, hogy a szerződést a gazdaságilag legelőnyösebb ajánlatot benyújtó ajánlattévő(k)nek ítéljék oda, gondoskodva arról, hogy ne álljon fenn összeférhetetlenség.

(3) A kereskedelmi hasznosítást megelőző közbeszerzés keretében eredményeket létrehozó vállalkozó részére legalább a létrehozott szellemi tulajdonhoz fűződő jogokat biztosítani kell. Az ajánlatkérő szervek az eredmények saját célú felhasználása vonatkozásában legalább

jogdíjmentes hozzáférési joggal rendelkeznek, továbbá jogosultak harmadik feleknek – méltányos és észszerű feltételekkel, a használati engedély továbbadásának kizárásával, az eredményeknek az ajánlatkérő szerv céljaira történő hasznosítása céljából – nem kizárólagos használati engedélyt adni vagy a részt vevő vállalkozókat ilyen engedély adására kötelezni. Amennyiben a vállalkozó a kereskedelmi hasznosítást megelőző közbeszerzést követően a szerződésben megadott határidőn belül nem végzi el az eredmények kereskedelmi hasznosítását, az ajánlatkérő szervek előírhatják, hogy ruházza át az eredmények tulajdonjogát rájuk.

21. cikk

Vegyesfinanszírozási műveletek

Azokat a vegyesfinanszírozási műveleteket, amelyekről e program keretében határoztak, az [InvestEU rendelettel] és a költségvetési rendelet X. címével összhangban kell végrehajtani.

IV. FEJEZET

Egyéb pénzügyi rendelkezések

22. cikk

Kumulatív, kiegészítő és kombinált finanszírozás

(1) Egy másik uniós program keretében hozzájárulásban részesített fellépés hozzájárulást kaphat a programból is, amennyiben a hozzájárulások nem ugyanazokat a költségeket fedezik. A fellépéshez való hozzájárulásokra a hozzájárulást biztosító mindenkori uniós program szabályai vonatkoznak. A kumulatív finanszírozás nem haladhatja meg a fellépés elszámolható költségeinek teljes összegét; a különböző uniós programokból származó támogatást a támogatási feltételeket megállapító dokumentumok szerint, arányosan lehet kiszámítani.

(2) A kiválósági pecséttel kitüntetett fellépéseknek a következő kumulatív feltételek mindegyikét teljesíteniük kell:

a) értékelésükre a program keretében kiírt pályázati felhívás során került sor;

b) megfelelnek az említett pályázati felhívás minőségi minimumkövetelményeinek;

c) költségvetési korlátok miatt nem finanszírozhatók az említett pályázati felhívás keretében;

az (EU) XX [közös rendelkezésekről szóló] rendelet [67.] cikke (5) bekezdésének vagy az (EU) XX [a közös agrárpolitika finanszírozásáról, irányításáról és monitoringjáról] szóló rendelet [8.] cikkének megfelelően támogatásban részesíthetők az Európai Regionális Fejlesztési Alapból, a Kohéziós Alapból, az Európai Szociális Alap+-ból vagy az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból, feltéve, hogy ezek a fellépések összhangban állnak az érintett program célkitűzéseivel. Azon alap szabályait kell alkalmazni, amelyik a támogatást biztosítja.

23. cikk

Partnerségek

(1) A programot partnerségekben is végre lehet hajtani.

(2) Azokra a partnerségekre, amelyekben az Unió részt vesz, a következő követelmények vonatkoznak:

a) létrehozásukra akkor kerülhet sor, ha eredményesebbek az uniós űrprogram célkitűzéseinek elérésében, mint az Unió önmagában;

b) a következő elveken alapulnak: uniós hozzáadott érték, átláthatóság, nyitottság, hatásosság, multiplikátorhatás, az összes érintett fél hosszú távú pénzügyi elkötelezettsége, rugalmasság, az uniós, helyi, regionális, nemzeti és nemzetközi kezdeményezésekkel való összhang és kiegészítő jelleg; továbbá figyelembe veszik a kockázatmegosztást, csakúgy mint a tárgyi eszközökkel és immateriális javakkal kapcsolatos felelősség és tulajdonjog gyakorlásának feltételeit.

24. cikk

Közös közbeszerzés

(1) A költségvetési rendelet [165. cikkének] rendelkezésein túlmenően a Bizottság és az Ügynökség az Európai Űrügynökséggel vagy a program komponenseinek végrehajtásában részt vevő más nemzetközi szervezetekkel közös közbeszerzési eljárásokat is végezhet.

(2) A költségvetési rendelet [165. cikkének] közbeszerzésre vonatkozó rendelkezései értelemszerűen alkalmazandók, feltéve, hogy az intézményekre vonatkozó eljárási rendelkezések minden esetben alkalmazásra kerülnek.

25. cikk

Az alapvető biztonsági érdekek védelme

Amennyiben az az Unió és tagállamai alapvető biztonsági érdekeinek védelmében szükséges, különösen az uniós rendszerek sértetlenségének és rezilienciájának, valamint ipari bázisuk autonómiájának megőrzése szempontjából, a Bizottság megállapítja a kimondottan az e cím hatálya alá tartozó közbeszerzésre, vissza nem térítendő támogatásokra vagy pénzdíjakra vonatkozó kötelező támogathatósági feltételeket. Különös figyelmet kell fordítani e célból arra, hogy a támogatható vállalkozások székhelye valamelyik tagállamban legyen, hogy azok kötelezettséget vállaljanak arra, hogy minden kapcsolódó tevékenységet az Unión belül végeznek, és hogy a tagállamok vagy állampolgáraik hatékony ellenőrzést gyakoroljanak felettük. Ezeket a feltételeket a közbeszerzésre, a vissza nem térítendő támogatásra vagy adott esetben a pénzdíjra vonatkozó dokumentumokban rögzíteni kell. Közbeszerzés esetében a feltételek a létrejövő szerződés teljes életciklusán keresztül alkalmazandók.

26. cikk

Az Unió pénzügyi érdekeinek védelme

Amennyiben egy harmadik ország nemzetközi megállapodás vagy bármely más jogi eszköz értelmében részt vesz a programban, az érintett harmadik országnak biztosítania kell az engedélyezésre jogosult tisztviselő, az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) és az Európai Számvevőszék számára a hatáskörük hiánytalan gyakorlásához szükséges jogokat és hozzáférést. Az OLAF esetében e jogok közé tartozik a vizsgálatok – köztük például helyszíni ellenőrzések és szemlék – lefolytatásához való jog is, amelyről az Európai Csalás Elleni Hivatal által lefolytatott vizsgálatokról szóló 883/2013/EU, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendelet rendelkezik.

IV. CÍM

A PROGRAM IRÁNYÍTÁSA

27. cikk

Az irányítás alapelvei

A program irányítása a következő elvek alapján történik:

a) a program végrehajtásában részt vevő szervezetek, különösen a tagállamok, a Bizottság, az Ügynökség és az Európai Űrügynökség közötti szigorú feladat- és felelősségmegosztás;

b) a program alapos ellenőrzése, amely arra is kiterjed, hogy a részt vevő szervezetek mindegyike szigorúan betartja-e a költségeket és az ütemtervet az e rendelet szerinti felelősségi köréhez tartozó területeken;

c) a struktúrák használatának optimalizálása és észszerűsítése;

d) szisztematikus figyelembevétele annak, hogy a program komponensei által nyújtott szolgáltatások felhasználói mit igényelnek, és e szolgáltatásokkal kapcsolatban milyen tudományos és technológiai fejlemények zajlanak;

e) folyamatos erőfeszítések a kockázatok ellenőrzésére és csökkentésére.

28. cikk

A tagállamok szerepe

(1) A tagállamok – különösen a biztonság és a védelem területével kapcsolatos – műszaki tudás, szakismeretek vagy egyéb támogatás biztosításával és szükség esetén a birtokukban lévő vagy a területükön található információknak, illetve infrastruktúrának az Unió rendelkezésére bocsátásával részt vehetnek a programban, ideértve a lokális adatok akadálymentes hozzáférhetővé tételét és használatát, valamint a Bizottsággal a program által megkívánt lokális adatok elérhetőségének javítása érdekében folytatott együttműködést.

(2) A Bizottság, illetve a 30. cikkben említett feladatok tekintetében az Ügynökség meghatározott feladatokkal megbízhatja a tagállamokat vagy a nemzeti ügynökségeket, illetve a tagállamok vagy nemzeti ügynökségek csoportját. A tagállamok meghoznak minden szükséges intézkedést a program zökkenőmentes működésének biztosítása és használatának előmozdítása érdekében, beleértve a programhoz szükséges frekvenciák védelméhez való hozzájárulást.

(3) A tagállamoknak és a Bizottságnak együtt kell működniük annak érdekében, hogy kialakítsák az űrrendszerek elterjesztéséhez szükséges lokális komponenst, és elősegítsék a lokális adatkészletek használatát az azokban rejlő lehetőségek teljes körű kiaknázásával.

(4) A biztonság területén a tagállamok elvégzik a 34. cikk (4) bekezdésében említett feladatokat.

29. cikk

A Bizottság szerepe

(1) A program – többek között a biztonság területén történő – végrehajtásáért a Bizottságot terheli általános felelősség. E rendeletnek megfelelően meghatározza a program prioritásait és hosszú távú fejlődési irányát, valamint felügyeli annak végrehajtását a többi uniós szakpolitikákra gyakorolt hatásának kellő figyelembevételével.

(2) A program azon komponenseinek irányítását, amelyek irányítása nem lett más jogalanyra bízva, a Bizottság végzi.

(3) A Bizottság gondoskodik a programban részt vevő különféle szervezetek közötti egyértelmű feladatmegosztásról, és koordinálja e szervezetek tevékenységeit.

(4) Amennyiben az a program zökkenőmentes működéséhez és a program komponensei általi zavartalan szolgáltatásnyújtáshoz szükséges, a Bizottság – a felhasználókkal és az összes többi releváns érdekelt féllel való konzultációt követően – végrehajtási jogi aktusok útján meghatározza a szóban forgó komponensek és az általuk nyújtott szolgáltatások végrehajtásához és továbbfejlesztéséhez szükséges műszaki és üzemeltetési előírásokat. A műszaki és üzemeltetési előírások meghatározása során a Bizottság óvakodik attól, hogy csökkentse az általános biztonság szintjét, és eleget tesz a visszamenőleges kompatibilitás követelményének.

Az említett végrehajtási jogi aktusokat a 107. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárással kell elfogadni.

(5) A Bizottság mind a köz-, mind a magánszektorban elősegíti és biztosítja a program komponensei által nyújtott adatok és szolgáltatások elterjedését és használatát, többek között azáltal, hogy támogatja a szóban forgó szolgáltatások megfelelő fejlesztését, és erősíti a hosszú távú környezet stabilitását. A program egyes komponenseinek alkalmazásai között szinergiák teremtésére törekszik. Biztosítja, hogy a program és az egyéb uniós fellépések és programok kiegészítsék egymást, összhangban legyenek, valamint szinergiákat és a kapcsolódási pontokat hoz létre közöttük.

(6) Szükség esetén az uniós, nemzeti és nemzetközi szinten az űrágazatban folytatott tevékenységekkel való koordinációról is gondoskodik. Ösztönzi a tagállamok közötti együttműködést, és előmozdítja technológiai képességeik és az űrágazatban zajló fejlesztések konvergenciáját.

30. cikk

Az Ügynökség szerepe

(1) Az Ügynökség saját feladatai a következők:

a) Biztonsági Akkreditációs Tanácsa révén gondoskodik a program minden komponensének biztonsági tanúsításáról az V. cím II. fejezetének megfelelően;

b) ellátja a 34. cikk (2) és (3) bekezdésben említett feladatokat;

c) kommunikációs és promóciós tevékenységeket, valamint a Galileo és az EGNOS által nyújtott szolgáltatások kereskedelmi hasznosításával kapcsolatos tevékenységeket folytat;

d) szakértelmével segíti a Bizottságot.

(2) A Bizottság a következő feladatokat bízza az Ügynökségre:

a) az EGNOS és a Galileo hasznosításának irányítása, amint azt a 43. cikk említi;

b) a Govsatcom felhasználókkal kapcsolatos szempontjainak átfogó koordinációja, a megfelelő uniós ügynökségekkel, illetve a válságkezelési missziók és műveletek terén az EKSZ-szel folytatott szoros együttműködést követően;

c) a program komponensein alapuló downstream alkalmazásokkal és szolgáltatásokkal kapcsolatos végrehajtási tevékenységek;

(3) A Bizottság más feladatokkal is megbízhatja az Ügynökséget, ideértve a kommunikációt, a promóciót, valamint az adatok és információs tevékenységek marketingjét, csakúgy mint a program Galileón és EGNOS-on kívüli komponenseinek a felhasználók körében való elterjesztésével kapcsolatos egyéb tevékenységeket.

(4) A Bizottság a (2) és (3) bekezdésben említett feladatokat a költségvetési rendelet [2. cikke (18) bekezdésének] és [VI. címének] megfelelően hozzájárulási megállapodás keretében bízza az Ügynökségre.

31. cikk

Az Európai Űrügynökség szerepe

(1) Az Európai Űrügynökségre a következő feladatok bízhatók:

a) a Kopernikusszal kapcsolatban: a Kopernikusz űrinfrastruktúrájának kialakítása, tervezése és megépítése, ideértve az adott infrastruktúra üzemeltetését is;

b) a Galileóval és az EGNOS-szal kapcsolatban: rendszerfejlesztés, a földi szegmens kialakítása, valamint a műholdak tervezése és kialakítása;

c) a program valamennyi komponensével kapcsolatban: kutatási-fejlesztési tevékenységek az Európai Űrügynökség szakterületén.

(2) A Bizottság a költségvetési rendelet [130. cikkének] megfelelően pénzügyi partnerségi keretmegállapodásokat köt az Ügynökséggel és az Európai Űrügynökséggel. A pénzügyi partnerségi keretmegállapodásban:

– egyértelműen meg kell határozni az Európai Űrügynökségnek a program tekintetében fennálló felelősségét és kötelezettségeit;

– elő kell írni az Európai Űrügynökség számára, hogy tartsa be az uniós program biztonsági szabályait, különös tekintettel a minősített információk feldolgozására;

– le kell fektetni az Európai Űrügynökségre bízott alapok kezelésének feltételeit, különös tekintettel a közbeszerzésre, az irányítóbizottsági eljárásokra, a teljesítménymutatókkal mért várható eredményekre, a szerződéseknek a költségek, az ütemterv és az eredmények tekintetében hiányos vagy csalárd teljesítése esetén alkalmazandó intézkedésekre, a kommunikációs stratégiára, valamint a tárgyi eszközökkel és immateriális javakkal kapcsolatos tulajdonjogi szabályokra; e feltételeknek összhangban kell lenniük e rendelet III. és V. címével, valamint a költségvetési rendelettel;

– elő kell írni, hogy a Bizottság és adott esetben az Ügynökség részt vegyenek az Európai Űrügynökség Tenderértékelő Tanácsának azon ülésein, amelyek a programot érintik;

– meg kell állapítani a nyomonkövetési és ellenőrző intézkedéseket, melyek különösen a következőket foglalják magukban: előzetes költségbecslési rendszer, amelyen keresztül a Bizottság vagy adott esetben az Ügynökség rendszeres tájékoztatásban részesül a költségek és az ütemterv alakulásáról; valamint abban ez esetben, ha a költségvetési előirányzat, a teljesítmény és az ütemterv és között eltérés van, az odaítélt költségvetések korlátain belül a tevékenységek megvalósítását biztosító korrigáló intézkedések és az Európai Űrügynökség elleni szankciók, amennyiben az említett eltérés közvetlenül neki tulajdonítható;

– meg kell állapítani az Európai Űrügynökség javadalmazásának elveit, amelynek arányosnak kell lennie az elvégzendő feladatok nehézségi fokával, összhangban kell lennie a piaci árakkal és a feladatok elvégzésében részt vevő egyéb szervezetek, köztük az Unió által felszámított díjakkal, és megállapítása adott esetben teljesítménymutatók alapján is történhet; az említett díjak nem foglalhatnak magukban olyan általános költségeket, amelyek nem függenek össze az Unió által az Európai Űrügynökségre ruházott tevékenységekkel.

(3) A (2) bekezdésben említett pénzügyi keretpartnerségi megállapodás megkötése attól függ, hogy az Európai Űrügynökségen belül létrehozzák-e azokat a belső struktúrákat és egy olyan működési módszert – különösen a döntéshozatal, az irányítási módszerek és a felelősség tekintetében –, amelyek lehetővé teszik az Unió érdekeinek maximális védelmét és az Unió döntéseinek való megfelelést, beleértve az Európai Űrügynökség által finanszírozott azon tevékenységeket is, amelyek hatással vannak a programra.

(4) A (4) bekezdésben említett pénzügyi keretpartnerségi megállapodás sérelme nélkül a Bizottság vagy az Ügynökség felkérheti az Európai Űrügynökséget, hogy lássa el őket az e rendelet által rájuk ruházott feladatok elvégzéséhez szükséges műszaki szakértelemmel és információkkal.

32. cikk

Az egyéb szervezetek szerepe

(1) A Bizottság hozzájárulási megállapodásokkal a 30. és 31. cikkben említettektől eltérő szervezeteket is megbízhat a program komponenseinek – részben vagy egészben történő – végrehajtásával, beleértve a következőket:

a) az EUMETSAT megbízása a Kopernikusz űrinfrastruktúrájának vagy részeinek üzemeltetésével;

b) megfelelő ügynökségek, szervek vagy szervezetek megbízása a Kopernikusz-szolgáltatások vagy részeinek végrehajtásával.

(2) A megbízandó szervezetek kiválasztásakor különösen azt kell figyelembe venni, hogy képesek legyenek biztosítani a tevékenységek folytonosságát és adott esetben biztonságát a Kopernikusz-tevékenységek üzemelésének megzavarása nélkül, vagy csak minimális zavarásával.

V. CÍM

A PROGRAM BIZTONSÁGA

I. FEJEZET

A program biztonsága

33. cikk

Biztonsági alapelvek

A program biztonsága a következő elveken alapul:

a) a tagállamok biztonsági területén szerzett tapasztalatainak figyelembevétele és legjobban bevált módszereik kamatoztatása;

b) az operatív funkciók és az akkreditációhoz kapcsolódó tevékenységek szétválasztását biztosító nemzetközileg elismert szabványok és uniós biztonsági szabályok alkalmazása.

34. cikk

A biztonsággal kapcsolatos irányítás

(1) A Bizottság a hatáskörébe tartozó területen magas fokú biztonságról gondoskodik, különösen a következők tekintetében:

a) mind a földi, mind a világűrbe telepített infrastruktúra, valamint a szolgáltatásnyújtás védelme különösen a fizikai vagy kibertámadások ellen;

b) a technológiatranszferek ellenőrzése és irányítása;

c) a megszerzett szakértelem és know-how Unión belüli továbbfejlesztése és megőrzése;

d) a nem minősített különleges adatok és a minősített adatok védelme.

A Bizottság e célból gondoskodik arról, hogy a program minden komponensére vonatkozóan kockázat- és fenyegetettségelemzésre kerüljön sor. E kockázat- és fenyegetettségelemzés alapján a Bizottság végrehajtási jogi aktusok révén meghatározza a program egyes komponenseire vonatkozó általános biztonsági követelményeket. Ennek során a Bizottság figyelembe veszi azt is, hogy az említett követelmények milyen hatást gyakorolnak az adott komponens zökkenőmentes működésére, különösen a költségek, a kockázatkezelés és az ütemterv tekintetében, és gondoskodik arról, hogy se az általános biztonsági szint ne csökkenjen, se az adott komponensen alapuló meglévő berendezések működése ne szenvedjen zavart. Az említett végrehajtási jogi aktusokat a 107. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárással kell elfogadni.

(2) A program egy adott komponensének irányításáért felelős jogalany felel az adott komponens biztonsággal kapcsolatos irányításáért, és e célból kockázat- és fenyegetettségelemzést készít, valamint elvégez minden olyan tevékenységet, amelyre az adott komponens biztonságának szavatolásához és nyomon követéséhez szükség van, különös tekintettel a műszaki előírások és az üzemeltetési eljárások meghatározására, és figyelemmel kíséri, hogy azok megfelelnek-e az (1) bekezdésben említett általános biztonsági követelményeknek.

(3) Az Ügynökség:

a) e cím II. fejezetével és a tagállamok hatásköreivel összhangban gondoskodik a program valamennyi komponensének biztonsági akkreditációjáról;

b) gondoskodik a Galileo Biztonsági Megfigyelőközpontnak a (2) bekezdésben említett követelmények és a 2014/496/KKBP határozat keretében kidolgozott utasítások szerinti üzemeltetéséről;

c) elvégzi az 1104/2011/EU határozat értelmében ráruházott feladatokat;

d) műszaki szakértelmével segíti a Bizottságot és ellátja azokkal az információkkal, amelyekre a Bizottságnak az e rendelet szerinti feladatainak elvégzéséhez szüksége van.

(4) A tagállamok:

a) a program szerves részét képező és a területükön található földi infrastruktúra helyi védelmének biztosítása érdekében azokkal az intézkedésekkel legalább egyenértékű intézkedéseket hoznak, amelyekre az európai kritikus infrastruktúrák azonosításáról és kijelöléséről, valamint védelmük javítása szükségességének értékeléséről szóló, 2008. december 8-i 2008/114/EK tanácsi irányelv[29] értelmében vett, európai kritikus infrastruktúrák és a saját nemzeti kritikus infrastruktúráik védelméhez szükség van;

b) ellátják a 41. cikkben említett biztonsági akkreditációs feladatokat.

(5) A programban részt vevő szervezetek minden szükséges intézkedést meghoznak a program biztonsága érdekében.

II. FEJEZET

[29] HL L 345., 2008.12.23., 75–82. o.

Biztonsági akkreditáció

35. cikk

Biztonsági akkreditációs hatóság

A biztonsági akkreditációs hatóság a program valamennyi komponense tekintetében az Ügynökségen belül létrehozott Biztonsági Akkreditációs Tanács.

36. cikk

A biztonsági akkreditáció általános elvei

A biztonsági akkreditációs tevékenységeket a program minden komponense esetében a következő elvek szerint kell végezni:

a) a biztonsági akkreditációs tevékenységekre és határozatokra az Unió és a tagállamok biztonsága iránti kollektív felelősségével összefüggésben kerül sor;

b) törekedni kell arra, hogy a Biztonsági Akkreditációs Tanács határozatai konszenzussal szülessenek meg;

c) a biztonsági akkreditációs tevékenységeket kockázatértékelési és -kezelési megközelítés alkalmazásával kell végezni, mérlegelve a komponens biztonságát érintő kockázatokat, valamint bármely kockázatcsökkentő intézkedés költségekre vagy ütemtervre gyakorolt hatásait, figyelembe véve azon célt, hogy az adott komponens általános biztonsági szintje ne csökkenjen;

d) a Biztonsági Akkreditációs Tanács biztonsági akkreditációval kapcsolatos határozatait az összetett rendszerek akkreditációjához kellő felkészültséggel és megfelelő szintű személyi biztonsági tanúsítvánnyal rendelkező, objektív módon eljáró szakembereknek kell előkészíteniük és meghozniuk;

e) törekedni kell arra, hogy az adott komponenssel kapcsolatos biztonsági kérdésekben érintett valamennyi érdekelt féllel sor kerüljön konzultációra;

f) a biztonsági akkreditációs tevékenységeket minden, a komponenssel kapcsolatban érdekeltséggel bíró félnek egy biztonsági akkreditációs stratégia alapján kell végeznie, a Bizottság szerepének sérelme nélkül;

g) a Biztonsági Akkreditációs Tanács biztonsági akkreditációval kapcsolatos határozatait – az általa az alkalmazandó biztonsági akkreditációs stratégiában meghatározott folyamatnak megfelelően – a tagállami nemzeti biztonsági akkreditációs hatóságok által hozott helyi biztonsági akkreditációs határozatokra kell alapozni;

h) folyamatos, átlátható és teljes mértékben érthető monitoringfolyamatnak kell biztosítania, hogy a komponenst érintő biztonsági kockázatok ismertek legyenek, hogy a kockázatok elfogadható szintre történő csökkentése érdekében biztonsági intézkedéseket határozzanak meg tekintettel az Unió és tagállamai biztonsági igényeire és a komponens zökkenőmentes működésére, valamint hogy ezen intézkedések alkalmazására a mélységi védelem elvével összhangban kerüljön sor. A fenti intézkedések hatékonyságát folyamatosan értékelni kell. A biztonsági kockázatok értékelésére és kezelésére vonatkozó folyamatot a komponenssel kapcsolatban érdekeltséggel bíró feleknek közösen, ismétlődő folyamatként kell elvégezniük;

i) a Biztonsági Akkreditációs Tanács a biztonsági akkreditációval kapcsolatos határozatait mind a Bizottságtól és a komponens végrehajtásáért és a kapcsolódó szolgáltatások nyújtásáért

felelős egyéb szervektől, mind pedig az Ügynökség ügyvezető igazgatójától és Igazgatótanácsától szigorúan függetlenül hozza meg;

j) a biztonsági akkreditációs tevékenységek végzésekor kellőképpen figyelembe kell venni, hogy a Bizottság és a biztonsági rendelkezések végrehajtásáért felelős hatóságok között megfelelő koordinációra van szükség;

k) az EGNOS Biztonsági Akkreditációs Tanács által végzett biztonsági akkreditáció nem érintheti az Európai Repülésbiztonsági Ügynökség által végzett, légi közlekedésre vonatkozó akkreditációs tevékenységeket.

37. cikk

A Biztonsági Akkreditációs Tanács feladatai

(1) A Biztonsági Akkreditációs Tanács a Bizottság felelősségi körei, az Ügynökség egyéb szerveire ruházott, különösen a biztonságot érintő ügyekkel kapcsolatos felelősségi körök, továbbá a biztonsági akkreditációt illető tagállami hatáskörök sérelme nélkül látja el a feladatait.

(2) A Biztonsági Akkreditációs Tanács feladatai a következők:

a) biztonsági akkreditációs stratégia meghatározása és jóváhagyása, amely megállapítja az alábbiakat:

i. azon tevékenységek köre, amelyekre szükség van a program komponenseinek vagy e komponensek részeinek, valamint az ezek és más rendszerek vagy komponensek közötti kapcsolódási pontok akkreditációjának elvégzéséhez és fenntartásához;

ii. a program komponenseinek vagy e komponensek részeinek biztonsági akkreditációs folyamata, olyan részletezettségi szinten, amely arányos a kívánt konfidenciaszinttel, és amelyben az akkreditációs feltételeket egyértelműen le kell írni;

iii. az akkreditációs eljárásban érdekelt felek szerepe;

iv. a program komponenseinek különböző szakaszaihoz illeszkedő akkreditációs ütemterv, különös tekintettel az infrastruktúra kiépítésére, a szolgáltatásnyújtásra és a fejlesztésre;

v. a program komponenseivel kapcsolatban létrehozott rendszerekhez kapcsolódó hálózatok vagy e komponensek részei, valamint az ezen komponensek által létrehozott rendszerekhez kapcsolódó berendezések biztonsági akkreditációjának elvei; az akkreditációt a tagállamok biztonsági ügyekben illetékes nemzeti szervezetei hajtják végre;

b) a biztonsági akkreditációval kapcsolatos határozatok meghozatala, különösen a következőkkel kapcsolatban: műholdak felbocsátásának jóváhagyása, a program komponenseivel kapcsolatban létrehozott rendszerek vagy e komponensek részeinek különböző konfigurációkban és különböző általuk nyújtott szolgáltatások tekintetében történő üzemeltetésének engedélyezése, az űrbeli jeladással bezárólag, valamint a földi állomások üzemeltetésének engedélyezése. A 44. cikkben említett PRS-szolgáltatáshoz, illetve a program komponenseiből eredő bármely más biztonságos szolgáltatáshoz kapcsolódó hálózatok és berendezések tekintetében a Biztonsági Akkreditációs Tanács csak arról hoz határozatot, hogy mely szerveknek engedélyezi az érzékeny PRS-technológiák, PRS-vevőkészülékek vagy PRS-biztonsági modulok kifejlesztését vagy

gyártását, illetve bármely más olyan technológia vagy berendezés kifejlesztését vagy gyártását, amelyet a 34. cikk (1) bekezdésében említett általános biztonsági követelmények alapján ellenőrizni kell, figyelembe véve a biztonsági ügyekben illetékes nemzeti szervezetek által nyújtott tanácsokat és az általános biztonsági kockázatokat;

c) a biztonsági akkreditációhoz kapcsolódó minden dokumentum megvizsgálása és jóváhagyása azon dokumentumok kivételével, amelyeket a Bizottság fogad el e rendelet 34. cikkének (1) bekezdése, valamint az 1104/2011/EU határozat 8. cikke alapján;

d) hatáskörén belül tanácsadás a Bizottságnak az e rendelet 34. cikkének (1) bekezdésében, valamint az 1104/2011/EU határozat 8. cikkében említett jogi aktusok szövegtervezetének a kidolgozásához, beleértve a biztonsági üzemeltetési eljárások (SecOps) létrehozását, és álláspontjához nyilatkozat csatolása;

e) a 36. cikk h) pontjában említett monitoringfolyamat szerint kidolgozott biztonságikockázat-értékelés vizsgálata és jóváhagyása, figyelembe véve az e bekezdés c) pontjában említett dokumentumoknak való megfelelést, valamint az e rendelet 34. cikke (1) bekezdésének és az 1104/2011/EU határozat 8. cikkének megfelelően kidolgozott dokumentumoknak való megfelelést, továbbá együttműködés a Bizottsággal a kockázatcsökkentési intézkedések meghatározása érdekében;

f) a program komponenseinek biztonsági akkreditációjával összefüggő biztonsági intézkedések végrehajtásának ellenőrzése biztonsági értékelések, vizsgálatok vagy felülvizsgálatok elvégzésével vagy támogatásával, az e rendelet 41. cikke b) pontjának megfelelően;

g) az elektronikus lehallgatás ellen védelmet biztosító engedélyezett termékek (TEMPEST) és intézkedések, valamint a program komponenseinek biztonságát szolgáló jóváhagyott kriptográfiai termékek kiválasztásának jóváhagyása;

h) a program komponenseivel kapcsolatban létrehozott rendszerek vagy e komponensek részei és más rendszerek közötti kapcsolódási pontok jóváhagyása, vagy adott esetben részvétel a biztonsági kérdésekben illetékes szervezetekkel együtt történő közös jóváhagyási folyamatban;

i) megállapodás az érintett tagállammal a 41. cikk c) pontjában említett, a hozzáférés ellenőrzését szolgáló formanyomtatványról;

j) kockázati jelentések készítése, valamint a Bizottság, az Igazgatótanács és az ügyvezető igazgató tájékoztatása a kockázatértékelésről és tanácsadás az adott biztonsági akkreditációs határozattal összefüggésben fennmaradó kockázatok kezelési lehetőségeivel kapcsolatban;

k) a Tanács és/vagy a főképviselő külön kérésére segítségnyújtás a Bizottságnak, a Tanácsnak és a főképviselőnek a 2014/496/KKBP határozat végrehajtásában;

l) a feladatai teljesítéséhez szükséges konzultációk lefolytatása;

m) eljárási szabályzatának elfogadása és közzététele.

(3) A Biztonsági Akkreditációs Tanács felügyelete alatt – a tagállamok hatáskörének sérelme nélkül – a tagállamokat képviselő különleges alárendelt szervet kell létrehozni a kriptográfiai terjesztési hatóság (CDA) a programhoz kapcsolódó uniós kriptográfiai anyag kezelésére vonatkozó feladatainak ellátására, különös tekintettel a következőkre:

a) a Galileo működéséhez szükséges repülési és egyéb rejtjelkulcsok kezelése;

b) a Galileo PRS-kulcsainak könyvelésére, biztonságos kezelésére, tárolására és terjesztésére vonatkozó eljárások kialakításának ellenőrzése és végrehajtása.

38. cikk

A Biztonsági Akkreditációs Tanács összetétele

(1) A Biztonsági Akkreditációs Tanács tagállamonként egy-egy képviselőből, a Bizottság képviselőjéből és az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének (a továbbiakban: főképviselő) egy képviselőjéből áll. A Biztonsági Akkreditációs Tanács tagjainak hivatali ideje négy év, amely megújítható.

(2) Az Európai Űrügynökség egy képviselője meghívást kap a Biztonsági Akkreditációs Tanács ülésein megfigyelői minőségben való részvételre. Kivételes esetben uniós ügynökségek, harmadik országok vagy nemzetközi szervezetek képviselői is meghívást kaphatnak arra, hogy megfigyelői minőségben részt vegyenek ezeken az üléseken az e harmadik országokat vagy nemzetközi szervezeteket közvetlenül érintő kérdésekben, különösen akkor, ha a tulajdonukat képező vagy a területükön létrehozott infrastruktúráról van szó. A harmadik országok vagy nemzetközi szervezetek képviselői részvételének szabályait és annak feltételeit megfelelő megállapodásokban kell rögzíteni, és azoknak meg kell felelniük a Biztonsági Akkreditációs Tanács eljárási szabályzatának.

39. cikk

A Biztonsági Akkreditációs Tanács szavazási szabályai

Amennyiben nem alakul ki a 36. cikkben említett általános elvek szerinti konszenzus, a Biztonsági Akkreditációs Tanács az Európai Unióról szóló szerződés 16. cikkének megfelelően minősített többségi szavazással hozza meg határozatait. A Bizottság képviselője és a főképviselő képviselője nem vesz részt a szavazásban. A Biztonsági Akkreditációs Tanács által hozott határozatokat a Biztonsági Akkreditációs Tanács nevében a Biztonsági Akkreditációs Tanács elnöke írja alá.

40. cikk

A Biztonsági Akkreditációs Tanács határozatainak közlése és hatása

(1) A Biztonsági Akkreditációs Tanács határozatainak a Bizottság a címzettje.

(2) A Bizottság folyamatosan tájékoztatja a Biztonsági Akkreditációs Tanácsot arról, hogy a Biztonsági Akkreditációs Tanács által tervezett határozatok hogyan befolyásolják a programok komponenseinek megfelelő végrehajtását és a fennmaradó kockázatok kezelésére vonatkozó tervek végrehajtását. A Biztonsági Akkreditációs Tanács figyelembe vesz a Bizottságtól kapott minden ilyen jellegű tájékoztatást.

(3) A Bizottság haladéktalanul folyamatosan tájékoztatja az Európai Parlamentet és a Tanácsot arról, hogy a biztonsági akkreditációs határozatok elfogadása hogyan befolyásolja a programok komponenseinek megfelelő végrehajtását. Amennyiben a Bizottság úgy ítéli meg, hogy a Biztonsági Akkreditációs Tanács által hozott határozat jelentős hatással lehet a programok komponenseinek megfelelő végrehajtására, például a költségek, az ütemterv vagy a teljesítmény tekintetében, azonnal értesíti az Európai Parlamentet és a Tanácsot.

(4) Az Igazgatótanácsot meghatározott időközönként tájékoztatni kell a Biztonsági Akkreditációs Tanácsban folyó munka állásáról.

(5) A Biztonsági Akkreditációs Tanács munkájának ütemterve nem akadályozhatja a 100. cikkben említett munkaprogramban meghatározott tevékenységek ütemezését.

41. cikk

A tagállamok szerepe a biztonsági akkreditációban

A tagállamok:

a) továbbítanak a Biztonsági Akkreditációs Tanács számára minden olyan információt, amelyről úgy ítélik meg, hogy a biztonsági akkreditáció szempontjából lényeges;

b) nemzeti törvényeikkel és rendeleteikkel összhangban, valamint a tagállamok állampolgárainak állampolgárság alapján történő megkülönböztetése nélkül, a biztonsági kérdésekben illetékes nemzeti szervek egyetértésével és azok felügyelete mellett lehetővé teszik a Biztonsági Akkreditációs Tanács által kinevezett és megfelelő felhatalmazással rendelkező személyek számára, hogy a joghatóságuk alá tartozó rendszerek biztonságával kapcsolatos valamennyi információhoz, területhez és/vagy helyszínhez hozzáférjenek, többek között a Biztonsági Akkreditációs Tanács által meghatározott biztonsági ellenőrzések és tesztek, valamint a 36. cikk h) pontjában említett biztonsági kockázatok monitoringfolyamatának céljából. Ezeket az ellenőrzéseket és teszteket a következő elveknek megfelelően kell végezni:

   i. hangsúlyozni kell a biztonság és a hatékony kockázatkezelés fontosságát az ellenőrzött szervezeteken belül;

   ii. ajánlásokat kell tenni olyan ellenintézkedésekre vonatkozóan, amelyekkel enyhíthető a minősített adatok bizalmas jellegének, sértetlenségének vagy rendelkezésre állásának sérülése által okozott hatás;

c) a hozzáférés ellenőrzését szolgáló formanyomtatványt dolgoznak ki, amelynek rendeltetése az akkreditálandó területek/helyszínek leírása vagy felsorolása, és amelyről a tagállamok és a Biztonsági Akkreditációs Tanács előre megállapodnak, ezzel biztosítva, hogy a hozzáférés ellenőrzését minden tagállam ugyanazon a szinten végezze;

d) helyi szinten felelősek a területükön fekvő és egyben a program komponenseinek biztonsági akkreditációs területéhez tartozó helyszínek biztonsági akkreditációjáért, és erről jelentést tesznek a Biztonsági Akkreditációs Tanácsnak.

III. FEJEZET

A minősített adatok védelme

42. cikk

A minősített adatokra vonatkozó szabályok alkalmazása

E rendelet alkalmazásában:

a) minden tagállam gondoskodik arról, hogy nemzeti biztonsági szabályozása az EU-minősített adatok tekintetében egyenértékű védelmet biztosítson az EU-minősített adatok védelmét szolgáló biztonsági szabályokról szóló, 2015. március 13-i (EU, Euratom) 2015/444 bizottsági határozatban[30] foglalt biztonsági szabályok, valamint a 2013. szeptember 23-i 2013/488/EU tanácsi határozat[31] mellékleteiben foglalt tanácsi biztonsági szabályok által biztosított védelemmel;

b) a tagállamok haladéktalanul értesítik a Bizottságot az a) pontban említett nemzeti biztonsági szabályozásukról;

[30] HL L 72., 2015.3.17., 53–88. o.
[31] HL L 274., 2013.10.15., 1–50. o.

c) a harmadik országok területén lakóhellyel rendelkező természetes személyek, továbbá az ott letelepedett jogi személyek csak abban az esetben kezelhetnek a programra vonatkozó EU-minősített adatokat, ha az adott országban olyan biztonsági szabályozások vonatkoznak rájuk, amelyek az (EU, Euratom) 2015/444 bizottsági határozatban foglalt bizottsági biztonsági szabályokkal, valamint a 2013/488/EU határozat mellékleteiben foglalt tanácsi biztonsági szabályokkal legalább egyenértékű védelmet biztosítanak. A valamely harmadik ország vagy nemzetközi szervezet által alkalmazott biztonsági szabályozások egyenértékűségét az Unió és az adott harmadik ország vagy nemzetközi szervezet között – az EUMSZ 218. cikkében meghatározott eljárással összhangban és a 2013/488/EU határozat 13. cikkének figyelembevételével – megkötött adatbiztonsági megállapodásban kell meghatározni, amely adott esetben iparbiztonsági kérdésekre is kiterjed;

d) a 2013/488/EU határozat 13. cikkének, valamint az iparbiztonság tekintetében az (EU, Euratom) 2015/444 bizottsági határozat mellékletében meghatározott irányadó szabályok sérelme nélkül, természetes személyek vagy jogi személyek, harmadik országok vagy nemzetközi szervezetek számára szükség esetén, eseti alapon hozzáférést lehet biztosítani EU-minősített adatokhoz, figyelembe véve ezen adatok jellegét és tartalmát, a címzett esetében a „szükséges ismeret” feltételének teljesülését, valamint az Unió számára jelentkező előnyök mértékét.

VI. CÍM

Galileo és EGNOS

43. cikk

Támogatható intézkedések

A Galileo és az EGNOS keretében támogatható intézkedések a következőkre terjednek ki:

a) az űrbeli infrastruktúra irányítása, karbantartása, folyamatos tökéletesítése, fejlesztése és védelme, ideértve a korszerűsítéseket és az elavulás kezelését;

b) a földi infrastruktúra – különösen a hálózatok, létesítmények és támogató eszközök – irányítása, karbantartása, folyamatos tökéletesítése, fejlesztése és védelme, ideértve a korszerűsítéseket és az elavulás kezelését;

c) a rendszerek jövőbeli generációinak kifejlesztése, valamint a Galileo és az EGNOS által nyújtott szolgáltatások továbbfejlesztése, az Unió pénzügyi tervével kapcsolatos jövőbeli finanszírozási határozatok sérelme nélkül;

d) tanúsítási és szabványosítási műveletek;

e) a Galileo és az EGNOS által nyújtott szolgáltatások rendelkezésre bocsátása és e szolgáltatások piacának fejlesztése;

f) együttműködés más regionális vagy globális műholdas navigációs rendszerekkel;

g) az összes olyan tényező, amely a rendszer és hasznosításának megbízhatóságát igazolja;

h) a szolgáltatásnyújtással és a lefedettség növelésével kapcsolatos koordinációs tevékenységek.

44. cikk

A Galileo által nyújtott szolgáltatások

(1) A Galileo által nyújtott szolgáltatások a következőket foglalják magukban:

a) nyilvános Galileo-szolgáltatás (Galileo open service – GOS): ingyenes a felhasználók számára, és főként a fogyasztók általi használatra szánt, nagy adatforgalmat lebonyolító műholdas rádiónavigációs alkalmazások által felhasználható helymeghatározási és szinkronizációs adatokat szolgáltat;

b) nagy pontosságú szolgáltatás (high-accuracy service – HAS): ingyenes a felhasználók számára, és kiegészítő frekvenciasávban terjesztett további adatok révén nagy pontosságú helymeghatározási és szinkronizációs adatokat biztosít, elsősorban professzionális vagy kereskedelmi célú műholdas navigációs alkalmazások céljára;

c) jelhitelesítési szolgáltatás (signal authentication service – SAS): a jelekbe beépített titkosított kódokon alapul, elsősorban professzionális vagy kereskedelmi célú műholdas navigációs alkalmazások céljára;

d) kormányzati ellenőrzésű szolgáltatás (public regulated service – PRS): az 1104/2011/EU határozat alapján kizárólagosan a kormányok által felhatalmazott felhasználók számára többek között a biztonság és védelem területén olyan érzékeny alkalmazások céljára tartják fenn, amelyek a szolgáltatás magas fokú folytonosságát igénylik; erős és kódolt jeleket használ;

e) sürgősségi segélyszolgálat (emergency service – ES): jelek kibocsátása révén bizonyos területek vonatkozásában természeti katasztrófákkal vagy egyéb vészhelyzetekkel kapcsolatos figyelmeztetéseket közvetít;

f) időmeghatározási szolgáltatás (timing service – TS): ingyenes a felhasználók számára, pontos és megbízható referenciaidőt és egyeztetett világidőt biztosít, megkönnyítve a Galileón alapuló időmeghatározási alkalmazások kifejlesztését és a kritikus alkalmazásokban való felhasználását.

(2) A Galileo a következőkhöz is hozzájárul:

a) a COSPAS-SARSAT rendszer kutató-mentő támogatási szolgáltatása (search and rescue support service – SAR), a jeladók által kibocsátott vészjelzések észlelésével és egy visszajelzési szolgáltatáson („return link”) keresztül a jeladónak címzett válaszüzenetek küldésével;

b) a nyilvános Galileo-szolgáltatás jelei alapján, valamint az EGNOS és más műholdas navigációs rendszerekkel együttesen működő, uniós vagy nemzetközi szinten szabványosított, az életbiztonsági alkalmazások felhasználóinak szánt integritásfigyelő szolgáltatások;

c) a Galileo földi infrastruktúráján keresztül nyújtott űrmeteorológiai információk és a korai előrejelzési szolgáltatások, melyek célja elsősorban az űridőjárási jelenségekkel kapcsolatos potenciális kockázatok csökkentése a Galileo és más GNSS-rendszerek által nyújtott szolgáltatások felhasználói számára.

45. cikk

Az EGNOS által nyújtott szolgáltatások

(1) Az EGNOS által nyújtott szolgáltatások a következőket foglalják magukban:

a) nyilvános EGNOS-szolgáltatás (EGNOS open service – EOS): ingyenes a felhasználók számára, és főként a fogyasztók általi használatra szánt, nagy adatforgalmat lebonyolító műholdas rádiónavigációs alkalmazások által felhasználható helymeghatározási és szinkronizációs adatokat szolgáltat;

b) az EGNOS adathozzáférési szolgáltatása (EGNOS data access service – EDAS): elsősorban professzionális vagy kereskedelmi célú műholdas navigációs alkalmazások céljára nyújt helymeghatározási és szinkronizációs adatokat, jobb teljesítményt és nagyobb hozzáadott értéket biztosítva, mint a EOS által nyújtott adatok;

c) életbiztonsági (safety-of-life – SoL) szolgáltatás: mentes a közvetlen használati díjaktól, helymeghatározási és szinkronizációs adatokat nyújt nagy fokú folytonosság, rendelkezésre állás és pontosság mellett, beleértve egy integritásüzenetet is, amely figyelmezteti a felhasználókat, amennyiben a Galileo és más, a lefedett területen e szolgáltatás által pontosított GNSS-rendszerekben meghibásodásra vagy az ezek által kibocsátott jelekben a tűréshatár túllépésére kerül sor, elsősorban olyan felhasználók részére, akik számára a biztonság alapvetően fontos, különösen a polgári repülés ágazatában és a léginavigációs szolgáltatások céljára.

(2) Az (1) bekezdésben említett szolgáltatásokat elsősorban a tagállamok földrajzilag Európában található területein biztosítják.

Az EGNOS földrajzi lefedettsége – a műszaki megvalósíthatóság határain belül, valamint az életbiztonsági szolgáltatás esetében nemzetközi megállapodások alapján – kiterjeszthető a világ más régióira is, különösen a tagjelölt országok, az egységes európai égbolt projektben részt vevő harmadik országok, valamint az európai szomszédságpolitikában részt vevő harmadik országok területére.

(3) Az ezzel kapcsolatos költségek – ideértve az ezekre a régiókra jellemző, kapcsolódó üzemeltetési költségeket – a 11. cikkben említett költségvetésből nem fedezhetők. A földrajzi lefedettség kiterjesztése nem késleltetheti az (1) bekezdésben említett szolgáltatások nyújtását a tagállamok földrajzilag Európában található területein.

46. cikk

A Galileo és az EGNOS végrehajtási intézkedései

Amennyiben az a Galileo és az EGNOS zavartalan működése és a piaci fogadtatása szempontjából szükséges, a Bizottság adott esetben meghatározza az alábbiakhoz szükséges intézkedéseket:

a) a Galileo és EGNOS üzemeltetéséből szervesen következő kockázatok kezelése és csökkentése;

b) a Galileo és az EGNOS végrehajtásának nyomon követése és értékelése szempontjából meghatározó döntési szakaszok megállapítása;

c) a Galileo és az EGNOS földi infrastruktúráihoz tartozó központok helyének meghatározása a biztonsági követelményeknek megfelelően, nyitott és átlátható eljárás keretében, valamint ezen infrastruktúrák üzemeltetésének biztosítása.

Az említett végrehajtási intézkedéseket a 107. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárással kell elfogadni.

47. cikk

Kompatibilitás és interoperabilitás

(1) A Galileónak és az EGNOS-nak, valamint az általuk nyújtott szolgáltatásoknak műszaki szempontból teljes mértékben kompatibilisnek és interoperábilisnak kell lenniük.

(2) A Galileónak és az EGNOS-nak, valamint az általuk nyújtott szolgáltatásoknak kompatibilisnek és interoperábilisnak kell lenniük más műholdas rádiónavigációs

rendszerekkel és a hagyományos rádiónavigációs eszközökkel, amennyiben a szükséges kompatibilitási és interoperabilitási követelményeket nemzetközi megállapodások írják elő.

VII. CÍM

Kopernikusz

I. FEJEZET

Általános rendelkezések

48. cikk

A Kopernikusz alkalmazási köre

(1) A Kopernikusz végrehajtására előzetes uniós beruházások felhasználásával kerül sor, adott esetben a tagállamok nemzeti vagy regionális kapacitásaira építve és az összehasonlítható adatok és információk kereskedelmi szolgáltatóinak kapacitását, valamint a verseny és a piaci fejlődés előmozdításának szükségességét is figyelembe véve.

(2) A Kopernikusz a teljes körű, ingyenes és nyílt adatpolitika szellemében szolgáltat adatokat és információkat.

(3) A Kopernikusz négy komponensből áll:

a) adatbeszerzési komponens, amely a következőket tartalmazza:

– a Kopernikusz-Sentinelek kifejlesztése és üzemeltetése;

– hozzáférés harmadik felektől származó adatokhoz;

– hozzáférés lokális és egyéb kiegészítő adatokhoz;

b) adat- és információfeldolgozási komponens, amely a környezetvédelmi monitoringgal, jelentéstétellel és megfelelésbiztosítással, valamint a polgári védelemmel és biztonsággal kapcsolatos szolgáltatásokat (Kopernikusz-szolgáltatások) támogató, hozzáadott értéket képviselő információk előállítására irányuló tevékenységekre is kiterjed;

c) adathozzáférési és -elosztási komponens, amely a Kopernikusz-adatok és -információk keresését, megtekintését, hozzáférhetőségét, terjesztését és hasznosítását biztosító infrastruktúrát és szolgáltatásokat foglal magában;

d) a 29. cikk (5) bekezdése szerint a felhasználók körében való elterjesztéssel és a piacfejlesztéssel kapcsolatos komponens, amely az arra irányuló releváns tevékenységeket, erőforrásokat és szolgáltatásokat foglalja magában, melyek célja, hogy a 4. cikk (1) bekezdésében említett társadalmi-gazdasági előnyök maximális kiaknázása érdekében minden szinten előmozdítsák a Kopernikuszt, valamint annak adatait és szolgáltatásait.

(4) A Kopernikusz előmozdítja a megfigyelési rendszerek és a kapcsolódó adatcsere nemzetközi koordinációját, hogy erősödjön globális dimenziója és kiegészítő jellege, miközben tiszteletben tartja a meglévő nemzetközi megállapodásokat és koordinálási eljárásokat.

II. FEJEZET

Támogatható intézkedések

49. cikk

Adatbeszerzés

A Kopernikusz keretében támogatható intézkedések a következőkre terjednek ki:

a) a már meglévő Sentinel programok folytonosságának fenntartására, valamint a megfigyelés körének kibővítése érdekében további Sentinelek kifejlesztésére, felbocsátására, fenntartására és üzemeltetésére irányuló intézkedések, a következő prioritásokkal: az emberi eredetű CO_2 és egyéb üvegházhatású gázok kibocsátásának nyomon követését szolgáló megfigyelési kapacitások, a sarkköri lefedettség és innovatív környezetvédelmi alkalmazások lehetővé tétele a mezőgazdaságban, az erdőgazdálkodásban és a vízgazdálkodásban;

b) a harmadik felektől származó azon adatokhoz való hozzáférést biztosító intézkedések, amelyekre Kopernikusz-szolgáltatások létrehozásához van szükség, vagy amelyeket uniós intézmények, ügynökségek és decentralizált szolgálatok kívánnak felhasználni;

c) a Kopernikusz-adatok és -információk előállításához, kalibrálásához és hitelesítéséhez szükséges lokális és egyéb kiegészítő adatokhoz való hozzáférés biztosítására és koordinálására irányuló intézkedések.

50. cikk

Kopernikusz-szolgáltatások

A Kopernikusz a következő szolgáltatások támogatására szolgáló intézkedéseket foglal magában:

a) környezetvédelmi monitoring, jelentéstételi és megfelelésbiztosítási szolgáltatások, amelyek kiterjednek az alábbiakra:

– légkörmonitoring a levegőminőségére és a légkör kémiai összetételére vonatkozó információk szolgáltatása érdekében;

– a tengerikörnyezet-monitoring a tengeri és tengerparti ökoszisztémák és erőforrásaik állapotára és dinamikájára vonatkozó információk szolgáltatása érdekében;

– szárazföld-monitoring a felszínborításra, a földhasználatra és a földhasználat megváltozására, a városi területekre, a szárazföldi víz mennyiségére és minőségére, az erdőkre, a mezőgazdaságra és egyéb természeti erőforrásokra, a biológiai sokféleségre és a krioszférára vonatkozó információk szolgáltatása érdekében;

– az éghajlatváltozás-monitoring az emberi eredetű CO_2 és egyéb üvegházhatású gázok kibocsátására, az alapvető éghajlati változókra, az ismételt éghajlati elemzésekre, a szezonális előrejelzésekre, az éghajlat-előrejelzésekre és egyes jelenségek kiváltó okaira, valamint a releváns időbeli és térbeli skálák mutatóira vonatkozó információk szolgáltatása érdekében;

b) veszélyhelyzet-kezelési szolgáltatás az Unióban tevékenykedő, polgári védelemmel foglalkozó hatóságok munkáját támogató információk rendelkezésre bocsátására, valamint a polgári védelmi és katasztrófakezelési műveletek (a korai előrejelzés és a válsághelyzetekre való reagálási képesség javítása) és a különféle típusú katasztrófákkal kapcsolatos megelőzési és felkészültségi intézkedések (kockázat- és helyreállítási elemzések) támogatására;

c) biztonsági szolgáltatás a külső uniós határok felügyeletének, a tengerfelügyeletnek, csakúgy mint az Unió előtt álló biztonsági kihívásokra válaszul adott külső uniós tevékenységnek, valamint a közös kül- és biztonságpolitikai célkitűzéseknek és fellépéseknek a támogatására.

51. cikk

Hozzáférés a Kopernikusz-adatokhoz és -információkhoz, valamint azok terjesztése

(1) A Kopernikusz olyan intézkedéseket is tartalmaz, amelyek biztosítják az összes Kopernikusz-adathoz és -információhoz való hozzáférést, és adott esetben további infrastruktúrát és szolgáltatásokat bocsátanak rendelkezésre az említett adatok és információk terjesztésének, hozzáférhetőségének és felhasználásának előmozdítása érdekében.

(2) Amennyiben a Kopernikusz-adatok vagy -információk biztonsági szempontból érzékenyek, a Bizottság a szerződéskötést, az ilyen adatok és információk beszerzésének felügyeletét, az azokhoz való hozzáférést, valamint azok megosztását egy vagy több megbízott jogalanynak delegálhatja. E jogalanyok nyilvántartást hoznak létre és tartanak fenn az akkreditált felhasználókról, és elkülönített munkafolyamattal biztosítják a korlátozott adatokhoz való hozzáférést.

III. FEJEZET

A Kopernikusz adatpolitikája

52. cikk

A Kopernikusz adat- és információkezelési politikája

(1) A Kopernikusz-adatokat és -információkat ingyenes, teljes körű és nyílt adatpolitika keretében bocsátják a felhasználók rendelkezésére:

a) A Kopernikusz-felhasználók az összes Kopernikusz-adatot és -információt az egész világon ingyenesen sokszorosíthatják, terjeszthetik, közvetíthetik a nyilvánossághoz, kiigazíthatják, módosíthatják, és összekapcsolhatják azokat más adatokkal és információkkal;

b) az ingyenes, teljes körű és nyílt adatpolitikára az alábbi korlátozások érvényesek:

- a Kopernikusz-adatok és -információk formátumát, valamint aktualitási és terjesztési jellemzőit előre meg kell határozni;
- a Kopernikusz-szolgáltatások előállítására használt, adott esetben harmadik felektől származó adatok és információk engedélyezési feltételeit be kell tartani;
- a 34. cikk (1) bekezdésében említett általános biztonsági követelményekből eredő biztonsági korlátozásokat be kell tartani;
- védelmet kell biztosítani a Kopernikusz-adatokat és -információkat előállító vagy elérhetővé tevő rendszer működési zavarának kockázatával szemben;
- garantálni kell az európai felhasználók Kopernikusz-adatokhoz és -információkhoz való megbízható hozzáférésének védelmét.

(2) A Bizottság a 105. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogad el annak érdekében, hogy az (1) bekezdést a Kopernikusz-adatokhoz és -információkhoz való hozzáférésre és azok felhasználására vonatkozó előírások, feltételek és eljárások tekintetében rendelkezésekkel egészítse ki.

(3) A Kopernikusz-adatokhoz és -információkhoz való hozzáférésre és azok felhasználására vonatkozóan – ideértve a források feltüntetésére vonatkozó rendelkezéseket is – a Bizottság engedélyeket és tájékoztatókat ad ki, az e rendeletben és a (2) bekezdés szerinti felhatalmazáson alapuló jogi aktusokban meghatározott Kopernikusz-adatpolitikával összhangban.

VIII. CÍM

A PROGRAM TOVÁBBI KOMPONENSEI

I. FEJEZET

Világűr-megfigyelés

I. SZAKASZ

SST

53. cikk

Az SST alkalmazási köre

Az SST komponens a következő tevékenységeket támogatja:

a) a tagállamok földi és/vagy világűrbe telepített érzékelőiből álló hálózat létrehozása, fejlesztése és üzemeltetése, ideértve az Európai Űrügynökség által vagy nemzeti szinten működtetett uniós érzékelőket is, az objektumok feltérképezése és nyomon követése, valamint az űrobjektumok olyan európai jegyzékének létrehozása céljából, amely figyelembe veszi az 55. cikkben említett felhasználók igényeit;

b) az SST-adatok feldolgozása és elemzése nemzeti szinten az 54. cikkben említett SST-információk és -szolgáltatások előállítása érdekében;

c) az 54. cikkben említett SST-szolgáltatások nyújtása az 55. cikk említett jogalanyok számára;

d) technikai és igazgatási segítségnyújtás az uniós űrprogram és az 541/2014/EU határozattal létrehozott, az űrmegfigyelést és a Föld körüli pályán haladó objektumok nyomon követését támogató keret közötti átmenet biztosításához.

54. cikk

SST-szolgáltatások

(1) Az SST-szolgáltatások a következőket foglalják magukban:

a) az űreszközök közötti vagy egy-egy űreszköz és űrszemét közötti ütközések kockázatának értékelése, valamint ütközéselhárítási riasztások lehetséges kiadása az űreszközök indítása, kezdeti keringési pályán való tartózkodása, magasabb keringési pályára való áttérésük, a keringési pályán való üzemelésük és leszerelésük során;

b) az űreszközök keringési pályán való fragmentációjának, szétesésének vagy ütközésének észlelése és leírása;

c) az űrobjektumoknak és az űrszemétnek a Föld légkörébe való, irányítatlan visszatéréséhez kapcsolódó kockázatok értékelése és a vonatkozó információk előállítása, például a lehetséges becsapódás becsült idejére és valószínűsíthető helyére vonatkozóan;

d) az űrszemét elterjedésének megelőzése.

(2) Az SST-szolgáltatások térítésmentesen és megszakítás nélkül bármikor rendelkezésre állnak.

55. cikk

SST-felhasználók

(1) Az SST-alapfelhasználók körébe tartozik az összes tagállam, az EKSZ, a Bizottság, a Tanács, a köz- és a magánszféra űreszköz-tulajdonosai és -üzemeltetői, valamint az Unióban tevékenykedő, polgári védelemmel foglalkozó hatóságok.

(2) Az Unióban tevékenykedő egyéb köz- és magánszervezetek (nem alapfelhasználók) az 54. cikk (1) bekezdésének b)–d) pontjában említett szolgáltatások közül egyhez férhetnek hozzá, amennyiben az alábbi feltételek teljesülnek:

a) az adatokat nem kereskedelmi célokra használják;

b) a kapott adatok megfelelő biztonsági szintje biztosított.

A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján részletes rendelkezéseket fogadhat el az említett feltételekre és eljárásokra vonatkozóan. Az említett rendelkezéseket a 107. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárással kell elfogadni.

56. cikk

A tagállamok részvétele

(1) Azok a tagállamok, amelyek részt kívánnak venni az 54. cikkben említett SST-szolgáltatások nyújtásában, együttes javaslatot nyújtanak be a Bizottsághoz, amelyben igazolják a következő feltételek teljesülését:

a) a következők tulajdonjoga vagy hozzáférés a következőkhöz: az uniós SST-szolgáltatás céljára rendelkezésre álló megfelelő SST-érzékelők és az üzemeltetésüket végző humánerőforrások, vagy kifejezetten az SST-szolgáltatások céljára kialakított és az uniós SST-szolgáltatás céljára rendelkezésre álló megfelelő operatív elemzési és adatfeldolgozási képességek;

b) az érintett tagállam elvégezte és validálta az egyes SST-eszközök kezdeti biztonsági kockázatértékelését;

c) az 541/2014/EU határozat 6. cikke alapján elfogadott koordinációs tervet figyelembe vevő cselekvési terv az e rendelet 53. cikkében meghatározott tevékenységek végrehajtására vonatkozóan;

d) a különböző tevékenységek elosztása az 57. cikk alapján kijelölt szakértői csoportok között;

e) a 4. cikkben említett célkitűzések eléréséhez szükséges adatok megosztására vonatkozó szabályok.

Az SST-szolgáltatások nyújtásában részt venni kívánó tagállamoknak külön kell bizonyítaniuk az a) és b) pontban meghatározott feltételek teljesítését.

(2) Az (1) bekezdés a) és b) pontjában említett feltételeket azon részt vevő tagállamok esetében teljesítettnek kell tekinteni, amelyek kijelölt nemzeti szervezetei e rendelet hatálybalépésének napján az 541/2014/EU határozat 7. cikkének megfelelően létrehozott konzorcium tagjai.

(3) Amennyiben nem került sor az (1) bekezdésnek megfelelő együttes javaslat benyújtására, vagy ha a Bizottság úgy ítéli meg, hogy a benyújtott együttes javaslat nem felel meg az (1) bekezdésben említett feltételeknek, legalább három olyan tagállam, amelyről viszont megállapítást nyert, hogy megfelel az (1) bekezdésben meghatározott feltételeknek, közösen ajánlatot nyújthat be a Bizottsághoz a keringési pályák egy-egy konkrét alosztálya tekintetében.

(4) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján részletes rendelkezéseket fogadhat el az (1)–(3) bekezdésben említett eljárásokra és elemekre vonatkozóan. Az említett végrehajtási intézkedéseket a 107. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárással kell elfogadni.

57. cikk

A tagállami részvétel szervezeti kerete

(1) Minden olyan tagállam, amely a Bizottság által az 56. cikk (1) bekezdése szerint megfelelőnek ítélt vagy a Bizottság által az 56. cikk (3) bekezdésben említett eljárással kiválasztott javaslatot nyújtott be, kijelöl a képviseletére egy, a területén székhellyel rendelkező partnerségalkotó nemzeti szervezetet.

(2) Az (1) bekezdés szerint kijelölt partnerségalkotó nemzeti szervezetek megállapodást kötnek arról, hogy SST-partnerséget hoznak létre, és a megállapodásban rögzítik az 53. cikkben említett tevékenységek végrehajtásában való együttműködésük szabályait és mechanizmusait. A megállapodásnak tartalmaznia kell különösen az 56. cikk (1) bekezdésének c)–e) pontjában említett elemeket, valamint rendelkeznie kell egy olyan kockázatkezelési struktúra létrehozásáról, amely biztosítja az SST-adatok és -információk felhasználására és biztonságos cseréjére vonatkozó rendelkezések végrehajtását.

(3) A partnerségalkotó nemzeti szervezetek a (6) bekezdésben említett szakértői csoportok tevékenységei alapján, valamint a többéves tervvel, a releváns fő teljesítménymutatókkal és a felhasználói igényekkel összhangban jó minőségű uniós SST-szolgáltatásokat fejlesztenek ki. A többéves tervet és a fő teljesítménymutatókat a Bizottság fogadhatja el végrehajtási jogi aktusok révén a 107. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárással.

(4) A partnerségalkotó nemzeti szervezetek a meglévő és lehetséges jövőbeli érzékelőket hálózatba szervezik azok összehangolt és optimalizált működtetése érdekében, valamint egy naprakész közös európai jegyzék létrehozása és fenntartása céljából.

(5) A részt vevő tagállamok a 34. cikk (1) bekezdésében említett általános biztonsági követelmények alapján biztonsági akkreditációt végeznek.

(6) Az SST-ben részt vevő tagállamok szakértői csoportokat jelölnek ki a különböző SST-tevékenységekkel kapcsolatos konkrét kérdésekkel való foglalkozás céljára. A szakértői csoportok állandó jellegűek, irányításukról és személyi állományukról az őket felállító tagállamok partnerségalkotó nemzeti szervezetei határoznak, és minden partnerségalkotó nemzeti szervezetből vehet részt tag a szakértői csoportban.

(7) A partnerségalkotó nemzeti szervezetek és a szakértői csoportok biztosítják az SST-adatok, -információk és -szolgáltatások védelmét.

(8) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján részletes szabályokat fogad el a tagállamok SST-ben való részvétele szervezeti keretének működéséről. Az említett végrehajtási jogi aktusokat a 107. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárással kell elfogadni.

58. cikk

SST-kapcsolattartó pont

(1) A Bizottság az SST-kapcsolattartó pontot a biztonsági kérdésekben szerzett legmagasabb szintű szaktudás alapján választja ki. A kapcsolattartó pont feladatai:

a) gondoskodik az SST-információk központosításához, tárolásához és az SST-felhasználók számára történő elérhetővé tételéhez szükséges biztonságos interfészekről, biztosítva az információk megfelelő kezelését és nyomonkövethetőségét;

b) közvetlen jelentéstétel az SST-szolgáltatások teljesítményéről;

c) visszajelzések gyűjtése annak érdekében, hogy biztosítsák a szolgáltatások összehangolását a felhasználói elvárásokkal;

d) a szolgáltatások használatának támogatása, előmozdítása és ösztönzése.

(2) A partnerségalkotó nemzeti szervezetek megkötik a szükséges végrehajtási intézkedésekre vonatkozó megállapodásokat az SST-kapcsolattartó ponttal.

II. SZAKASZ

Űridőjárás és Föld-közeli objektumok

59. cikk

Űridőjárással kapcsolatos tevékenységek

(1) Az űridőjárással kapcsolatos funkció a következő tevékenységeket támogathatja:

a) a (2) bekezdés b) pontjában meghatározott ágazatokban a felhasználók igényeinek felmérése és azonosítása annak meghatározása céljából, hogy mely űrmeteorológiai szolgáltatások nyújtására kerüljön sor;

b) űrmeteorológiai szolgáltatások nyújtása az űridőjárási információk felhasználói számára az azonosított felhasználói igények és műszaki követelmények szerint.

(2) Az űrmeteorológiai szolgáltatásoknak megszakítás nélkül rendelkezésre kell állniuk, és kiválasztásuk a következő szabályok szerint történhet:

a) a Bizottság a felhasználói igényeknek, a szolgáltatások technológiai felkészültségének és a kockázatértékelés eredményének megfelelően rangsorolja az uniós szinten megvalósítandó űrmeteorológiai szolgáltatásokat;

b) az űrmeteorológiai szolgáltatás a következő ágazatok védelméhez járulhat hozzá: űreszközök, légi közlekedés, GNSS-rendszerek, elektromos villamosenergia-hálózatok és kommunikáció.

(3) Az űrmeteorológiai szolgáltatásokat ellátó jogalanyokat ajánlati felhívás útján kell kiválasztani.

60. cikk

A Föld-közeli objektumokkal kapcsolatos tevékenységek

(1) A Föld-közeli objektumokkal kapcsolatos funkció a következő tevékenységeket támogathatja:

a) a Föld-közeli objektumok felderítésére és nyomon követésére irányuló tagállami kapacitások feltérképezése;

b) a tagállami létesítmények és kutatóközpontok hálózatba szervezésének előmozdítása;

c) a (2) bekezdésben említett szolgáltatás kifejlesztése.

(2) Abban az esetben, ha egy objektum megközelíti a Földet, a Bizottság elláthatja az Unió és a polgári védelemmel foglalkozó érintett nemzeti hatóságok intézkedéseinek koordinálását.

II. FEJEZET

Govsatcom

61. cikk

A Govsatcom alkalmazási köre

A Govsatcom komponens keretében a műholdas kommunikációs kapacitások és szolgáltatások uniós szinten összevonásra kerülnek, az ilyen kapacitásokból és szolgáltatásokból közös uniós eszköztárat alakítanak ki. Ez a komponens a következőkre terjed ki:

a) a földi szegmenst alkotó infrastruktúra fejlesztése, kiépítése és üzemeltetése;

b) a Govsatcom-szolgáltatások nyújtásához szükséges műholdas kommunikációs kapacitás, szolgáltatások és felhasználói berendezések beszerzése;

c) a Govsatcom felhasználói berendezések további interoperabilitásához és szabványosításához szükséges intézkedések.

62. cikk

A Govsatcom keretében biztosított kapacitások és szolgáltatások

(1) A Govsatcom-felhasználók számára ingyenesen biztosított Govsatcom-kapacitásokat és -szolgáltatásokat a (3) bekezdésben említett szolgáltatásportfólió szerint kell rendelkezésre bocsátani, a (2) bekezdésben említett üzemeltetési követelményeknek, a 34. cikk (1) bekezdésében említett Govsatcom-specifikus biztonsági követelményeknek, valamint a 65. cikkben említett megosztási és elsőbbségi szabályoknak megfelelően.

(2) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján elfogadja a Govsatcom keretében nyújtott szolgáltatásokra vonatkozó működési követelményeket az igénybevétel egyes eseteire, tehát a válságkezelésre, valamint a kulcsfontosságú infrastruktúra felügyeletére és kezelésére – a diplomáciai kommunikációs hálózatokat is ideértve – vonatkozó műszaki előírások formájában. E működési követelményeknek a felhasználói igények részletes elemzésén kell alapulniuk, és figyelembe kell venniük a meglévő felhasználói berendezések és hálózatok támasztotta követelményeket. Az említett végrehajtási jogi aktusokat a 107. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárással kell elfogadni.

(3) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján elfogadja a Govsatcom keretében nyújtott szolgáltatások szolgáltatásportfólióját, amely a műholdas kommunikációs kapacitások és szolgáltatások, valamint azok attribútumai kategóriáinak listáját tartalmazza, beleértve a földrajzi lefedettséget, a frekvenciát, a sávszélességet, a felhasználói berendezéseket és a biztonsági elemeket. Ezeknek az intézkedéseknek az (1) bekezdésben említett működési és biztonsági követelményeken kell alapulniuk, és a felhasználók számára uniós szinten nyújtott szolgáltatásoknak elsőbbséget kell biztosítaniuk. Az említett végrehajtási jogi aktusokat a 107. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárással kell elfogadni.

(4) A Govsatcom-felhasználók a szolgáltatásportfólióban felsorolt kapacitásokhoz és szolgáltatásokhoz a 66. cikkben említett Govsatcom-központokon keresztül férnek hozzá.

63. cikk

A műholdas kommunikációs kapacitások és szolgáltatások biztosítói

E komponens keretében a következő jogalanyok nyújthatnak műholdas kommunikációs kapacitásokat és szolgáltatásokat:

a) Govsatcom-résztvevők és

b) azok a jogi személyek, amelyeket műholdas kapacitások vagy szolgáltatások nyújtására megfelelően akkreditáltak a 36. cikkben említett biztonsági akkreditációs eljárás szerint, a 34. cikk (1) bekezdésében említett, a Govsatcom komponensre vonatkozó különleges biztonsági követelmények alapján.

64. cikk

A Govsatcom igénybevétele

(1) A következő jogalanyok lehetnek Govsatcom-felhasználók, amennyiben biztonsági szempontból kritikus küldetések, műveletek és infrastruktúrák felügyeletével és irányításával kapcsolatos feladatokkal bízták meg őket:

a) uniós vagy tagállami hatóság vagy közhatalmi feladat ellátásával megbízott valamely szerv;

b) természetes vagy jogi személy.

(2) A Govsatcom-felhasználóknak egy, a 67. cikkben említett résztvevőtől megfelelő felhatalmazást kell kapniuk a Govsatcom-kapacitások és -szolgáltatások használatára.

65. cikk

Megosztási és elsőbbségi szabályok

(1) A közös műholdas kommunikációs kapacitások, szolgáltatások és felhasználói berendezések Govsatcom-résztvevők közötti megosztását és az idevágó elsőbbségi szabályokat a felhasználók uniós és tagállami szintű biztonsági kockázatainak elemzése alapján kell megállapítani. A megosztás és az elsőbbségi szabályok az uniós szintű felhasználókat részesítik előnyben.

(2) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján részletes szabályokat fogad el a kapacitások, a szolgáltatások és a felhasználói berendezések megosztására és az idevágó elsőbbségi szabályokra vonatkozóan, figyelembe véve az igénybevétel különböző esetei iránti várható igényt és az említett igénybevételi esetekben felmerülő biztonsági kockázatok elemzését. Az említett végrehajtási jogi aktusokat a 107. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárással kell elfogadni.

(3) Az ugyanazon Govsatcom-résztvevő által felhatalmazott Govsatcom-felhasználók között a műholdas kommunikációs kapacitások és szolgáltatások megosztását és elsőbbségi szabályait a szóban forgó résztvevő határozza meg és hajtja végre.

66. cikk

A földi szegmenst alkotó infrastruktúra és üzemeltetése

(1) A földi szegmens magában foglalja az ahhoz szükséges infrastruktúrát, hogy a felhasználók számára a 65. cikknek megfelelően szolgáltatásokat lehessen nyújtani, különösen a Govsatcom-központokat, amelyeket e komponens keretében a Govsatcom-felhasználóknak a műholdas kommunikációs kapacitások és szolgáltatások szolgáltatóihoz való csatlakozása érdekében kell beszerezni.

(2) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján meghatározza a földi szegmenst alkotó infrastruktúra helyét. Az említett végrehajtási jogi aktusokat a 107. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárással kell elfogadni.

67. cikk

Govsatcom-résztvevők és illetékes hatóságok

(1) A tagállamok, a Tanács, a Bizottság és az EKSZ annyiban Govsatcom-résztvevők, hogy ők adnak felhatalmazást a Govsatcom-felhasználók számára, illetve a műholdas kommunikációs

kapacitásokat vagy a földi szegmensek számára kialakított helyszíneket, illetve a földi szegmenshez tartozó létesítmények bizonyos részeit ők biztosítják.

(2) Az uniós ügynökségek akkor válhatnak Govsatcom-résztvevővé, ha az azokat felügyelő uniós intézménytől erre felhatalmazást kaptak.

(3) Minden résztvevő kijelöl egy illetékes Govsatcom-hatóságot.

(4) Az illetékes Govsatcom-hatóság gondoskodik az alábbiakról:

a) a szolgáltatások igénybevétele az idevágó biztonsági követelményeknek megfelelően történik;

b) a Govsatcom-felhasználók hozzáférési jogainak meghatározása és kezelése;

c) a felhasználói berendezések és a hozzájuk tartozó elektronikus kommunikációs kapcsolatok és információk használata és kezelése az idevágó biztonsági követelményeknek megfelelően történik;

d) központi kapcsolattartó pont létrehozása, amely szükség esetén segítséget nyújt a biztonságot veszélyeztető kockázatok és fenyegetések jelentéséhez, különösen az e komponens keretében nyújtott szolgáltatásokat érintő, potenciálisan káros elektromágneses interferencia észlelését illetően.

68. cikk

A Govsatcom-kínálat és -kereslet nyomon követése

A Bizottság a kínálat és a kereslet közötti egyensúly optimalizálása érdekében az új kockázatokat és fenyegetéseket, valamint az új technológiai fejlesztéseket is szem előtt tartva folyamatosan figyelemmel kíséri a Govsatcom-kapacitások és -szolgáltatások kínálatát és az azok iránti kereslet alakulását.

69. cikk

Felülvizsgálatra vonatkozó rendelkezés a Govsatcommal kapcsolatban

A Bizottság 2024 végéig értékeli a Govsatcom komponens végrehajtását, különösen a műholdas kommunikációs kapacitásokkal kapcsolatos felhasználói igények alakulása tekintetében. Az értékelésnek különösen arra kell kiterjednie, hogy van-e igény további űrinfrastruktúrára. Az értékelést szükség esetén a Govsatcom komponensen belüli további űrinfrastruktúra kifejlesztésére irányuló javaslatnak kell kísérnie.

IX. CÍM

AZ EURÓPAI UNIÓ ŰRPROGRAMÜGYNÖKSÉGE

I. FEJEZET

Az Ügynökséggel kapcsolatos általános rendelkezések

70. cikk

Az Ügynökség jogállása

(1) Az Ügynökség az Unió szerve. Az Ügynökség jogi személyiséggel rendelkezik.

(2) Az Ügynökség minden egyes tagállamban az adott jog szerint a jogi személyeket megillető legteljesebb jogképességgel rendelkezik. Különösen ingó- és ingatlanvagyont szerezhet, illetve idegeníthet el, és perképességgel rendelkezik.

(3) Az Ügynökséget ügyvezető igazgatója képviseli.

71. cikk

Az Ügynökség székhelye

Az Ügynökség székhelye Prága (Cseh Köztársaság).

II. FEJEZET

Az Ügynökség felépítése

72. cikk

Igazgatási és irányítási struktúra

(1) Az Ügynökség igazgatási és irányítási struktúráját a következők alkotják:

a) az Igazgatótanács;

b) az ügyvezető igazgató;

c) a Biztonsági Akkreditációs Tanács.

(2) Az Igazgatótanács, az ügyvezető igazgató, a Biztonsági Akkreditációs Tanács és annak elnöke együttműködnek annak érdekében, hogy az Ügynökség működését és a koordinációt az Ügynökség belső szabályai – például az Igazgatótanács eljárási szabályzata, a Biztonsági Akkreditációs Tanács eljárási szabályzata, az Ügynökségre vonatkozó pénzügyi szabályok, a személyzeti állomány jogállására vonatkozó végrehajtási szabályok és a dokumentumokhoz való hozzáférésre vonatkozó részletes szabályok – által meghatározott eljárásokkal összhangban biztosítsa.

73. cikk

Igazgatótanács

(1) Az Igazgatótanács a tagállamok egy-egy képviselőjéből és a Bizottság négy képviselőjéből áll, akik valamennyien szavazati joggal rendelkeznek. Az Igazgatótanács egy, az Európai Parlament által kijelölt tagot is magában foglal, aki nem rendelkezik szavazati joggal.

(2) A Biztonsági Akkreditációs Tanács elnöke vagy alelnöke, a Tanács egy képviselője, a főképviselő egy képviselője, valamint az Európai Űrügynökség egy képviselője az Igazgatótanács eljárási szabályzatában megállapított feltételek mellett meghívást kap az Igazgatótanács ülésein megfigyelői minőségben való részvételre.

(3) Az Igazgatótanács minden tagja mellé póttagot neveznek ki. A tagot távollétében a póttag képviseli.

(4) Az Igazgatótanács tagjait és póttagjait az Ügynökség alapvető feladatai terén meglévő tudásuk alapján kell kinevezni, a megfelelő vezetői, igazgatási és költségvetési készségeik figyelembevételével. Az Igazgatótanács tevékenységei folytonosságának biztosítása érdekében az Európai Parlament, a Bizottság és a tagállamok törekednek képviselőik Igazgatótanácson belüli cserélődésének korlátozására. Valamennyi félnek törekednie kell a férfi és női képviselők kiegyensúlyozott arányára az Igazgatótanácsban.

(5) Az Igazgatótanács tagjainak és póttagjainak megbízatása négy évre szól, és egyszer megújítható.

(6) Adott esetben a harmadik országok vagy nemzetközi szervezetek képviselőinek részvételéről és a részvétel feltételeiről a 98. cikkben említett megállapodásokban kell rendelkezni, az Igazgatótanács eljárási szabályzatának betartásával.

74. cikk

Az Igazgatótanács elnöke

(1) Az Igazgatótanács a szavazati joggal rendelkező tagjai közül elnököt és alelnököt választ. Az alelnök hivatalból helyettesíti az elnököt, amennyiben ez utóbbi nem tudja ellátni feladatait.

(2) Az elnök és az alelnök megbízatása két évre szól, és egyszer megújítható. A megbízatás lejár, amint az adott személy igazgatótanácsi tagsága megszűnik.

(3) Az Igazgatótanács felmentheti az elnököt, az alelnököt vagy mindkettőt.

75. cikk

Az Igazgatótanács ülései

(1) Az Igazgatótanács üléseit az elnök hívja össze.

(2) Az ügyvezető igazgató részt vesz a tanácskozásokon, amennyiben az elnök másként nem dönt. Szavazati joggal nem rendelkezik.

(3) Az Igazgatótanács évente két rendes ülést tart. Az Igazgatótanács az elnök kezdeményezésére vagy tagjai egyharmadának kérésére is összeül.

(4) Az Igazgatótanács az üléseire megfigyelőként meghívhat bárkit, akinek véleménye érdeklődésre tarthat számot. Az Igazgatótanács tagjai – az eljárási szabályzatra figyelemmel – tanácsadók és szakértők segítségét is igénybe vehetik.

(5) [A program bármely olyan komponense esetében, amely érzékeny nemzeti infrastruktúra használatát igényli, csak az ilyen infrastruktúrával rendelkező tagállamok képviselői, valamint a Bizottság képviselője vehet részt az Igazgatótanács ülésein és tanácskozásain, és csak ők szavazhatnak. Abban az esetben, ha az Igazgatótanács elnöke nem az ilyen infrastruktúrával rendelkező tagállamok valamelyikének képviselője, akkor az ilyen infrastruktúrával rendelkező tagállamok képviselői helyettesítik.]

(6) Az Igazgatótanács számára az Ügynökség biztosítja a titkárságot.

76. cikk

Az Igazgatótanács szavazási szabályai

(1) E rendelet eltérő rendelkezése hiányában az Igazgatótanács határozatait a szavazati joggal rendelkező tagjainak többségével hozza meg.

Az Igazgatótanács elnökének és alelnökének megválasztásához és felmentéséhez, valamint a költségvetés és a munkaprogramok elfogadásához a szavazati joggal rendelkező tagok kétharmados szavazattöbbségére van szükség.

(2) Minden tagállami és bizottsági képviselő egy szavazattal rendelkezik. Valamely szavazati joggal rendelkező tag távollétében a póttagja jogosult a szavazati joga gyakorlására. Az ügyvezető igazgató nem vesz részt a szavazásban. A 77. cikk (2) bekezdésének a), b), f), j) és k) pontján, valamint a 77. cikk (5) bekezdésén alapuló határozatok – az V. cím II. fejezete szerinti ügyek kivételével – csak a Bizottság képviselőinek igenlő szavazatával fogadhatók el.

(3) Az Igazgatótanács eljárási szabályzata részletesebb szavazási szabályokat állapít meg, különösen azzal kapcsolatban, hogy egy tag milyen feltételek szerint járhat el egy másik tag nevében.

77. cikk

Az Igazgatótanács feladatai

(1) Az Igazgatótanács gondoskodik arról, hogy az Ügynökség a ráruházott feladatokat az e rendeletben meghatározott feltételeknek megfelelően lássa el, és meghoz minden ehhez szükséges határozatot a Biztonsági Akkreditációs Tanács által az V. cím II. fejezet szerinti tevékenységekkel kapcsolatosan ellátott hatáskörök sérelme nélkül.

(2) Az Igazgatótanács továbbá:

a) minden év november 15-ig – a Biztonsági Akkreditációs Tanács által a 80. cikk b) pontjának megfelelően kidolgozott rész változatlan formában való beillesztését és a Bizottság véleményének kézhezvételét követően – elfogadja az Ügynökség soron következő évre vonatkozó munkaprogramját;

b) teljesíti a 84. cikk (5), (6), (10) és (11) bekezdésében előírt, költségvetéssel kapcsolatos feladatait;

c) felügyeli a Galileo Biztonsági Megfigyelőközpont működését a 34. cikk (3) bekezdés b) pontjában említettek szerint;

d) a 94. cikknek megfelelően rendelkezéseket fogad el az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság dokumentumaihoz való nyilvános hozzáférésről szóló, 2001. május 30-i 1049/2001/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet[32] végrehajtására;

e) jóváhagyja a 98. cikkben említett szabályokat azt követően, hogy e szabályoknak a biztonsági akkreditációt érintő rendelkezéseiről konzultált a Biztonsági Akkreditációs Tanáccsal;

f) elfogadja a feladatai teljesítéséhez szükséges technikai eljárásokat;

g) a Biztonsági Akkreditációs Tanács által a 80. cikk c) pontjának megfelelően kidolgozott rész változtatás nélküli beillesztését követően elfogadja az Ügynökség tevékenységeiről és kilátásairól szóló éves jelentést, és július 1-jéig továbbítja azt az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, a Bizottságnak és a Számvevőszéknek;

h) biztosítja a 102. cikkben meghatározott értékelésekből és ellenőrzésekből, továbbá az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) vizsgálataiból és valamennyi belső és külső ellenőrzési jelentésből származó következtetés és ajánlás megfelelő nyomon követését, és az értékelési eljárások eredménye szempontjából releváns valamennyi információt továbbítja a költségvetési hatóságnak;

i) a 31. cikk (2) bekezdésében említett pénzügyi partnerségi keretmegállapodások aláírása előtt konzultál az ügyvezető igazgatóval annak kezdeményezésére;

j) elfogadja az Ügynökség 96. cikkben említett biztonsági szabályait;

k) az ügyvezető igazgató javaslata alapján csalás elleni stratégiát hagy jóvá;

[32] Az Európai Parlament és a Tanács 1049/2001/EK rendelete (2001. május 30.) az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság dokumentumaihoz való nyilvános hozzáférésről (HL L 145., 2001.5.31., 43. o.).

l) szükség esetén és az ügyvezető igazgató javaslatai alapján jóváhagyja a 77. cikk (1) bekezdésének n) pontjában említett szervezeti felépítést;

m) a Bizottság és a főképviselő megfelelő bevonásával biztonsági tanácsadó testületet hoz létre, amely a tagállamok képviselőiből áll, akiket a terület elismert szakértői közül választottak ki annak érdekében, hogy műszaki szakértelmükkel támogassák az Ügynökség munkáját, különösen a kiberfenyegetések tekintetében;

n) számvitelért felelős – a személyzeti szabályzat és az egyéb alkalmazottakra vonatkozó alkalmazási feltételek hatálya alatt álló – tisztviselőt nevez ki (aki lehet a Bizottság számvitelért felelős tisztviselője), aki feladatai ellátása során teljes mértékben függetlenül jár el;

o) elfogadja és közzéteszi eljárási szabályzatát.

(3) Az Ügynökség személyi állománya tekintetében az Igazgatótanács gyakorolja az Európai Unió tisztviselőinek személyzeti szabályzatában (a továbbiakban: személyzeti szabályzat), illetve az egyéb alkalmazottakra vonatkozó alkalmazási feltételekben a kinevezésre jogosult hatóságra, valamint a munkaszerződések megkötésére felhatalmazott hatóságra ruházott jogokat (a továbbiakban: a kinevezésre jogosult hatóságra ruházott hatáskörök).

Az Igazgatótanács – a személyzeti szabályzat 110. cikke szerinti eljárásnak megfelelően – a személyzeti szabályzat 2. cikkének (1) bekezdése és az egyéb alkalmazottakra vonatkozó alkalmazási feltételek 6. cikke alapján határozatot hoz, amellyel a kinevezésre jogosult hatóságra ruházott megfelelő hatásköröket az ügyvezető igazgatóra ruházza át, továbbá meghatározza e hatáskör-átruházás felfüggesztésének feltételeit. Az ügyvezető igazgató jelentést tesz az Igazgatótanácsnak ezen átruházott hatáskörök gyakorlásáról. Az ügyvezető igazgató jogosult e hatáskörök továbbruházására.

Az e bekezdés második albekezdése alkalmazásában, rendkívüli körülmények által indokolt esetben az Igazgatótanács határozat útján átmenetileg felfüggesztheti a kinevezésre jogosult hatóságra ruházott hatásköröknek az ügyvezető igazgatóra történő átruházását, valamint e hatásköröknek ez utóbbi által másra történő átruházását, és e hatásköröket maga gyakorolhatja vagy átruházhatja valamely tagjára, illetőleg a személyzetnek egy, az ügyvezető igazgatón kívüli tagjára.

A második albekezdéstől eltérve az Igazgatótanács az első albekezdésben – az V. cím II. fejezete szerinti tevékenységekben részt vevő személyi állomány felvétele, értékelése és új fokozatba sorolása, valamint az említett személyi állománnyal szembeni fegyelmi intézkedések tekintetében – meghatározott hatásköröket köteles a Biztonsági Akkreditációs Tanács elnökére átruházni.

Az Igazgatótanács elfogadja a személyzeti szabályzat és az egyéb alkalmazottakra vonatkozó alkalmazási feltételek végrehajtási intézkedéseit a személyzeti szabályzat 110. cikkében előírt eljárásnak megfelelően. Az V. cím II. fejezete szerinti tevékenységekben részt vevő személyi állomány felvétele, értékelése és új fokozatba sorolása, valamint az említett személyi állománnyal szembeni fegyelmi intézkedések tekintetében az Igazgatótanács először a Biztonsági Akkreditációs Tanáccsal konzultál, és kellőképpen figyelembe veszi annak észrevételeit.

Az Igazgatótanács elfogad továbbá egy határozatot, amelyben megállapítja a nemzeti szakértőknek az Ügynökséghez történő kirendelésére vonatkozó szabályokat. E határozat elfogadása előtt az Igazgatótanács konzultál a Biztonsági Akkreditációs Tanáccsal az V. cím II. fejezetében említett biztonsági akkreditációs tevékenységekben részt vevő nemzeti szakértők kirendelését illetően, és kellőképpen figyelembe veszi annak észrevételeit.

(4) Az ügyvezető igazgatót az Igazgatótanács nevezi ki, és megbízatását a 89. cikknek megfelelően meghosszabbíthatja vagy megszüntetheti.

(5) Az Igazgatótanács fegyelmi jogkört gyakorol az ügyvezető igazgató felett a teljesítményét illetően, különös tekintettel az Ügynökség hatáskörébe tartozó biztonsági kérdésekre, kivéve az V. cím II. fejezetével összhangban végzett tevékenységeket.

78. cikk

Ügyvezető igazgató

Az Ügynökséget az ügyvezető igazgató vezeti. Az ügyvezető igazgató a tevékenységéért felelősséggel tartozik az Igazgatótanácsnak.

79. cikk

Az ügyvezető igazgató feladatai

(1) Az ügyvezető igazgató a következő feladatokat látja el:

a) képviseli az Ügynökséget és aláírja 31. cikk (2) bekezdésében említett megállapodást;

b) előkészíti az Igazgatótanács munkáját és szavazati jog nélkül részt vesz az Igazgatótanács munkájában, a 76. cikk második albekezdésére figyelemmel;

c) végrehajtja az Igazgatótanács határozatait;

d) a Biztonsági Akkreditációs Tanács által a 80. cikk a) és b) pontjának megfelelően elkészített és elfogadott részek kivételével elkészíti az Ügynökség többéves és éves munkaprogramjait és azokat jóváhagyásra benyújtja az Igazgatótanácsnak;

e) végrehajtja a többéves és az éves munkaprogramokat, a Biztonsági Akkreditációs Tanács elnöke által végrehajtott részek kivételével;

f) az Igazgatótanács minden egyes ülésére jelentést készít az éves munkaprogram és adott esetben a többéves munkaprogram végrehajtása terén elért eredményekről, amelybe változatlan formában beilleszti a Biztonsági Akkreditációs Tanács elnöke által kidolgozott részt;

g) a Biztonsági Akkreditációs Tanács által a 80. cikk c) pontjának megfelelően az V. cím szerinti tevékenységek vonatkozásában elkészített és jóváhagyott rész kivételével elkészíti az Ügynökség tevékenységeiről és kilátásairól szóló éves jelentést, és azt jóváhagyásra benyújtja az Igazgatótanácsnak;

h) ellátja az Ügynökség napi ügyvitelét és minden szükséges intézkedést megtesz – beleértve belső igazgatási utasítások elfogadását és tájékoztatók közzétételét is – az Ügynökség e rendelettel összhangban történő működésének biztosítása érdekében;

i) a 84. cikknek megfelelően elkészíti az Ügynökség tervezett bevételeire és kiadásaira vonatkozó kimutatástervezetet, és a 85. cikknek megfelelően végrehajtja a költségvetést;

j) biztosítja, hogy az Ügynökség a Galileo Biztonsági Megfigyelőközpont üzemeltetőjeként követni tudja a 2014/496/KKBP határozat alapján hozott utasításokat és be tudja tölteni az 1104/2011/EU határozat 6. cikkében említett szerepét;

k) biztosítja az összes releváns, különösen a biztonsághoz kapcsolódó információ áramlását az Ügynökség 72. cikk (1) bekezdésében említett struktúráján belül;

l) meghatározza – az V. cím II. fejezete szerinti biztonsági akkreditációs tevékenységekkel kapcsolatos kérdések tekintetében a Biztonsági Akkreditációs Tanács elnökével szoros együttműködésben – az Ügynökség szervezeti felépítését, és jóváhagyásra benyújtja az Igazgatótanácsnak. Az Ügynökség felépítésének tükröznie kell a program különböző komponenseinek sajátosságait;

m) az Ügynökség személyi állománya tekintetében gyakorolja a 37. cikk (3) bekezdésének első albekezdésében meghatározott, az említett bekezdés második albekezdésének megfelelően ráruházott hatáskört;

n) biztosítja, hogy a titkárság és annak megfelelő működéséhez szükséges összes forrás a Biztonsági Akkreditációs Tanácsnak, a 37. cikk (3) bekezdésében említett szerveknek, valamint a Biztonsági Akkreditációs Tanács elnökének a rendelkezésére álljon;

o) cselekvési tervet készít a 102. cikkben említett értékelések megállapításai és ajánlásai nyomon követésének biztosítása érdekében – a cselekvési tervnek az V. cím II. fejezete szerinti tevékenységekre vonatkozó szakasza kivételével –, és a Biztonsági Akkreditációs Tanács által készített rész változatlan formában történő beillesztését követően évente kétszer jelentést nyújt be a Bizottságnak az elért eredményekről, amelyet tájékoztatás céljából az Igazgatótanácsnak is be kell nyújtani;

p) az Unió pénzügyi érdekei védelmében:

i. a csalás, korrupció és bármely más jogellenes tevékenység ellen megelőző intézkedéseket és hatékony ellenőrző intézkedéseket hoz;

ii. szabálytalanságok megállapítása esetén visszatérítteti a jogosulatlanul kifizetett összeget és adott esetben hatékony, arányos és visszatartó erejű közigazgatási és pénzügyi szankciókat alkalmaz;

q) kidolgozza az Ügynökség csalás elleni stratégiáját, amely – tekintettel a végrehajtandó intézkedések költség-haszon elemzésére – arányos a csalás kockázataival, és figyelembe veszi az OLAF vizsgálatainak megállapításait és ajánlásait, és jóváhagyásra benyújtja a stratégiát az Igazgatótanácsnak;

r) amennyiben erre felkérést kap, jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek feladatai ellátásáról. A Tanács felkérheti az ügyvezető igazgatót, hogy számoljon be feladatai ellátásáról.

(2) Az ügyvezető igazgató dönt arról, hogy az Ügynökség feladatainak hatékony és eredményes végrehajtása céljából szükséges-e egy vagy több munkatársat egy vagy több tagállamba kihelyezni. A helyi irodára vonatkozó döntést megelőzően az ügyvezető igazgató megszerzi a Bizottság, az Igazgatótanács és az érintett tagállam(ok) előzetes jóváhagyását. Az idevágó határozatban oly módon kell megállapítani a helyi iroda által ellátandó tevékenységek körét, hogy megelőzhetők legyenek a szükségtelen költségek és az Ügynökségen belüli igazgatási feladatkörök közötti indokolatlan átfedések. Az érintett tagállammal (tagállamokkal) székhely-megállapodás megkötésére lehet szükség.

80. cikk

A Biztonsági Akkreditációs Tanács igazgatási feladatai

A 37. cikkben említett feladatokon kívül a Biztonsági Akkreditációs Tanács az Ügynökség irányítása részeként:

a) elkészíti és jóváhagyja a többéves munkaprogramnak az V. cím II. fejezete szerinti működési tevékenységekkel, valamint az e tevékenységek elvégzéséhez szükséges pénzügyi és

humánerőforrásokkal kapcsolatos részét, és időben benyújtja az Igazgatótanácsnak annak érdekében, hogy az bekerüljön a többéves munkaprogramba;

b) elkészíti és jóváhagyja az éves munkaprogramnak az V. cím II. fejezete szerinti működési tevékenységekkel, valamint az e tevékenységek elvégzéséhez szükséges pénzügyi és humánerőforrásokkal kapcsolatos részét, és időben benyújtja az Igazgatótanácsnak annak érdekében, hogy az bekerüljön az éves munkaprogramba;

c) elkészíti és jóváhagyja az éves jelentésnek az Ügynökségnek az V. cím II. fejezetében meghatározott tevékenységeivel és kilátásaival, valamint az e tevékenységek és kilátások teljesítéséhez szükséges pénzügyi és humánerőforrásokkal kapcsolatos részét, és időben benyújtja az Igazgatótanácsnak annak érdekében, hogy az bekerüljön az éves jelentésbe.

81. cikk

A Biztonsági Akkreditációs Tanács elnöke

(1) A Biztonsági Akkreditációs Tanács a szavazati joggal rendelkező tagok kétharmados többségével tagjai közül egy elnököt és egy alelnököt választ. Amennyiben a Biztonsági Akkreditációs Tanács két ülését követően nem sikerült kétharmados többséget elérni, elég az egyszerű többség.

(2) Az alelnök hivatalból helyettesíti az elnököt, amennyiben ez utóbbi nem tudja ellátni feladatait.

(3) A Biztonsági Akkreditációs Tanács felmentheti az elnököt, az alelnököt vagy mindkettőt. A felmentésre vonatkozó határozatot kétharmados többséggel fogadja el.

(4) A Biztonsági Akkreditációs Tanács elnökének és alelnökének megbízatása két évre szól, és egyszer megújítható. Az elnök vagy az alelnök megbízatása lejár, amikor az adott személy biztonsági akkreditációs tanácsi tagsága megszűnik.

82. cikk

A Biztonsági Akkreditációs Tanács szervezeti felépítése

(1) A Biztonsági Akkreditációs Tanácsnak a feladatai független ellátásához szükséges valamennyi emberi és anyagi erőforrás rendelkezésére áll. A 36. cikk i) pontjában említett önállósági és függetlenségi elvek sérelme nélkül hozzáféréssel rendelkezik továbbá a feladatai teljesítése szempontjából hasznos, az Ügynökség és annak egyéb szervei rendelkezésére álló valamennyi információhoz.

(2) A program különféle komponenseivel kapcsolatos célkitűzésekkel összhangban a Biztonsági Akkreditációs Tanács és a felügyelete alá tartozó ügynökségi személyi állomány az Ügynökség többi tevékenységétől, különösen a rendszerek hasznosításához kapcsolódó működési tevékenységektől függetlenül és önállóan végzi a munkáját. Az Ügynökség személyzetének a Biztonsági Akkreditációs Tanács felügyelete alatt álló egyik tagja sem kaphat egyidejűleg más feladatokat az Ügynökségen belül.

E célból az Ügynökségen belül szervezetileg ténylegesen szét kell választani az V. cím II. fejezete szerinti tevékenységekben részt vevő személyi állományt és az Ügynökség személyi állományának többi részét. A Biztonsági Akkreditációs Tanács haladéktalanul tájékoztatja az ügyvezető igazgatót, az Igazgatótanácsot és a Bizottságot bármely olyan körülményről, amely veszélyeztetheti önállóságát vagy függetlenségét. Abban az esetben, ha az Ügynökségen belül nem orvosolható a helyzet, a Bizottság a megfelelő felekkel konzultálva vizsgálatot végez. E vizsgálat eredményének alapján a Bizottság megteszi az

Ügynökség által végrehajtandó, megfelelő enyhítő intézkedéseket, és ezekről tájékoztatja az Európai Parlamentet és a Tanácsot.

(3) A Biztonsági Akkreditációs Tanács különleges alárendelt, az utasításai alapján működő szerveket hoz létre, amelyek feladata egyes meghatározott ügyek kezelése. A Biztonsági Akkreditációs Tanács, miközben biztosítja a munka szükséges folyamatosságát, létrehoz egy testületet, amelynek feladata a biztonsági elemzések felülvizsgálata és tesztelése, valamint a vonatkozó kockázati jelentések elkészítése annak érdekében, hogy segítse a Biztonsági Akkreditációs Tanácsot határozatainak előkészítését. A Biztonsági Akkreditációs Tanács az említett testület munkájának elősegítése érdekében szakértői csoportokat hozhat létre és szüntethet meg.

83. cikk

A Biztonsági Akkreditációs Tanács elnökének feladatai

(1) A Biztonsági Akkreditációs Tanács elnöke gondoskodik arról, hogy a Tanács teljesen függetlenül lássa el biztonsági akkreditációs tevékenységeit, valamint elvégzi az alábbi feladatokat:

a) a Biztonsági Akkreditációs Tanács felügyelete mellett irányítja a biztonsági akkreditációs tevékenységeket;

b) a Biztonsági Akkreditációs Tanács felügyelete mellett végrehajtja az Ügynökség többéves és éves munkaprogramjainak az V. cím II. fejezete szerinti részét;

c) együttműködik az ügyvezető igazgatóval annak érdekében, hogy segítse a létszámterv 84. cikk (4) bekezdésében említett tervezetének és az Ügynökség szervezeti felépítésének a kialakításában;

d) elkészíti az elért eredményekről szóló jelentésnek az V. cím II. fejezete szerinti működési tevékenységeket ismertető szakaszát, és azt kellő időben benyújtja a Biztonsági Akkreditációs Tanácsnak és az ügyvezető igazgatónak ahhoz, hogy az bekerülhessen az elért eredményekről szóló jelentésbe;

e) elkészíti az éves jelentésnek és a cselekvési tervnek az V. cím II. fejezete által felölelt működési tevékenységeket ismertető szakaszát, és azt kellő időben benyújtja az ügyvezető igazgatónak;

f) képviseli az Ügynökséget az V. cím II. fejezete szerinti tevékenységekkel és határozatokkal kapcsolatban;

g) az Ügynökségnek az V. cím II. fejezete által felölelt tevékenységeket végző személyi állománya tekintetében gyakorolja a 77. cikk (3) bekezdésének első albekezdésében említett, a 77. cikk (3) bekezdésének negyedik albekezdésével összhangban ráruházott hatáskört.

(2) Az V. cím II. fejezete szerinti tevékenységekkel kapcsolatosan az Európai Parlament és a Tanács felkérheti a Biztonsági Akkreditációs Tanács elnökét arra, hogy vegyen részt az említett intézményeknél az Ügynökség munkájáról és kilátásairól, ezen belül a többéves és az éves munkaprogramról szóló véleménycserében.

III. FEJEZET

Az Ügynökséggel kapcsolatos pénzügyi rendelkezések

84. cikk

Az Ügynökség költségvetése

(1) Egyéb források és díjak – különösen a 36. cikkben említettek – sérelme nélkül, a bevételek és kiadások egyensúlyának biztosítása érdekében az Ügynökség bevétele magában foglalja az Unió költségvetésében szereplő uniós hozzájárulást.

(2) Az Ügynökség kiadásai fedezik a személyi, igazgatási és infrastrukturális kiadásokat, a működési költségeket, valamint a Biztonsági Akkreditációs Tanács – köztük a 37. cikk (3) bekezdésében említett szervek – működésével és az Ügynökség által feladatai ellátása céljából kötött szerződésekkel és megállapodásokkal kapcsolatos kiadásokat.

(3) A bevételeknek és kiadásoknak egyensúlyban kell lenniük.

(4) Az ügyvezető igazgató – a Biztonsági Akkreditációs Tanács elnökével szoros együttműködésben – az V. cím II. fejezete által felölelt tevékenységekre vonatkozóan kimutatástervezetet készít az Ügynökség következő pénzügyi évre vonatkozó tervezett bevételeiről és kiadásairól, világosan elkülönítve a kimutatástervezetnek az Ügynökség biztonsági akkreditációs tevékenységeire és egyéb tevékenységeire vonatkozó elemeit. A Biztonsági Akkreditációs Tanács elnöke az említett tervezetről írásbeli nyilatkozatot készíthet, az ügyvezető igazgató pedig a tervezett bevételekre és kiadásokra vonatkozó kimutatás tervezetét és a nyilatkozatot a létszámterv tervezetével együtt megküldi az Igazgatótanácsnak és a Biztonsági Akkreditációs Tanácsnak.

(5) Az Igazgatótanács – a tervezett bevételekre és kiadásokra vonatkozó kimutatástervezet alapján és az V. cím II. fejezete által felölelt tevékenységek tekintetében a Biztonsági Akkreditációs Tanáccsal szoros együttműködésben – minden évben összeállítja az Ügynökség következő évi, tervezett bevételekre és kiadásokra vonatkozó kimutatását.

(6) Az Igazgatótanács január 31-ig továbbítja az egységes programozási dokumentum tervezetét – amely magában foglalja többek között a tervezett bevételekre és kiadásokra vonatkozó kimutatást, a tervezett létszámtervet és az ideiglenes éves munkaprogramot – a Bizottságnak és azon harmadik országoknak vagy nemzetközi szervezeteknek, amelyekkel az Ügynökség a 98. cikkel összhangban megállapodásokat kötött.

(7) A Bizottság továbbítja a tervezett bevételekre és kiadásokra vonatkozó kimutatást az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak (a továbbiakban: a költségvetési hatóság) az Európai Unió általános költségvetés-tervezetével együtt.

(8) A tervezett bevételekre és kiadásokra vonatkozó kimutatás alapján a Bizottság a létszámtervhez általa szükségesnek tartott becsült összegeket, valamint az általános költségvetésre terhelendő támogatási összeget felveszi az Európai Unió általános költségvetés-tervezetébe, amelyet az Európai Unió működéséről szóló szerződés 314. cikkével összhangban a költségvetési hatóság elé terjeszt.

(9) A költségvetési hatóság engedélyezi az Ügynökségnek nyújtott hozzájárulásra vonatkozó célelőirányzatokat, és elfogadja az Ügynökség létszámtervét.

(10) A költségvetést az Igazgatótanács fogadja el. Az Ügynökség költségvetése az Európai Unió általános költségvetésének végleges elfogadását követően válik véglegessé. A költségvetést szükség szerint a végleges költségvetésnek megfelelően ki kell igazítani.

(11) Az Igazgatótanács a lehető leghamarabb értesíti a költségvetési hatóságot, ha olyan projektet szándékozik megvalósítani, amely a költségvetési finanszírozást lényegesen érinti, különös tekintettel az ingatlanokkal kapcsolatos projektekre, mint amilyen például az épületek bérlete, illetve vétele. Erről tájékoztatja a Bizottságot.

(12) Amennyiben a költségvetési hatóság valamely ága jelzi véleménynyilvánítási szándékát, akkor véleményét a projektről szóló értesítés időpontjától számított hat héten belül megküldi az Igazgatótanácsnak.

85. cikk

Az Ügynökség költségvetésének végrehajtása

(1) Az Ügynökség költségvetését az ügyvezető igazgató hajtja végre.

(2) Az ügyvezető igazgató minden évben megküldi a költségvetési hatóságnak az értékelési feladatai gyakorlásához szükséges összes információt.

86. cikk

Az Ügynökség beszámolójának benyújtása és mentesítés

Az Ügynökség előzetes és végleges beszámolójának benyújtására és a költségvetés végrehajtására vonatkozó felelősség alóli mentesítésre a költségvetési rendeletben, valamint a költségvetési rendelet [70. cikkében] említett szervekre vonatkozó pénzügyi keretszabályzatban szereplő szabályokat és időbeni ütemezést kell alkalmazni.

87. cikk

Az Ügynökséggel kapcsolatos pénzügyi rendelkezések

Az Ügynökségre vonatkozó pénzügyi szabályokat a Bizottsággal folytatott konzultációt követően az Igazgatótanács fogadja el. Ezek a szabályok nem térhetnek el a költségvetési rendelet [70. cikkében] említett szervekre vonatkozó pénzügyi keretszabályzattól, kivéve, ha az eltérés kifejezetten szükséges az Ügynökség működéséhez, és ahhoz a Bizottság előzetes hozzájárulását adta.

V. FEJEZET

Az Ügynökség humánerőforrása

88. cikk

Az Ügynökség személyzete

(1) Az Ügynökség által alkalmazott személyekre a személyzeti szabályzat, az egyéb alkalmazottakra vonatkozó alkalmazási feltételek, valamint az említett személyzeti szabályzat és alkalmazási feltételek alkalmazásában az Unió intézményei által közösen elfogadott szabályok vonatkoznak.

(2) Az Ügynökség személyi állománya olyan alkalmazottakból áll, akiknek a felvételét az Ügynökség feladatai ellátása érdekében szükségesnek ítéli. A személyi állomány tagjainak az általuk kezelt adatok minősítésének megfelelő személyi biztonsági tanúsítvánnyal kell rendelkezniük.

(3) Az Ügynökség belső szabályainak, ezen belül az Igazgatótanács eljárási szabályzatának, a Biztonsági Akkreditációs Tanács eljárási szabályzatának, az Ügynökségre vonatkozó pénzügyi szabályoknak, a személyzeti szabályzatot végrehajtó szabályoknak és a dokumentumokhoz való hozzáférésre vonatkozó szabályoknak a 36. cikk i) pontjának megfelelően biztosítaniuk kell a biztonsági akkreditációs tevékenységeket végző személyi állomány önállóságát és függetlenségét az Ügynökség többi tevékenységét végző személyi állománytól.

89. cikk

Az ügyvezető igazgató kinevezése és hivatali ideje

(1) Az ügyvezető igazgatót az egyéb alkalmazottakra vonatkozó alkalmazási feltételek 2. cikke a) pontjának megfelelően az Ügynökség ideiglenes alkalmazottjaként veszik fel.

Az ügyvezető igazgatót az Igazgatótanács nevezi ki érdemei, dokumentált igazgatási és vezetői készségei, valamint az érintett területen szerzett szakértelme és tapasztalata alapján egy, az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* vagy másutt közzétett pályázati felhívást követően megrendezett nyílt és átlátható versenyvizsga eredményei alapján a Bizottság által javasolt jelöltek közül.

Az Igazgatótanács által az ügyvezető igazgatói álláshely betöltésére kiválasztott jelölt az első adandó alkalommal felkérhető arra, hogy nyilatkozatot tegyen az Európai Parlament előtt és megválaszolja a parlamenti képviselők kérdéseit.

Az ügyvezető igazgatóval történő szerződéskötés céljából az Ügynökséget az Igazgatótanács elnöke képviseli.

Az Igazgatótanács az ügyvezető igazgató kinevezésére vonatkozó határozatát tagjainak kétharmados többségével fogadja el.

(2) Az ügyvezető igazgató hivatali ideje öt év. Hivatali idejének lejártával a Bizottság értékelést készít az ügyvezető igazgató teljesítményéről, az Ügynökség jövőbeli feladatainak és kihívásainak figyelembevételével.

Az Igazgatótanács – a Bizottság javaslata alapján és az első albekezdésben említett értékelés figyelembevételével – az ügyvezető igazgató hivatali idejét egy alkalommal legfeljebb négy évre meghosszabbíthatja.

Az ügyvezető igazgató hivatali idejének meghosszabbításáról szóló határozatot az Igazgatótanács tagjainak kétharmados többségével fogadja el.

Az az ügyvezető igazgató, akinek a hivatali idejét meghosszabbították, ezt követően nem vehet részt az ugyanazon álláshelyre vonatkozó kiválasztási eljárásban.

Az Igazgatótanács tájékoztatja az Európai Parlamentet az ügyvezető igazgató hivatali idejének meghosszabbítására irányuló szándékáról. A meghosszabbítás előtt az ügyvezető igazgató felkérhető arra, hogy az Európai Parlament illetékes bizottságai előtt nyilatkozatot tegyen, és válaszoljon a képviselők kérdéseire.

(3) Az Igazgatótanács a Bizottságnak vagy tagjai egyharmadának a javaslata alapján, tagjainak kétharmados többségével hozott határozattal felmentheti az ügyvezető igazgatót.

(4) Az Európai Parlament és a Tanács felkérheti az ügyvezető igazgatót arra, hogy vegyen részt az említett intézményeknél az Ügynökség munkájáról és kilátásairól, ezen belül a többéves és az éves munkaprogramról szóló véleménycserében. Ez a véleménycsere nem érinthet az V. cím II. fejezete szerinti biztonsági akkreditációs tevékenységekkel kapcsolatos kérdéseket.

90. cikk

Nemzeti szakértők kirendelése az Ügynökséghez

Az Ügynökség a tagállamokból, a tagállami ügynökségekből és a nemzetközi szervezetektől kirendelt nemzeti szakértőket alkalmazhat. E szakértőknek az általuk kezelt adatok minősítésének megfelelő személyi biztonsági tanúsítvánnyal kell rendelkezniük. Ezekre az alkalmazottakra a személyzeti szabályzat és az egyéb alkalmazottakra vonatkozó alkalmazási feltételek nem vonatkoznak.

VI. FEJEZET

Egyéb rendelkezések

91. cikk

Kiváltságok és mentességek

Az Ügynökségre és személyi állományára az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolt, az Európai Unió kiváltságairól és mentességeiről szóló 7. jegyzőkönyv alkalmazandó.

92. cikk

Székhely-megállapodás és működési feltételek

(1) Az Ügynökség fogadó tagállambeli elhelyezéséhez szükséges rendelkezéseket, a fogadó tagállam által rendelkezésre bocsátandó létesítményekre vonatkozóan szükséges rendelkezéseket, továbbá az ügyvezető igazgatóra, az Igazgatótanács tagjaira, valamint az Ügynökség személyi állományára és családtagjaikra a fogadó tagállamban alkalmazandó konkrét szabályokat az Ügynökség és a fogadó tagállam által – az Igazgatótanács jóváhagyásának megszerzése után – megkötött székhely-megállapodás rögzíti.

(2) Az Ügynökséget befogadó tagállam a lehető legjobb körülményeket biztosítja az Ügynökség zökkenőmentes és hatékony működéséhez, ideértve a többnyelvű, európai szemléletű iskoláztatást és a megfelelő közlekedési összeköttetéseket is.

93. cikk

Az Ügynökségre vonatkozó nyelvi rendelkezések

(1) Az Ügynökségre az Európai Gazdasági Közösség által használt nyelvek meghatározásáról szóló, 1958. április 15-i 1. rendeletben[33] megállapított rendelkezéseket kell alkalmazni.

(2) Az Ügynökség működéséhez szükséges fordítási szolgáltatásokat Az Európai Unió Szerveinek Fordítóközpontja biztosítja.

94. cikk

Az Ügynökség birtokában lévő dokumentumokhoz való hozzáférésre vonatkozó elvek

(1) Az Ügynökség birtokában lévő dokumentumokra az 1049/2001/EK rendeletet kell alkalmazni.

(2) Az Igazgatótanács szabályokat fogad el az 1049/2001/EK rendelet végrehajtására vonatkozóan.

(3) Az Ügynökség által az 1049/2001/EK rendelet 8. cikke alapján hozott határozatok ellen – az Európai Unió működéséről szóló szerződés 228., illetve 263. cikke értelmében – panasszal lehet fordulni az ombudsmanhoz, illetve keresettel az Európai Unió Bíróságához.

---

[33] HL 17., 1958.10.6., 385. o.

95. cikk

Csalásmegelőzés az Ügynökség által

(1) A 883/2013/EU, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti, csalás, korrupció és egyéb jogellenes tevékenységek elleni küzdelem elősegítése érdekében az Ügynökség működésének megkezdésétől számított hat hónapon belül csatlakozik az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) belső vizsgálatairól szóló, 1999. május 25-i intézményközi megállapodáshoz[34], és a megállapodás mellékletében szereplő minta alapján az Ügynökség személyzetének valamennyi tagjára vonatkozóan megfelelő rendelkezéseket fogad el.

(2) Az Európai Számvevőszék jogosult dokumentumalapú és helyszíni vizsgálatokat végezni a vissza nem térítendő támogatások összes kedvezményezettjénél, valamint az Ügynökségen keresztül uniós forrásokban részesülő vállalkozóknál és alvállalkozóknál.

(3) Az OLAF a 2185/96/Euratom, EK tanácsi rendeletben és a 883/2013/EU, Euratom rendeletben meghatározott rendelkezésekkel és eljárásokkal összhangban vizsgálatokat, többek között helyszíni ellenőrzéseket és vizsgálatokat végezhet annak megállapítása céljából, hogy az Ügynökség által nyújtott vissza nem térítendő támogatással vagy finanszírozott valamely szerződéssel kapcsolatban történt-e csalás, korrupció vagy az Unió pénzügyi érdekeit sértő egyéb jogellenes tevékenység.

(4) Az (1), (2) és (3) bekezdés sérelme nélkül, az Ügynökség harmadik országokkal és nemzetközi szervezetekkel kötött együttműködési megállapodásaiban, szerződéseiben, támogatási megállapodásaiban és támogatási határozataiban az Európai Számvevőszéket és az OLAF-ot külön rendelkezés útján kifejezetten fel kell hatalmazni arra, hogy saját hatáskörüknek megfelelően ilyen ellenőrzéseket és vizsgálatokat végezzenek.

96. cikk

A minősített adatok és a nem minősített különleges adatok Ügynökség általi védelme

Az Ügynökség az EU-minősített adatok és a nem minősített különleges adatok védelme érdekében, a Bizottsággal folytatott előzetes konzultációt követően – a Bizottságon belüli biztonságról szóló, 2015. március 13-i (EU, Euratom) 2015/443 bizottsági határozattal[35] és az (EU, Euratom) 2015/444 bizottsági határozattal[36] összhangban – a Bizottság biztonsági szabályaival egyenértékű saját biztonsági szabályokat, egyebek mellett az ilyen adatok cseréjére, feldolgozására és tárolására vonatkozó szabályokat fogad el.

97. cikk

Az Ügynökség felelőssége

(1) Az Ügynökség szerződéses felelősségét az adott szerződésre alkalmazandó jog határozza meg.

(2) Az Ügynökség által megkötött szerződések választottbírósági rendelkezései alapján a felmerülő jogvitákban a Bíróság rendelkezik hatáskörrel.

---

34 HL L 136., 1999.5.31., 15. o.

35 A Bizottság (EU, Euratom) 2015/443 határozata (2015. március 13.) a Bizottságon belüli biztonságról (HL L 72., 2015.3.17., 41. o.).

36 A Bizottság (EU, Euratom) 2015/444 határozata (2015. március 13.) az EU-minősített adatok védelmét szolgáló biztonsági szabályokról (HL L 72., 2015.3.17., 53. o.).

(3) Szerződésen kívüli felelősség esetén az Ügynökség a tagállamok jogában közös általános elveknek megfelelően megtéríti a szervezeti egységei vagy alkalmazottai által feladataik teljesítése során okozott károkat.

(4) A (3) bekezdésben említett károk megtérítésével kapcsolatos jogviták tekintetében a Bíróság rendelkezik joghatósággal.

(5) Az Ügynökség alkalmazottainak az Ügynökséggel szembeni személyes felelősségét a személyzeti szabályzat, illetve az alkalmazási feltételek rájuk vonatkozó rendelkezései határozzák meg.

98. cikk

Együttműködés harmadik országokkal és nemzetközi szervezetekkel

(1) Az Ügynökség nyitott azon harmadik országok részvételére, amelyek ebből a célból megállapodást kötöttek az Unióval.

(2) Az (1) bekezdésben említett megállapodások vonatkozó rendelkezései alapján olyan szabályokat kell kialakítani, amelyek meghatározzák különösen az érintett harmadik országoknak az Ügynökség munkájában való részvétele jellegét, terjedelmét és módját, ideértve az Ügynökség által indított kezdeményezésekben való részvételre, a pénzügyi hozzájárulásra és a személyi állományra vonatkozó rendelkezéseket is. A személyzeti kérdéseket illetően a szóban forgó szabályoknak minden esetben meg kell felelniük a személyzeti szabályzatnak.

(3) Az Igazgatótanács stratégiát fogad el az Ügynökség hatáskörébe tartozó kérdések tekintetében harmadik országokkal és nemzetközi szervezetekkel kialakított kapcsolatokról.

(4) A Bizottság az ügyvezető igazgatóval kötött megfelelő munkamegállapodás révén biztosítja, hogy harmadik országokkal és nemzetközi szervezetekkel való kapcsolatai tekintetében az Ügynökség megbízatása és a jelenlegi intézményi keret alapján járjon el.

99. cikk

Összeférhetetlenség

(1) Az Igazgatótanács és a Biztonsági Akkreditációs Tanács tagjai, az ügyvezető igazgató, a kirendelt nemzeti szakértők és a megfigyelők kötelezettségvállalási nyilatkozatot és érdekeltségi nyilatkozatot tesznek, amelyben nyilatkoznak a függetlenségüket esetleg befolyásoló mindenfajta közvetlen vagy közvetett érdekeltségük hiányáról vagy meglétéről. E nyilatkozatoknak pontosaknak és teljeseknek kell lenniük. A nyilatkozatot az érintett személyek hivatalba lépésekor, írásban kell megtenni, majd évente meg kell újítani. A nyilatkozatot szükség esetén – és különösen az érintett személyek személyes körülményeiben bekövetkezett releváns változás esetén – aktualizálni kell.

(2) Az Igazgatótanács és a Biztonsági Akkreditációs Tanács tagjai, az ügyvezető igazgató, a kirendelt nemzeti szakértők, a megfigyelők és az ad hoc munkacsoportokban részt vevő külső szakértők minden olyan ülés előtt, amelyen részt vesznek, pontos és teljes nyilatkozatot tesznek a napirendi pontokkal kapcsolatban a függetlenségüket esetleg befolyásoló bármilyen érdekeltségük hiányáról vagy meglétéről, és érdekeltségük esetén tartózkodnak a szóban forgó napirendi pontokról folytatott megbeszéléseken vagy szavazásokon való részvételtől.

(3) Az Igazgatótanács és a Biztonsági Akkreditációs Tanács az eljárási szabályzatában megállapítja az (1) és (2) bekezdésben említett érdekeltségi nyilatkozatra és az összeférhetetlenség elkerülésére és kezelésére vonatkozó gyakorlati szabályokat.

X. CÍM

PROGRAMOZÁS, NYOMON KÖVETÉS, ÉRTÉKELÉS ÉS KONTROLL

100. cikk

Munkaprogram

A programot a költségvetés rendelet 110. cikkében említett a munkaprogramokon keresztül kell végrehajtani, amelyek az egyes programkomponensek tekintetében különbözőek lehetnek. A munkaprogram adott esetben meghatározza a vegyesfinanszírozási műveletekre fenntartott teljes összeget.

101. cikk

Nyomon követés és jelentéstétel

(1) A 4. cikkben meghatározott általános és egyedi programcélkitűzések megvalósítása terén tett előrelépésekről történő jelentéstételhez használandó mutatókat a melléklet tartalmazza.

(2) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 105. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a melléklet módosítására vonatkozóan a mutatók felülvizsgálata és/vagy kiegészítése céljából, ahol azt szükségesnek ítéli.

(3) A teljesítményjelentési rendszer biztosítja, hogy a program végrehajtásának nyomon követésére vonatkozó adatokat és az eredményeket hatékonyan, eredményesen és időben összegyűjtsék. Ennek érdekében az uniós pénzeszközök címzettjeire és adott esetben a tagállamokra vonatkozóan arányos jelentéstételi követelményeket kell megállapítani.

(4) Az (1) bekezdés alkalmazásában az uniós pénzeszközök címzettjei kötelesek megfelelő információkat biztosítani. A teljesítmény ellenőrzéséhez szükséges adatokat hatékonyan, eredményesen és időben kell összegyűjteni.

102. cikk

Értékelés

(1) A Bizottság időben értékeléseket végez a programról ahhoz, hogy azok a döntéshozatali folyamatban felhasználhatók legyenek.

(2) A program időközi értékelését a program végrehajtásáról rendelkezésre álló elegendő információ birtokában, de legkésőbb a program végrehajtásának kezdetét követő négy évvel kell elvégezni.

(3) A program végrehajtásának végén, de legkésőbb az 1. cikkben meghatározott időszak végét követő négy évvel a Bizottság elvégzi a program végső értékelését.

(4) A Bizottság az értékelések megállapításait saját észrevételei kíséretében közli az Európai Parlamenttel, a Tanáccsal, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottsággal és a Régiók Bizottságával.

(5) Az e rendelet végrehajtásában érintett jogalanyok a Bizottság rendelkezésére bocsátják az (1) bekezdésben említett értékeléshez szükséges adatokat és információkat.

(6) A Bizottság 2024. június 30-ig, majd azt követően ötévente értékeli az Ügynökség teljesítményét célkitűzései, megbízatása, feladatai és helyszíne fényében, a Bizottság iránymutatásaival összhangban. Az értékelésben ki kell térni arra, hogy szükség van-e az Ügynökség megbízatásának esetleges módosítására, és arra, hogy az milyen pénzügyi

következményekkel járna. Az értékelésben ki kell térni az Ügynökség összeférhetetlenségi politikájára, valamint a Biztonsági Akkreditációs Tanács függetlenségére és önállóságára is.

Amennyiben a Bizottság úgy véli, hogy az Ügynökség tevékenységeinek folytatása a számára kijelölt célokat, megbízatását és a feladatait figyelembe véve a továbbiakban nem indokolt, javasolhatja a rendelet ennek megfelelően történő módosítását.

A Bizottság az Ügynökség értékeléséről szóló jelentést és annak megállapításait benyújtja az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, valamint az Ügynökség Igazgatótanácsának és Biztonsági Akkreditációs Tanácsának. Az értékelés megállapításait nyilvánosságra kell hozni.

103. cikk

Ellenőrzések

A költségvetési rendelet 127. cikke szerinti általános megbízhatóság alapját az uniós hozzájárulás felhasználására vonatkozóan személyek vagy jogalanyok – köztük az uniós intézmények vagy szervek által felhatalmazottaktól eltérőek – által végzett ellenőrzések képezik.

104. cikk

A személyes adatok és a magánélet védelme

Az e rendeletben szabályozott – többek között az Európai Unió Űrügynöksége által végzett – feladatok és tevékenységek ellátása során az összes személyes adat kezelése a személyes adatok védelme területén alkalmazandó jognak, különösen a 45/2001/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletnek és az (EU) 2016/679 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek megfelelően történik. Az Igazgatótanács megállapítja a 45/2001/EK rendelet Ügynökség általi alkalmazásához szükséges intézkedéseket, köztük az Ügynökség adatvédelmi tisztviselőjének kinevezésére vonatkozókat. A szóban forgó intézkedéseket az európai adatvédelmi biztossal folytatott konzultációt követően kell megállapítani.

XI. CÍM

FELHATALMAZÁS ÉS VÉGREHAJTÁSI INTÉZKEDÉSEK

105. cikk

A felhatalmazás gyakorlása

(1) A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozóan a Bizottság részére adott felhatalmazás gyakorlásának feltételeit ez a cikk határozza meg.

(2) A Bizottságnak az 52. és a 101. cikkben említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozó felhatalmazása a 2028. december 31-ig terjedő időszakra szól.

(3) Az Európai Parlament vagy a Tanács bármikor visszavonhatja az 52. és a 101. cikkben említett felhatalmazást. A visszavonásról szóló határozat megszünteti az abban meghatározott felhatalmazást. A határozat az Európai Unió Hivatalos Lapjában való kihirdetését követő napon, vagy a benne megjelölt későbbi időpontban lép hatályba. A határozat nem érinti a már hatályban lévő, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok érvényességét.

(4) A felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadása előtt a Bizottság a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásban foglalt elveknek megfelelően konzultál az egyes tagállamok által kijelölt szakértőkkel.

(5) A Bizottság a felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadását követően haladéktalanul és egyidejűleg értesíti arról az Európai Parlamentet és a Tanácsot.

(6) Az 52. és 101. cikk értelmében elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktus akkor lép hatályba, ha az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a jogi aktusról való értesítését követő két hónapon belül sem az Európai Parlament, sem a Tanács nem emelt ellene kifogást, illetve ha az említett időtartam lejártát megelőzően mind az Európai Parlament, mind a Tanács arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy nem fog kifogást emelni. Az Európai Parlament vagy a Tanács kezdeményezésére ez az időtartam két hónappal meghosszabbodik.

106. cikk

Sürgősségi eljárás

(1) A sürgősségi eljárás szerint elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok haladéktalanul hatályba lépnek és alkalmazandók mindaddig, amíg a (2) bekezdésnek megfelelően nem emelnek ellenük kifogást. A jogi aktusról az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak küldött értesítésben meg kell indokolni a sürgősségi eljárás alkalmazását.

(2) Az Európai Parlament és a Tanács az értesítés napját követő [hat héten] belül kifogást emelhet a felhatalmazáson alapuló jogi aktus ellen. Ebben az esetben a jogi aktus a továbbiakban nem alkalmazható. A felhatalmazáson alapuló jogi aktus ellen kifogást emelő intézmény a kifogást megindokolja.

107. cikk

Bizottsági eljárás

(1) A Bizottságot egy bizottság segíti. Ez a bizottság a 182/2011/EU rendelet értelmében vett bizottságnak minősül.

(2) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 4. cikkét kell alkalmazni.

(3) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 5. cikkét kell alkalmazni.

XII. CÍM

ÁTMENETI ÉS ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

108. cikk

Tájékoztatás, kommunikáció és közzététel

(1) Az uniós finanszírozás címzettjei elismerik az uniós finanszírozás eredetét, és (különösen az intézkedések és azok eredményeinek népszerűsítésekor) gondoskodnak annak láthatóságáról azáltal, hogy következetes, hatékony és arányos módon célzott információkat juttatnak el többféle közönségnek, köztük a médiának és a nyilvánosságnak.

(2) A Bizottság tájékoztatási és kommunikációs tevékenységeket végez a programhoz, valamint annak intézkedéseihez és eredményeihez kapcsolódóan. A programhoz allokált pénzügyi forrásokat ezenfelül az Unió azon politikai prioritásaira vonatkozó intézményi kommunikáció költségeinek fedezésére is kell fordítani, amelyek kapcsolódnak a 4. cikkben említett célkitűzésekhez.

(3) Az Ügynökség – hatáskörén belül – saját kezdeményezésére kommunikációs tevékenységeket folytathat. Az erőforrások kommunikációs tevékenységekhez való hozzárendelése nem befolyásolhatja hátrányosan a 30. cikkben említett feladatok hatékony végrehajtását. A kommunikációs tevékenységeket az Igazgatótanács által elfogadott kapcsolódó kommunikációs és terjesztési tervekkel összhangban kell végezni.

109. cikk

Hatályon kívül helyezés

(1) A 912/2010/EU, az 1285/2013/EU és a 377/2014/EU rendelet, valamint az 541/2014/EU határozat 2021. január 1-jével hatályát veszti.

(2) A hatályon kívül helyezett jogi aktusokra történő hivatkozásokat az e rendeletre történő hivatkozásokként kell értelmezni.

110. cikk

Átmeneti rendelkezések és a szolgáltatások folytonossága 2027 után

(1) Ez a rendelet nem érinti az érintett fellépések lezárásukig történő folytatását vagy módosítását a 377/2014/EU, az 1285/2013/EU és a 912/2010/EU rendelet, valamint az 541/2014/EU határozat alapján, amelyek az érintett fellépések lezárásáig továbbra is alkalmazandók azokra. Az 541/2014/EU határozat 7. cikkének (3) bekezdése szerint létrehozott konzorcium még három hónapig SST-szolgáltatásokat biztosít azután, hogy a partnerségalkotó nemzeti szervezetek aláírják az 57. cikkben előírt SST-partnerséget létrehozó megállapodást.

(2) A program pénzügyi keretösszegéből a program, valamint a 377/2014/EU és az 1285/2013/EU rendelet, illetve az 541/2014/EU határozat alapján elfogadott intézkedések közötti átmenet biztosításához szükséges technikai és igazgatási segítségnyújtási kiadások is fedezhetők.

(3) A 2027. december 31-ig be nem fejezett intézkedésekkel kapcsolatos igazgatási feladatok ellátása céljából szükség esetén előirányzatok állíthatók be a 2027 utáni költségvetésbe a(z) 4. cikk (4) bekezdésében meghatározott kiadások fedezésére.

111. cikk

Hatálybalépés és alkalmazás

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

[Ezt a rendeletet 2021. január 1-jétől kell alkalmazni.]

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

az Európai Parlament részéről	*a Tanács részéről*
az elnök	*az elnök*

PÉNZÜGYI KIMUTATÁS

1. A JAVASLAT/KEZDEMÉNYEZÉS FŐBB ADATAI

1.1. A javaslat/kezdeményezés címe

1.2. Az érintett szakpolitikai terület(ek) *(programklaszter)*

1.3. A javaslat/kezdeményezés típusa

1.4. A javaslat/kezdeményezés indoklása

1.5. Az intézkedés és a pénzügyi hatás időtartama

1.6. Tervezett irányítási módszer(ek)

2. IRÁNYÍTÁSI INTÉZKEDÉSEK

2.1. A nyomon követésre és a jelentéstételre vonatkozó rendelkezések

2.2. Irányítási és kontrollrendszer

2.3. A csalások és a szabálytalanságok megelőzésére vonatkozó intézkedések

3. A JAVASLAT/KEZDEMÉNYEZÉS BECSÜLT PÉNZÜGYI HATÁSA

3.1. A többéves pénzügyi keret mely fejezetét/fejezeteit és a költségvetés mely kiadási tételét/tételeit érintik a kiadások?

3.2. A kiadásokra gyakorolt becsült hatás

3.2.1. A kiadásokra gyakorolt becsült hatás összegzése

3.2.2. Az igazgatási előirányzatokra gyakorolt becsült hatás

3.2.3. Harmadik felek részvétele a finanszírozásban

3.3. A bevételre gyakorolt becsült hatás

PÉNZÜGYI KIMUTATÁS

1. A JAVASLAT/KEZDEMÉNYEZÉS FŐBB ADATAI

1.1. A javaslat/kezdeményezés címe

Uniós űrprogram

1.2. Az érintett szakpolitikai terület(ek) *(Programklaszter)*

1. fejezet – Egységes piac, innováció és digitális gazdaság

04.0201 ŰRPROGRAM

04.01AZ ŰRPROGRAM IGAZGATÁSA

1.3. A javaslat/kezdeményezés a következőre irányul:

☑ **új intézkedés**

☐ **kísérleti projektet / előkészítő intézkedést követő új intézkedés**[37]

☑ **jelenlegi intézkedés meghosszabbítása**

✓ **egy vagy több intézkedés összevonása vagy átcsoportosítása egy másik/új intézkedésre**

1.4. A javaslat/kezdeményezés indoklása

1.4.1. Rövid vagy hosszú távon kielégítendő szükséglet(ek) a kezdeményezés végrehajtásának részletes ütemtervével

Az űrprogram végrehajtásához szükséges feladatok tekintetében az alábbiakra lesz szükség:

– A szükséges hozzájárulási megállapodások megkötése a különböző érdekelt felekkel, a szolgáltatások (GNSS és Kopernikusz) folytonosságának biztosítása és új tevékenységek (SSA és Govsatcom) fejlesztése érdekében. E hozzájárulási megállapodások a meghozandó és nyomon követendő összes fellépésre kiterjednek, az űrprogram keretében tervezett összes fellépés végrehajtásának és irányításának biztosítása érdekében.

– Az Európai Bizottságon belül a program irányításához és a különböző ügynökségek, különösen az Ügynökség munkájának megfelelő nyomon követéséhez szükséges személyzet

– A jövőbeni rendeletben meghatározottak szerint az Ügynökség felelősségi körébe tartozó különféle fellépések megfelelő végrehajtása céljából az Ügynökség számára szükséges személyzet és költségvetés.

[37] A költségvetési rendelet 58. cikke (2) bekezdésének a) vagy b) pontja szerint.

1.4.2. Az Unió részvételéből származó hozzáadott érték (adódhat többek között a koordinációból eredő előnyökből, a jogbiztonságból, a fokozott hatékonyságból vagy a kiegészítő jellegből). E pontban „az Unió részvételéből származó hozzáadott érték" azt az uniós részvételből adódó értéket jelenti, amely többletként jelentkezik ahhoz az értékhez képest, amely a tagállamok egyedüli fellépése esetén jött volna létre.

Az Unió űrpolitikai területét érintő hatáskörének legfontosabb jogalapja az EUMSZ 189. cikke. A tagállamokkal megosztott hatáskörről van szó.

Az űrprogram kidolgozása és működése meghaladja az egyes tagállamok pénzügyi és műszaki kapacitásait, és csak uniós szinten érhető el. Nem áll rendelkezésre életképes üzleti modell a kereskedelmi ágazatra vonatkozóan, és az egyes tagállamoknak nem áll módjukban kiépíteni és működtetni a szükséges infrastruktúrát. Az e rendelet által javasolt ilyesfajta űrberuházások túlságosan kockázatosak a privát szektor számára, és olyan területeket érintenek, amelyeken a beruházások túlságosan hosszú távon térülnének meg (kívül esnek a műholdak életciklusán, amelyen belül a magánüzemeltetők beruházásaikat vissza kell váltaniuk).

Mivel a globális navigációs műholdrendszer (GNSS) jelenlegi modellje szabad hozzáférést biztosít a műholdjelekhez, egyetlen magánbefektető sem fog globális navigációs rendszerbe beruházni, különös tekintettel a két fő versenytársra (az amerikai GPS és az orosz Glonass), amelyek valamennyi felhasználó számára szabad adathozzáférést biztosítanak. A Galileo és az EGNOS kritikus európai infrastruktúrák, amelyek biztonságosabb Európát segítenek elő. Globális szinten is erősebb Európát mozdítanak elő. A más műholdas (egytől egyig állami tulajdonban álló) navigációs rendszerekkel való, egyre fokozódó verseny miatt kulcsfontosságú, hogy az Unió hatékony rendszereket fejlesszen és tartson fenn, és hogy nemzetközi színtéren továbbra is élvonalbeli partnernek tekintsék.

A Kopernikusz program által szolgáltatott adatokat eredetileg a közszektornak szánták. Az adatokat szabadon hozzáférhetővé teszik a magán és a közszektor számára, hogy ezáltal fellendítsék az ilyen adatok felhasználását és az uniós gazdaságra nézve abból fakadó hozzáadott értéket. A Kopernikusz olyan közszolgáltatást kínál, amelyet a piac nem nyújt, és amelyre az ipar nem épít ki infrastruktúrát, mivel a kezdeti beruházás túlságosan magas, túlságosan kockázatos, vagy a felhasználói bázis túlságosan fragmentált. Az ilyen adatok hozzáférhetősége, ha azt kizárólag a magánszektorra hagynák, ezért bizonytalan maradna, és még annak további következménye is fennállna, hogy nem rendelkeznénk a szükséges eszközök tulajdonjogával.

Hosszú távon a műholdak tulajdonjoga a legjobb mód a szabad, teljes körű és nyílt adatpolitika végrehajtására és fenntartására, mivel az EU nem teszi magát attól függővé, hogy a magán üzemeltetők hajlandóak-e műhold-konstellációba beruházni adatszolgáltatás céljából (ami egy magán adatszolgáltató monopolhelyzetének kockázatával járna).

Dióhéjban, a Kopernikusz és az EGNOS tekintetében a beruházás időkerete és a megfelelő bevételek bizonytalansága közfinanszírozást tesz szükségessé.

Végül pedig, az SST és a Govsatcom önmagukban is megfizethetetlenek lennének nemzeti szinten. Az erőforrások és eszközök uniós szinten történő összevonása további előnyökkel is jár.

A tervezett uniós űrprogram arányosnak tekinthető, mivel azokra a vonatkozásokra korlátozódik, amelyeket a tagállamok önmagukban nem tudnának kielégítően megvalósítani, és amelyek tekintetében az Unió jobb eredményeket érhet el. Az űrprogram tagállamok általi határozott támogatottsága azt mutatja, hogy a tagállamok fontosnak tartják az űrprogram komponenseit.

Várható hatás:

Kopernikusz

A Kopernikusz gazdasági, környezeti és társadalmi hatását részletes költség-haszon elemzés vizsgálta. A fő megállapítás az, hogy 2017 és 2035 között a Kopernikusz várhatóan 67-131 milliárd euróban számszerűsíthető hasznot generál az európai társadalom számára. A haszon mintegy 84 %-a a downstream szektorban és a végfelhasználók szintjén keletkezik (a többi az upstream és a midstream szektorban). A program 2021 utáni folytonosságának biztosítása a költségek tíz-húszszorosát kitevő hasznot generálna.

A downstream szektor és a végfelhasználók máris élvezik az alábbi előnyöket:

Gazdasági előnyök, például:

– Megnövekedett bevétel a Föld-megfigyelés downstream ágazatában

– Jobb mezőgazdasági termelékenység az intelligens és precíziós gazdálkodásnak köszönhetően

Környezeti előnyök, például:

– A megújuló energiából való megnövekedett energia-előállításnak köszönhetően megtakarított CO_2 kibocsátások

– A hatékonyabb tűzmegelőzésnek köszönhetően megmentett erdőhektárok

– Megőrzött biodiverzitás a felszínborítás-monitoring és földhasználat-monitoring révén

Társadalmi előnyök, például:

– A természeti katasztrófákra való gyorsabb reagálásnak köszönhetően megmentett életek

– Kevesebb emberkereskedés a hatékonyabb határőrizetnek köszönhetően

Az upstream szektorban körülbelül 12 000 állásév létrehozása várható, ami 2021 és 2027 között átlagosan 1700 állandó álláshelyet jelent, a 2008 és 2020 közötti időszakban támogatott 18 000 álláséven felül. A downstream ágazatban 27 000–37 000 állásév létrehozása várható. A további előnyök (az adatok hiányában vagy a magas fokú bizonytalanság miatt) nem számszerűsíthetőek, de a politikai döntések szempontjából rendkívül fontosak:

– Az európai autonómia előnye (azaz az, hogy nem függünk harmadik országok által szolgáltatott adatoktól).

– A fenntartott és rendszeres Föld-megfigyelésből fakadó nagyon hosszú távú (30–50 év) előnyök (a fenntartható fejlődés és az éghajlatváltozás elleni küzdelem egyre növekvő fontosságával)

– Az egyetlen uniós programból és a nemzeti kezdeményezések összehangolásából fakadó költségmegtakarítások

– A külső fellépésekkel járó előnyök

Galileo és EGNOS

Az Európai GNSS Ügynökség GNSS piacfigyelőjének részletes felmérése szerint a műholdas navigációs termékek és szolgáltatások globális piaca továbbra is erőteljesen növekszik, és 2030-ra mintegy 250 milliárd EUR-t ér el.

Az európai GNSS-rendszer hozzáadott értéke nemcsak abban rejlik, hogy biztosítja Európa kiválóságát a kritikus technológia tekintetében, hanem abban is, hogy fontos makrogazdasági előnyöket biztosít az Európai Unió számára, ezáltal pedig katalizátorként hat a GNSS-en alapuló új szolgáltatások és termékek fejlesztésére, valamint technológiai spin-offokat generál a kutatás, a fejlődés és az innováció javára.

Az európai polgárok ma több mint 100 millió EGNOS és/vagy Galileo-szolgáltatásokra alkalmas felhasználói eszközzel rendelkeznek, 2027-re pedig várhatóan 290 millió GNSS-eszköz talál gazdára az Európai Unióban, ami sokkal nagyobb felhasználói bázist jelent majd az EGNOS és a Galileo számára.

A legérintettebb szektorok közé sorolható a közlekedés, a távközlés, a mezőgazdaság és a biztonság, ez alapján pedig a végfelhasználók várhatóan az alábbi előnyökben fognak részesülni:

– számos új GNSS-alkalmazás;

– 3 000 álláshely az upstream iparban és 50 000 álláshely a downstream iparban;

– jobb közlekedési szolgáltatások és hatékonyabb forgalomkezelés, a területek szélesebb körének előnyére;

– hatékonyabb és könnyebben hozzáférhető sürgősségi segélyszolgálatok;

– környezeti előnyök, például a CO_2-kibocsátások csökkentése; valamint

– hatékonyabb növénytermesztés és az élelmiszerek tartós rendelkezésre állása.

Biztonságos műholdas telekommunikáció (Govsatcom)

Az uniós Govsatcom garantált hozzáférést biztosít biztonságos műholdas kommunikációhoz, ezáltal közvetetten hozzájárul az EU biztonsági érdekeihez. A tagállamokban támogatni fogja például a polgári védelmi erőket és a nemzeti rendőrséget, közbiztonsági feladatokat ellátó szerveket, a határőrséget, valamint a tengeri közösségeket. Uniós szinten megkönnyíti az uniós ügynökségek, úgymint a FRONTEX és az EMSA munkáját, valamint uniós és globális szinten egyaránt fokozza a polgári védelem és a humanitárius intervenciók hatékonyságát.

Űrmegfigyelés és a Föld körüli pályán haladó objektumok nyomon követése (SST)

Az SST fontos fellépés az űreszközök biztonságának garantálására. A kilövések számának jelentős megugrását követően exponenciálisan nőtt az űrszemét mennyisége. Az Egyesült Államok adatai szerint több mint 500 000 darab szemét vagy kozmikus hulladék kering a Föld körül, amelyek nagyon komolyan veszélyeztetik a keringő műholdakat, és ütközés esetén valószínűleg súlyos károsítják, potenciálisan akár meg is semmisíthetik a műholdakat. A javasolt SST-fellépések az SST-szolgáltatásnyújtás finanszírozását, valamint a meglévő nemzeti SST-kapacitások közötti hálózatépítést és e kapacitások felfejlesztését ölelnék fel, új

SST-eszközök fejlesztésének esetleges támogatásával. A célkitűzés az lenne, hogy javuljon az EU SST teljesítménye és hatékonysága, valamint az USA-beli megfelelőjével való kiegészítő jellege. Ez lehetővé teszi az EU számára, hogy jobban kivédje a műholdak űrszeméttel való ütközését, ezáltal pedig jobban védje az uniós eszközöket.

Űridőjárás és Föld-közeli objektumok

Az űridőjárás különbözőféle eseményeket ölel fel (sugárviharok, fluktuáló mágneses tér, nagy energiájú részecskék rajzása), és mindegyikük másként hat a világűrbe telepített eszközökre vagy a földi eszközökre. Az EU űrtevékenységének alapját képező összes uniós eszközre potenciálisan hathat az űridőjárás, ezért keretet kell kidolgozni az űridőjárásra vonatkozóan ezen eszközök védelmezésének, valamint más űrtevékenységek által nyújtott megbízható szolgáltatások biztosítása céljából. Az űrmeteorológiai szolgáltatásokat az ESA és egyes tagállamok dolgozzák ki és koordinálják. A fentiek azonban többnyire a tudományra helyezik a hangsúlyt, és azokat az operatív felhasználók igényei szerint kell testre szabni. Az ESA és a tagállami fellépésekre építve és azokat kiegészítve a Bizottság az operatív űrmeteorológiai szolgáltatások folyamatos nyújtásának támogatását javasolja az uniós felhasználók igényei szerint. Ez segíti a világűrbe telepített és a földi infrastruktúra károsításának megakadályozását.

A Föld-közeli objektumok tekintetében nem új operatív szolgáltatások fejlesztése a cél, hanem a Föld-közeli objektumokkal kapcsolatban Európában meglévő eszközök feltérképezése és hálózatba foglalása, valamint a polgári védelem terén érintett uniós hatóságok közötti koordináció támogatása. Ez támogatni fogja a tevékenységek uniós szinten történő összevonását, ezáltal pedig erősíteni fogja az EU pozícióját a kulcsfontosságú nemzetközi partnerekkel.

1.4.3. Hasonló korábbi tapasztalatok tanulsága

A korábbi programok tanulsága

A GNSS-ből és a Kopernikuszból fakadó eredmények és levont tanulságok

A GNSS és a Kopernikusz eredményei és fontossága

Általánosságban az Európai Bizottság bizonyította, hogy képes végrehajtani a meglévő GNSS és Kopernikusz fellépéseket a kulcsfontosságú érdekelt felek, mint például az ESA és egy erős európai ipari bázis segítségével.

Az EGNOS, a Galileo és a Kopernikusz félidős értékelései, valamint az Európai GNSS Ügynökség (GSA) értékelései hangsúlyozták, hogy e beruházások fontosak az EU számára, és megerősítették az eddigi legfőbb eredményeket.

A GNSS-ből levont tanulságok

Az európai GNSS félidős felülvizsgálata számos kihívást azonosított az i. irányítással és a ii. biztonsági vonatkozásokat érintő irányítással kapcsolatban.

i. Irányítás

Az irányítási struktúra feltárt néhány hiányosságot a döntéshozatali eljárás alacsony reakcióképessége tekintetében, ami egyrészt az érintett szereplők számának, másrészt a kiépítés (az EK és az ESA közötti hatáskör-átruházási megállapodás) és a

hasznosítás (az EK és a GSA közötti hozzájárulási megállapodások, valamint a GSA és az ESA közötti munkamegállapodás) közötti eltérő irányítási rendszereknek tudható be.

ii. A biztonsági vonatkozásokat érintő irányítás

A biztonsági vonatkozásokat érintő irányítás tekintetében a kezdeti szolgáltatások elindítása, valamint a kiépítési szakaszról a hasznosítási szakaszra való átmenet kapcsán kihívások merültek fel, amelyeket megfelelően kezelni kell az EGNOS rendszerek megfelelő biztonsági szintjen történő működésének fenntartásához és javításához.

A Kopernikuszból levont tanulságok

A Kopernikuszt tekintetében elmondható, hogy a program eddig példa nélküli sikere és adatmennyisége az alábbi megállapításokat eredményezte:

i. Javítani kell az adatok terjesztését és az azokhoz való hozzáférést

A felhasználó-regisztrációk nagyon magas számára tekintettel javítani kell a kommunikációs szempontokat, az adatok terjesztését és az adatokhoz való hozzáférést, valamint az adatok letöltését. Hatékonyan hozzáférhetővé kell tenni, és lehetővé kell tenni a más műholdas adatok és információk masszív mennyiségeivel való kombinálást (évi 10 pB, olyan terjesztési és hozzáférési rendszer által generált adatmennyiség, amelynek ennek tízszeresét kell biztosítania, mivel az adatgenerálás tízszer annyi adatletöltést generál);

ii. Meg kell erősíteni az űradatok más szakpolitikai területekre és gazdasági ágazatokba való integrálását, a felhasználói alkalmazásra helyezett nagyobb hangsúly révén

A Kopernikusz felöleli a hagyományos űrterület felhasználói köreit, de az űr területén kívül más potenciális felhasználókat eddig nem igazán sikerült elérnie.

Az SST támogatási keretből fakadó eredmények és levont tanulságok

Eredmények

Az SST támogatási keret végrehajtásáról szóló jelentés kiemelte a mindhárom funkció (érzékelő, feldolgozás és szolgáltatás) létrehozása és működtetése terén elért eredményeket, figyelembe véve azt, hogy az európai felhasználók viszonylag rövid ideje vehetik igénybe az EU SST szolgáltatást. A végrehajtást viszont a következő fázisban fokozni kell, és az EU SST támogatási keretet a hatékonyság javítása érdekében tovább kell fejleszteni.

A meglévő SST támogatási keretből levont tanulságok

A jelentésekkel kapcsolatos visszajelzések 4 fő kérdést emeltek ki:

i. Az európai dimenzió hiánya

A jelentős eredmények ellenére a szolgáltatásra továbbra is rányomja bélyegét az, hogy nincs megfelelő együttműködés a tagállamok között, és az érintett felek túlságosan gyakran elszigetelten lépnek fel ahelyett, hogy koordinált megközelítést alkalmaznának.

ii. Az európai függetlenség hiánya

A legfontosabb adatokat jelenleg az USA-ban dolgozzák fel és hangolják finomra.

iii. Az irányítás kérdése

A konszenzusra vonatkozó jelenlegi szabály a döntéshozatali eljárást illetően bonyodalmakat okoz a mindennapi irányításban.

iv. A finanszírozási mechanizmusok összetettsége

A különböző vissza nem térítendő támogatások és felhívások technikai és adminisztratív szempontból terhesnek bizonyultak.

1.4.4. Egyéb releváns eszközökkel való összeegyeztethetőség és lehetséges szinergia

Az űrprogram nem terjed ki a kutatásra, amelyet az EU 9. kutatási és innovációs keretprogramja (Horizont Európa) ölel fel: szinergiákat segítünk elő az uniós űrprogram révén biztosított űradatok és szolgáltatások révén, amelyek áttörő megoldások kifejlesztését segítik elő.

Az űrkutatás a Horizont Európa Globális kihívások pillérének szerves részét képezi, a világűr területét érintő vállalkozói innovációs ökoszisztémát pedig a Nyílt innováció pillérén keresztül mozdítják elő, az űrtudomány határait pedig a Nyílt tudomány pilléren keresztül feszegetik. Így tehát az Európai Unió űrprogramja a Horizont Európa programon keresztül finanszírozott űrkutatás és innováció eredményeiből is hasznosul. Ez alátámasztja az uniós űrprogramhoz tartozó rendszerek és szolgáltatások alakulását, valamint fellendíti az űrágazat versenyképességét.

Az űrprogram céljai hasonlóak más uniós programok, nevezetesen a Horizont Európa, az InvestEU Alap, az Európai Védelmi Alap és az európai strukturális és beruházási alapok céljaihoz.

Az uniós űrprogram és Horizont Európa program között szinergiák biztosítják különösen az alábbiakat:

a) az EU-n belüli upstream és downstream űrágazat kutatási és innovációs igényeinek azonosítása és megállapítása a Horizont Európa program stratégiai kutatás- és innovációtervezési folyamatának részeként;

b) Az európai űrprogram által közjavakként rendelkezésre bocsátott űradatok és szolgáltatások segítségével áttörést jelentő megoldások fognak születni a kutatás és az innováció keretében, ideértve a keretprogramot is, egyebek mellett a fenntartható élelmezés és a fenntartható természeti erőforrások, az éghajlatváltozás-monitoring, az intelligens városok, az automatizált járművek vagy a katasztrófavédelem területén.

c) A Kopernikusz adat- és információ-hozzáférési szolgáltatásai hozzájárulnak az európai nyílt tudományosadat-felhőhöz, ezáltal pedig megkönnyítik a kutatók és tudományos munkatársak Kopernikusz-adatokhoz való hozzáférését. A kutatási infrastruktúra, különösen pedig a lokális figyelőhálózatok alapvető elemét fogják képezni a Kopernikusz-szolgáltatásokat megalapozó lokális megfigyelési infrastruktúrának. Cserébe pedig hozzájuthatnak a Kopernikusz-szolgáltatok által előállított információkhoz.

Az Unió InvestEU programjával való szinergiák a kockázatfinanszírozás jutás elősegítése révén támogatják a vállalkozói készség és üzleti lehetőségeket.

Továbbá, az uniós űrfellépésekből több uniós szakpolitika is hasznosul:

A Kopernikusz szolgáltatások által biztosított adatok mennyiségéből, minőségéből és sokszínűségéből több uniós szakpolitika is profitálhat olyan területeken, mint például az éghajlatváltozás-monitoring, a környezetvédelmi politika vagy a mezőgazdaság. Számos uniós szakpolitikának precíz és megbízható adatokra van szüksége hosszú távú adatbázisok létrehozásához, pontos feltérképezéshez, stb., amelyek végső soron lehetővé teszik azt, hogy területeiken hosszú távon nyomon követhessék a kulcsfontosságú mutatókat és hatékonyan végrehajtsák szakpolitikájukat. A navigációs szolgálatokkal együtt új uniós szakpolitikákat lehet kidolgozni olyan területeken, mint például az intelligens gazdálkodás vagy az intelligens közlekedés, ahol a legpontosabb helymeghatározásra van szükség.

1.5.

1.6. Az intézkedés és a pénzügyi hatás időtartama

✓ **határozott időtartam**

– ✓ időtartam: 2021.1.1-től 2027.12.31-ig

– ✓ Pénzügyi hatás: 2021-től 2027-ig a kötelezettségvállalási előirányzatok esetében és 2021-től 2027-ig a kifizetési előirányzatok esetében.

☐ **határozatlan időtartam**

– Beindítási időszak: ÉÉÉÉ-tól/-től ÉÉÉÉ-ig

– azt követően: rendes ütem.

1.6. Tervezett irányítási módszer(ek)[38]

✓ Bizottság általi **közvetlen irányítás**

– ✓ a Bizottság szervezeti egységein keresztül, ideértve az uniós küldöttségek személyzetét

– ☐ végrehajtó ügynökségen keresztül

☐ **Megosztott irányítás** a tagállamokkal

Közvetett irányítás a költségvetés végrehajtásával kapcsolatos feladatoknak a következőkre történő átruházásával:

– ☐ harmadik országok vagy az általuk kijelölt szervek

– ☑ nemzetközi szervezetek és ügynökségeik (nevezze meg)

– ☐ az EBB és az Európai Beruházási Alap

– ✓ a költségvetési rendelet 70. és 71. cikkében említett szervek

– ☐ közjogi szervek

– ☑ magánjog alapján működő, közfeladatot ellátó szervek, olyan mértékben, amennyiben megfelelő pénzügyi garanciákat nyújtanak

– ☐ a valamely tagállam magánjoga alapján működő, köz- és magánszféra közötti partnerség végrehajtásával megbízott és megfelelő pénzügyi garanciákat nyújtó szervek

– ☐ az EUSZ V. címének értelmében a KKBP terén konkrét fellépések végrehajtásával megbízott, és a vonatkozó alap-jogiaktusban meghatározott személyek.

– *Egynél több irányítási módszer feltüntetése esetén kérjük, adjon részletes felvilágosítást a „Megjegyzések" rovatban.*

Megjegyzések

Az irányítás különböző szereplői az alábbi felelősségi területtekkel rendelkeznek:

[38] Az egyes irányítási módszerek ismertetése, valamint a költségvetési rendeletre való megfelelő hivatkozások megtalálhatók a Költségvetési Főigazgatóság honlapján: https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx

i. Általánosságban a Bizottság felel az EU űrprogramjának és az ahhoz kapcsolódó tevékenységnek (Galileo, EGNOS, Kopernikusz, SSA és Govsatcom) – ideértve a hordozórakétákhoz, a nemzetközi együttműködéshez és az űrgazdasághoz kapcsolódó kiegészítő tevékenységeket is – az irányításáért, a magas szintű biztonsági és szakpolitikai célkitűzések meghatározásáért, valamint végrehajtásuk felügyeletéért.

ii. Az Európai Unió (prágai székhelyű) Űrprogramügynöksége a következő feladatokat kapja:

– a Galileo és az EGNOS hasznosítása;

– a Galileo Biztonsági Megfigyelőközpont (GSMC) működtetése;

– az összes űrfellépésre (jelenleg csak a Galileóra) vonatkozó biztonsági akkreditációval kapcsolatos feladatok;

– a kommunikációval, a promócióval, az adatok marketingjével kapcsolatos tevékenységeket, valamint az uniós űrprogram összes komponense által kínálat szolgáltatásokkal kapcsolatos tájékoztató tevékenységeket („piaci és felhasználói körökben történő terjesztés) jelenleg csak a Galileo és az EGNOS tekintetében végeznek;

– a szellemitulajdon-jogok kezelése.

Továbbá, a rendelet lehetővé teszi az Ügynökség számára, hogy az összes űrtevékenység támogatása céljából más feladatokat is végrehajtson. Válságkezelési missziók és műveletek esetében például az Ügynökség feladata lehet a Govsatcom felhasználókkal kapcsolatos szempontok átfogó koordinációja, szoros együttműködésben a kapcsolódó uniós ügynökségekkel és az EKSZ-szel.

iii. Belső döntéshozatali eljárásnak az uniós érdekek védelmét lehetővé tevő kiigazításainak függvényében az Európai Űrügynökséget (ESA) jelenlegi feladataival megegyező feladatokkal bíznák meg, nevezetesen az alábbiakkal: kutatás-fejlesztés és fejlődés, az űrinfrastruktúra része, a GNSS űr- és földi szegmensei, valamint a Kopernikusz űrszegmense. Az ESA-val való kapcsolatokat az Unióval kötött egyetlen pénzügyi partnerségi keretmegállapodásba foglalva egyszerűsítik (a költségvetési rendeletben foglaltak szerint): közös elveket és szabályokat határoznak meg, szemben a mai helyzettel, amikor is a Bizottság és az Ügynökség számos, különböző végrehajtási szabályokat tartalmazó hozzájárulási megállapodást és munkamegállapodást írt alá az ESA-val.

iv. A nemzeti űrügynökségekkel és létező programjaikkal való szinergiákat megerősítik, főként hozzájárulási megállapodások, közszférabeli partnerségek, megosztott irányítás, valamint az űralapú alkalmazások terjesztésének promóciójára vagy a versenyképesség és vállalkozói készség támogatására irányuló közös kezdeményezések révén.

2. IRÁNYÍTÁSI INTÉZKEDÉSEK

2.1. A nyomon követésre és a jelentéstételre vonatkozó rendelkezések

Gyakoriság és feltételek

Az űrfellépések nyomon követése az egyes egyedi fellépések szerint testre szabott mutatók felhasználásával történik. E mutatókat az egyes fellépésekre vonatkozó hozzájárulási megállapodásokról jövőben folytatandó tárgyalások alkalmával, valamint a fellépések felügyeletének meghatározásakor dolgozzák ki. Több mutatót már azonosítottak, rendszeresen nyomon követnek, és a már meglévő űrfellépések (Kopernikusz, Galileo és EGNOS) félidős értékelései során értékeltek is. Várhatóan az összes ilyen mutatót fenntartják, és az új fellépésekhez is referenciaként fogják használni. Adott esetben további konkrét célokat is meghatároznak a fellépés végrehajtási szintjén. Bevezetik a – főként az uniós keretprogramokból származó – kutatási és innovációs eredmények terjesztésére odaítélt finanszírozás nyomon követését is.

A különböző mutatók jelenlegi benyújtása a megbízott szervezetek negyedéves jelentéseinek benyújtásához kapcsolódik; a tervek szerint a jövőbeni benyújtások ugyanezt az időkeretet fogják követni, ami ugyanakkor nem akadályozza meg a Bizottságot abban, hogy ad hoc jelentéstételt kérjen.

A jövőbeni hozzájárulási megállapodások tehát, mint ahogy ma is, biztosítják a jelentéstétellel kapcsolatos jogi keretet, és meghatározzák különösen a mutatók pontos definícióját, valamint benyújtásuk gyakoriságát.

E standard intézkedéseken túlmenően a Bizottság – az űrprogram feletti politikai felügyeleti jogköreinek gyakorlása során – megerősíti a megbízott szervezetek nyomon követésének és értékelésének mechanizmusait azzal, hogy részletes éves gazdálkodási terveket és végrehajtási jelentéseket kér be, rendszeres megbeszéléseket szervez a programok előrehaladásáról, továbbá pénzügyi és technológiai ellenőrzéseket végez.

A tagállamokat is felszólítják arra, hogy járuljanak hozzá e gyakorlathoz, különösen a közvetlen vagy közvetett felelősségük alá tartozó területeken.

2.2. Irányítási és kontrollrendszer(ek)

2.2.1. Az irányítási módszer(ek), a finanszírozás végrehajtási mechanizmusai, a kifizetési módok és a javasolt kontrollstratégia indokolása

A következő pénzügyi időszakra javasolt irányítás modellje a jelenlegi keretre épül, ugyanakkor adott esetben szinergiákat is kiaknáz, nevezetesen a biztonság tekintetében.

Az Európai Bizottság alapvető feladata a programok általános politikai felügyelete lesz. Alkalmazni tudja a közvetett irányítást azáltal, hogy az operatív tevékenységek irányítását az Európai GNSS Ügynökségre és az Európai Űrügynökségre ruházza, utóbbiak hatásköre szerint. A Bizottság különleges szakmai kérdésekben szakértőkkel és a nemzeti űrügynökségekkel is konzultálhat.

Ami az Európai GNSS Ügynökség szerepét illeti, javasoljuk, hogy a GNSS-re vonatkozó biztonsági akkreditáció terén szerzett tapasztalatai alapján legyen felelős

az összes űrfellépés (Galileo, EGNOS, Kopernikusz, SSA és Govsatcom) biztonsági akkreditációjáért.

Az ESA-val folytatott együttműködés tekintetében a cél a jelenlegi keret észszerűsítése. Ma az ESA-val kötött számos hatáskör-átruházási megállapodás és munkamegállapodás van érvényben különböző végrehajtási szabályokkal. Minden programra kiterjedő pénzügyi partnerségi keret megállapodás létrehozását javasoljuk az ESA-val a célból, hogy biztosítsuk az ESA által végzett tevékenységek koherens végrehajtását. Az ESA által végzett feladatokat változatlanul kell hagyni.

A kifizetési módoknak hasonlóknak kell maradniuk az előző TPK során alkalmazottakhoz: a kifizetések előrejelzését az ügynökségek állítják össze, a Bizottság ellenőrzi (különösen a teljes delegált pénzügyi keretösszeg tekintetében), és a kifizetéseket rendszeresen hajtják végre, hogy a megbízott szervezetek hatékonyan irányíthassák a közbeszerzést és elkerülhessék a pénzproblémákat. A kifizetések jóváhagyása tekintetében a Bizottság marad illetékes, különös tekintettel az arra vonatkozó jogosultságára, hogy csökkentse a kifizetéseket, amennyiben az igény és a kapcsolódó előrejelzés túlzottnak tekinthető.

A hozzájárulásokban meghatározandó kontrollstratégiát a korábbi TPK szerint alakítják ki, különösen a negyedéves jelentéstétel (ami magában foglalja a programozási, pénzügyi és kockázatkezelési jelentéstétel), a testületek különböző rétegei (például közbeszerzési testület) és az ülések tekintetében. A jövőbeni kontrollstratégia a programmal kapcsolatban esetlegesen felmerülő összes kockázat meghatározására fog támaszkodni, és figyelembe veszi azok relatív jelentőségét és potenciális hatását a programra nézve. Az így szervezett kontroll hatékonynak bizonyult a Galileo, az EGNOS és a Kopernikusz fő fellépései esetében, ahogyan azt a félidős értékelések is megállapítják.

A jelenlegi kontrollstratégiát a Számvevőszék éves ügyletellenőrzési folyamata keretében, az IAS pedig külön ellenőrzések révén vizsgálta; az ajánlások csekély jelentőségűek voltak, és már végre is hajtották azokat.

2.2.2. *A felismert kockázatokkal és az enyhítésükre létrehozott belső kontrollrendszerekkel kapcsolatos információk*

Felismert kockázatok

A felismert kockázatok hasonlóak a korábbi MFF alkalmával a meglévő fellépések – nevezetesen a GNSS és a Kopernikusz, valamint kisebb mértékben az SST – tekintetében meghatározott kockázatokhoz:

Technológiai kockázat: az űrfellépések még validálás előtt álló csúcstechnológiát alkalmaznak, amelynek paraméterei folyamatosan változnak.

Ipari kockázat: az infrastruktúra létrehozásában és felfejlesztésében több országban számos ipari szereplő vesz részt, akiknek munkáját egy – elsősorban a biztonság szempontjából – megbízható és teljes körűen integrált rendszer kialakítása érdekében eredményesen össze kell hangolni.

Határidőbeli kockázat: a megvalósításban bekövetkező minden időbeli csúszás veszélyeztetné a megnyíló lehetőségeket, és költségtúllépéshez vezethet.

Irányítási kockázat: a programok irányítása különböző szervek együttes munkáját feltételezi, ezért fontos a megfelelő stabilitás és szervezettség szavatolása. Ezenfelül

figyelembe kell venni a különböző szereplők és különösen a tagállamok között több számottevő kérdésben fennálló véleménykülönbségeket. Ebben az összefüggésben mérlegelni kell bizonyos kockázatoknak, többek között a pénzügyi és biztonsági kockázatok megosztását az azok kezelésére legalkalmasabb szereplők között.

A pénzügyi kockázatok korlátozottak, mivel a Bizottság szorosan nyomon követi a megbízott szervezetek által irányított közbeszerzéseket (pl. az EB részt vesz a kulcsfontosságú közbeszerzési testületekben, valamint részletesen vizsgálja a hosszú távú tervezést és közbeszerzési költségvetést, stb.), a költségvetést, amely jogszerűen korlátozott, valamint a költségvetés keretén belül a program valamely részének költségtúllépése esetén alkalmazott kiigazításokat.

Jelenlegi tevékenységek

A Galileo, az EGNOS és a Kopernikusz szolgáltatásai tekintetében a kockázatok az előbbiek folyamatosságával és alakulásával kapcsolatosak, és a szóban forgó fellépések végrehajtása terén szerzett több évnyi tapasztalat alapján korlátozottnak tekinthetők. E fellépések végrehajtása a kapcsolódó félidős felülvizsgálatok következtetései alapján sikeresnek bizonyult, amit a folyamatos szolgáltatásnyújtás és adatszolgáltatás is megerősít. Továbbá, a kockázatkezelés az űrfellépések irányításának szerves részét képezi, amelyet a Bizottság követ nyomon. Az ESA-val aláírt hozzájárulási megállapodások szerves részét képező programirányítási terv külön rendelkezik a kockázatkezelésre vonatkozó összes eszközről és intézkedésről (jelentéstétel, ellenőrző szervek, stb.). A jövőbeni hozzájárulási megállapodások meghatározásához a jelenlegi többéves pénzügyi keretben létrehozott nyomonkövetési eljárásokat és a kockázatkezelési fellépést fogják alkalmazni.

Új tevékenységek

Kockázatokkal kell számolni az SST és a Govsatcom fejlesztésével kapcsolatban, mivel új tevékenységekről van szól. E kockázatok azon mérsékeltek, mivel:

– Az SSA-tevékenységek jelentős része már megkezdődött az SST támogatási keretében (5 év). A végrehajtás első éveiből levont tanulságok következtében jelenleg változik a program szerkezete és végrehajtása (irányítás, döntéshozatali eljárás, stb.) Az új rendelet figyelembe veszi e szükséges változásokat, hogy ezáltal csökkentse a célkitűzések el nem érésének kockázatát.

– A Govsatcom kezdeményezést a tervek szerint fokozatosan hajtják végre, hogy elegendő rugalmasságot biztosítsanak és alkalmazkodjanak az alakuló igényekhez és szükségletekhez. Az űrprogram keretében végrehajtott fellépések kezelése terén kialakult uniós szakismeret mellett ez – a kezdeményezés modularitásával együtt – lehetővé teszi a hatály kiigazítását, például a túlságosan nagy közbeszerzések elkerülése érdekében.

Belső kontroll

A Belső Piaci, Ipar-, Vállalkozás- és Kkv-politikai Főigazgatóság (DG GROW) általános belsőkontroll-rendszere a megbízott szervezetek által negyedévente benyújtott különböző jelentésekre támaszkodik. Ezeket a jelentéseket a tervezés tiszteletben tartásának biztosítása, valamint a technikai nehézségek megoldását célzó felülvizsgálatok követik, amelyek tartalmazzák a program végrehajtásával járó kockázatok nyomon követését is. Továbbá, a DG GROW utólagos ellenőrzéseket végez a megbízott szervezetek általi hatékony és eredményes pénzgazdálkodás biztosítása céljából.

2.2.3. A kontroll költséghatékonyságának becslése és indokolása (a „kontroll költségei ÷ a kezelt kapcsolódó források értéke” hányados) és a hibakockázat várható szintjeinek értékelése (kifizetéskor és záráskor)

A program fő költségvetését az Ügynökség, az ESA és az Eumetstat irányítja hozzájárulási megállapodások révén. A korábbi adatok alapján a Bizottság által megbízott összes szervezet átfogó kontrollköltségei a kapcsolódó kezelt pénzeszközök körülbelül 0,3 %-ára becsülhető. A végrehajtó testületek költsége a korábbi időszak alapján 5–10 %-ra becsülhető. A hibakockázat várt szintje mind a kifizetéskor, mind a lezáráskor korlátozott, tekintettel a közbeszerzési mechanizmusra: a Bizottság a többéves pénzügyi keret keretében a közbeszerzéssel vagy az Ügynökséget vagy az ESA-t bízza meg, és ezen ügynökségek negyedévente jelentést tesznek a megbízásban foglalt keretösszegeken belüli tényleges és tervezett közbeszerzésekről.

2.3. A csalások és a szabálytalanságok megelőzésére vonatkozó intézkedések

Tüntesse fel a meglévő vagy tervezett megelőző és védintézkedéseket, pl. a csalás elleni stratégiából.

Az űrprogramról szóló rendeletből fakadó, harmadik felekkel kötendő hozzájárulási megállapodások várhatóan rendelkeznek a Bizottság vagy bármely általa felhatalmazott képviselő által ellátott felügyeletről és pénzügyi ellenőrzésről, valamint a Számvevőszék és az OLAF által az EU mérlegelési jogköre alapján végzett, szükség esetén helyszíni ellenőrzésekről.

3. A JAVASLAT/KEZDEMÉNYEZÉS BECSÜLT PÉNZÜGYI HATÁSA

3.1. A többéves pénzügyi keret fejezete és a költségvetés javasolt új kiadási tétele/tételei

millió EUR (három tizedesjegyig)

A többéves pénzügyi keret fejezete	**01**	Egységes piac, innováció és digitális gazdaság – 4. klaszter: Világűr

			2021	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	***2027 után***	**ÖSSZESEN**
04.0201 Az európai űrprogram operatív előirányzatai	Kötelezettségvállalási előirányzatok	(1a)	2140,879	2183,957	2229,896	2277,715	2322,428	2369,057	2416,068		**15 940,000**
	Kifizetési előirányzatok	(2a)	1123,106	1694,827	1942,491	2068,738	2239,144	2326,57	2370,309	2174,816	**15 940,000**
04.01 A programkeretből finanszírozott igazgatási előirányzatok	Kötelezettségvállalási előirányzatok = Kifizetési előirányzatok	(3)	8,000	8,000	8,000	8,000	9,000	9,000	10,000	0,000	**60,000**
A programkeretre szóló előirányzatok ÖSSZESEN	Kötelezettségvállalási előirányzatok	=1+3	**2148,879**	**2191,957**	**2237,896**	**2285,715**	**2331,428**	**2378,057**	**2426,068**		**16 000,000**
	Kifizetési előirányzatok	=2+3	**1131,106**	**1702,827**	**1950,491**	**2076,738**	**2248,144**	**2335,570**	**2380,309**	**2174,816**	**16 000,000**

A többéves pénzügyi keret fejezete	7	„Igazgatási kiadások”

Ezt a részt az igazgatási jellegű költségvetési adatok táblázatában kell kitölteni, melyet a pénzügyi kimutatás mellékletébe (a belső szabályok V. melléklete) kell bevezetni; a mellékletet a szolgálatközi konzultációhoz fel kell tölteni a DECIDE-ra.

millió EUR (három tizedesjegyig)

		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	*2027 után*	ÖSSZESEN
Humánerőforrás		16,321	16,321	16,321	16,321	16,321	16,321	16,321		114,247
Egyéb igazgatási kiadások		1,695	1,729	1,763	1,799	1,835	1,871	1,909		**12,601**
A többéves pénzügyi keret 7. FEJEZETÉHEZ tartozó előirányzatok ÖSSZESEN	(Összes kötelezettségvállalási előirányzat = Összes kifizetési előirányzat)	**18,016**	**18,050**	**18,084**	**18,120**	**18,156**	**18,192**	**18,230**		**126,848**

millió EUR (három tizedesjegyig)

		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	*2027 után*	ÖSSZESEN
A többéves pénzügyi keret **FEJEZETEIHEZ tartozó előirányzatok ÖSSZESEN**	Kötelezettségvállalási előirányzatok	2166,895	2210,007	2255,980	2303,835	2349,584	2396,249	2444,298	0,000	16126,848
	Kifizetési előirányzatok	1149,122	1720,877	1968,575	2094,858	2266,300	2353,762	2398,539	2174,815	16126,848

Tájékoztatásként, a többéves pénzügyi keretre irányuló csomag az űrprogram mellett külön keretösszeget tartalmaz az Ügynökséghez való uniós hozzájárulás céljából.

			2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	*2027 után*	ÖSSZESEN
Operatív előirányzatok 04. 0202 Az Ügynökségnek nyújtott uniós hozzájárulás	Kötelezettségvállalási előirányzatok	(1b)	31,170	31,587	32,223	33,091	34,209	35,601	37,119		**235,000**
	Kifizetési előirányzatok	(2b)	31,170	31,587	32,223	33,091	34,209	35,601	37,119		**235,000**

3.1.2. Az igazgatási előirányzatokra gyakorolt becsült hatás összefoglalása

– ☐ A javaslat/kezdeményezés nem vonja maga után igazgatási előirányzatok felhasználását.

– ✓ A javaslat/kezdeményezés az alábbi igazgatási előirányzatok felhasználását vonja maga után:

millió EUR (három tizedesjegyig)

Év	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	ÖSSZESEN
A többéves pénzügyi keret 7. FEJEZETE								
Humánerőforrás	16,321	16,321	16,321	16,321	16,321	16,321	16,321	**114,247**
Egyéb igazgatási kiadások	1,695	1,729	1,763	1,799	1,835	1,871	1,909	**12,601**
A többéves pénzügyi keret 7. fejezetének részösszege	18,016	18,050	18,084	18,120	18,156	18,192	18,230	**126,848**

A többéves pénzügyi keret 7. FEJEZETÉBE bele nem tartozó kiadások								
Humánerőforrás								
Egyéb igazgatási kiadások (korábbi BA-tételek)	8,000	8,000	8,000	8,000	9,000	9,000	10,000	60,000
A többéves pénzügyi keret 7. FEJEZETÉBE bele nem tartozó kiadásokrészösszege								

ÖSSZESEN	**26,016**	**26,050**	**26,084**	**26,120**	**27,156**	**27,192**	**28,230**	**186,848**

A humánerőforrással és más igazgatási kiadásokkal kapcsolatos előirányzat-igényeket az adott főigazgatóság rendelkezésére álló, az intézkedés irányításához rendelt előirányzatokkal és/vagy az adott főigazgatóságon belüli átcsoportosítással kell

teljesíteni. A források adott esetben a költségvetési korlátok betartása mellett kiegészíthetők az éves elosztási eljárás keretében az irányító főigazgatósághoz rendelt további juttatásokkal.

3.1.2.1. Becsült humánerőforrás-szükségletek

– ☐ A javaslat/kezdeményezés nem igényel humánerőforrást.

– ✓ A javaslat/kezdeményezés az alábbi humánerőforrás-igénnyel jár:

A becsléseket teljes munkaidős egyenértékben kell kifejezni

Év		**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
A létszámtervben szereplő álláshelyek (tisztviselők és ideiglenes alkalmazottak)								
A központban és a bizottsági képviseleteken		93	93	93	93	93	93	**93**
A küldöttségeknél								
A kutatásban								
Külső munkatársak teljes munkaidős egyenértékben (FTE) kifejezve – AC, AL, END, INT és JED								
A többéves pénzügyi keret 7. FEJEZETÉBE bele nem tartozó előirányzatokból finanszírozva	- a központban	39	39	39	39	39	39	**39**
	- a küldöttségeknél							
A programkeretből finanszírozva	- a központban							
	- a küldöttségeknél							
A kutatásban								
Egyéb (nevezze meg)								
ÖSSZESEN		**132**	**132**	**132**	**132**	**132**	**132**	**132**

7. fejezet

A humánerőforrás-igényeknek az adott főigazgatóság rendelkezésére álló, az intézkedés irányításához rendelt és/vagy az adott főigazgatóságon belül átcsoportosított személyzettel kell eleget tenni. A források adott esetben a meglévő költségvetési korlátok betartása mellett kiegészíthetők az éves elosztási eljárás keretében az irányító főigazgatósághoz rendelt további juttatásokkal.

Az elvégzendő feladatok leírása:

Tisztviselők és ideiglenes alkalmazottak	93
Külső munkatársak	39

3.1.3. Harmadik felek részvétele a finanszírozásban

A javaslat/kezdeményezés

– ✓nem irányoz elő harmadik felek általi társfinanszírozást.

– ☐ előirányoz harmadik felek általi társfinanszírozást az alábbi becslések szerint:

előirányzatok, millió EUR (három tizedesjegyig)

Év	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	ÖSSZESEN
Tüntesse fel a társfinanszírozó szervet								
Társfinanszírozott előirányzatok ÖSSZESEN								

3.3. A bevételre gyakorolt becsült hatás

– ☑ A javaslatnak/kezdeményezésnek nincs pénzügyi hatása a bevételre.

– ☐ A javaslatnak/kezdeményezésnek van pénzügyi hatása – a bevételre gyakorolt hatása a következő:

  – ☐ a javaslat a saját forrásokra gyakorol hatást

  – ☐ a javaslat más bevételre gyakorol hatást

kérjük, adja meg, hogy a bevétel költségvetési tételhez van-e rendelve ☐

millió EUR (három tizedesjegyig)

Bevételi költségvetési sor:	A javaslat/kezdeményezés hatása						
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
… jogcímcsoport							

A címzett bevételek esetében tüntesse fel az érintett kiadáshoz tartozó költségvetési tétel(eke)t.

Egyéb megjegyzések (pl. a bevételre gyakorolt hatás számítására használt módszer/képlet vagy egyéb más információ).